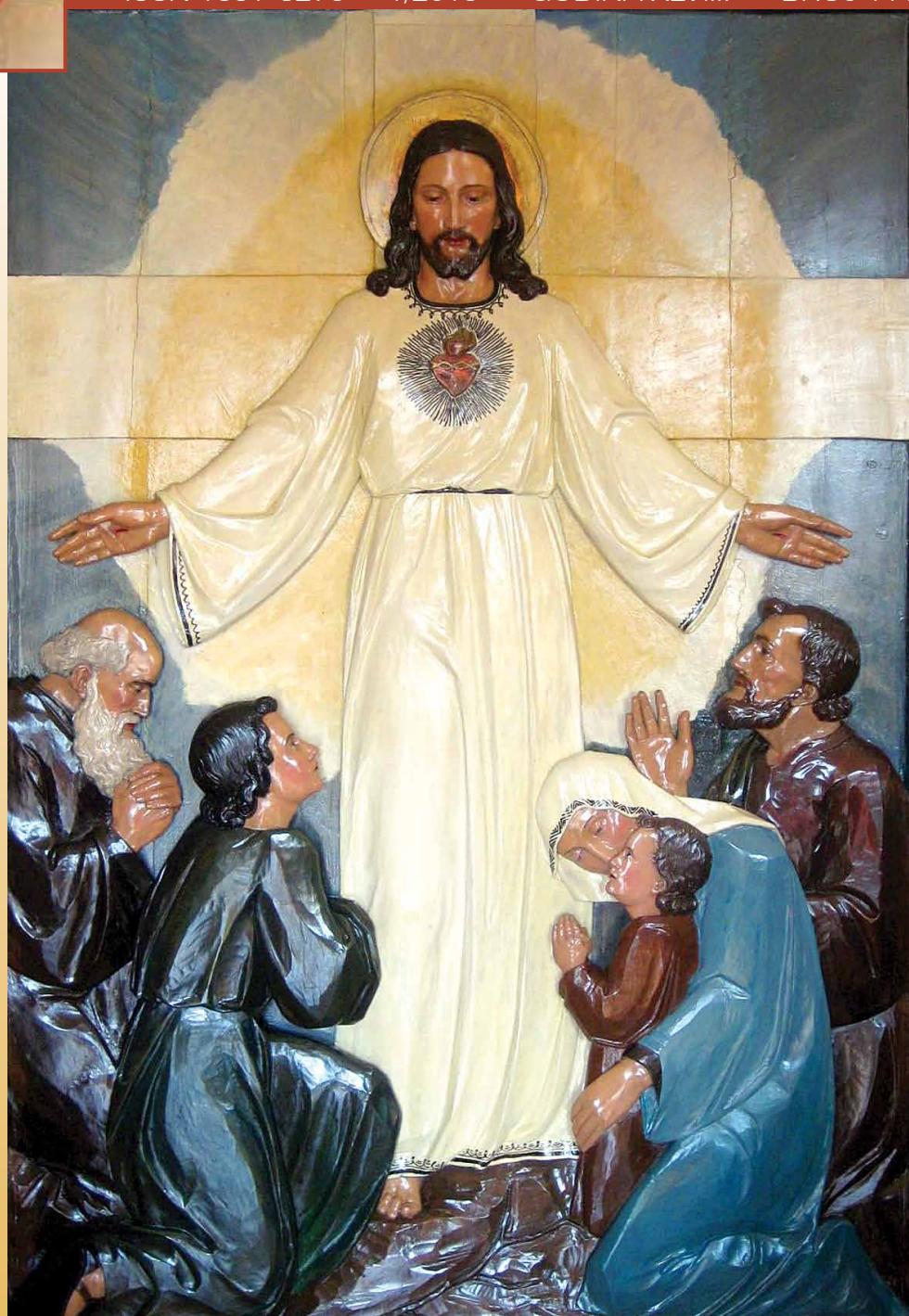

NAŠA DRUŽBA

VJESNIK DRUŽBE SESTARA PRESVETOG SRCA ISUSOVA

ISSN 1331-8276 • 1/2015 • GODINA XLVIII. • BROJ 111

Sv. Margareta Marija Alacoque

(Lautecour, 22. srpnja 1647. – Paray le Monial, 17. listopada 1690.)

Gospodine Isuse Kriste, koji si neistraživo blago Srca svoga otkrio svetoj djevici Margareti, daj nam po njezinim zaslugama i primjeru, da Tebe u svemu i nadasve ljubimo, te zavrijedimo u Srcu Tvojem neprestano stanovati, koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

NAŠA DRUŽBA

VJESNIK DRUŽBE SESTARA PRESVETOG SRCA ISUSOVA

GODINA XLVIII., br. 1 (111), 2015.

SADRŽAJ

RIJEČ VRHOVNE GLAVARICE 3

GODINA POSVEĆENOG ŽIVOTA

Proslava Godine i Dana posvećenog života	4
Marija nas uči prihvaćati Božju volju	5
Proslavljen Dan posvećenog života	6
Bdjenje u zagrebačkoj katedrali uoči Nacionalnog susreta redovnika i redovnica	8
Nacionalni susret i slavlje osoba posvećenog života	9
Kongres za odgojitelje u posvećenom životu	11
Obraćanje pape Franje sudionicima Kongresa	16
Smjernice Kongregacije za UPŽ i DAŽ sudionicima Kongresa	18
Završna poruka Kongresa	20
Papin susret s osobama posvećenoga života	22

STRANICE SLUŽBENICE BOŽJE MARIJE KRUCIFIKSE

Neizmjernost Božje ljubavi	23
Rad sa siromašnima je najljepši i najdublji poziv koji nam je Isus dao	24
Potrebno je češće doći u kuću Riječke Majke	25
Spomen na redovničko zavjetovanje naše Majke Marije Krucifikse	26
Novakinje prvi puta posjetile Kuću službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić	27
Predstava u riječkom klubu "inRi" o liku i djelu Marije Krucifikse Kozulić	28
Obilježavanje Dana službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić	30

DOGAĐAJI U DRUŽBI I CRKVI

Druga obljetnica hospicija	31
Ulazak u postulaturu	32
Susret Kćeri i Sestara Presvetog Srca Isusova	32
Fra Ivica Petanjak zareden za krčkog biskupa	36
Trođnevница za svetkovinu Blagovijesti	38
Proslava svetkovine Navještenja u Kući matici	38
Molitvom za život	40
Papa službeno proglašio Svetu godinu milosrđa	40
Drugi nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji	42
Hodočašće na Trsat	44
Dani molitve za duhovna zvanja	44
Svečanost u povodu 25. obljetnice prijateljske suradnje grada Neussa i Rijeke	45
Vjera je čudesan dar kojega su spremni primiti samo „maleni“ i „ponizni“	47
Hodočašće Majci od Utjehe	48

ODJECI APOSTOLATA

Proslava Božića u Domu	50
Proslava Božića na Kozali	51
Proljetni šahovski turnir	51
Duhovna obnova za djecu i mlade	52

Duhovna obnova za djevojke	53
Uspjeh naših učenica na 40. regionalnoj domijadi iz područja sporta	54
Korizmena duhovna obnova u Dječjem vrtiću „Nazaret“ na Drenovi.....	54
Calgary – duhovna obnova.....	56
40. jubilarna domijada Zapadne regije iz područja kulture	57
Molitva mladih za mlade	58
Nedjelja Dobrog pastira	58
Održana 40. državna domijada.....	59
Proslava mature u Domu	61
Posjet Dječjem vrtiću i jaslicama „Mima“	63
Priredba za Majčin dan	64
Projekt „Obitelj - obilje života“	65
Izložba radova učeničkih domova Zapadne regije.....	66
Susret „Čudo ljubavi“	66
Posjet Dječjem domu „Ivana Brlić Mažuranić“	67
„Cor“ na 10. dehonijadi.....	68

TRAJNA FORMACIJA

Formativni susret za vrhovnu upravu i predstojnice	69
Formativni susret za sestre u Rijeci	70
Seminar za vrhovne i provincijalne poglavarice	71
Korizmena duhovna obnova za sestre	72
Doprinos katoličkih vrtića u evangelizaciji obitelji	73
Susret odgojitelja/ica u vjeri Riječke nadbiskupije.....	74
Formativni susret za sestre u Kući matici	75
Seminar za kućne poglavarice	76
Osluškivanje Božjega glasa	79
Svibanjska duhovna obnova u Kući matici	80
Predškolski vjerski odgoj - vitalna potreba djeteta	81
Duhovne obnove za sestre u Zagrebu	82
Susret redovničkih odgojitelja	84
Ostati u Kristu i biti s njime	85
Apsolventsko putovanje.....	86
Seminar za sestre juniorke	87

SLUŽBENE OBAVIJESTI ..... 88**PREMINULE POVJERAVAMO BOŽJEM MILOSRĐU .....** 90**POTICAJNA RAZMIŠLJANJA I DUHOVNI ZAPISI .....** 91**PRILOG 1. "I za njih posvećujem samog sebe" (Iv 17, 19).....** 93

SLIKE NA OVITKU: Presveto Srce Isusovo, reljef u drvu, samostan Presv. Srca Isusova, Rijeka (str. 1); Sv. Margareta Marija Alacoque, L. Cappelli, 1931. (str. 2); Službenica Božja Majka Krucifiksa, A. Zvjagin, 1993. (str. 3); Proslava mature u Domu, Rijeka 2015; Skupina „Cor“ na 10. dehonijadi, Zagreb, 2015. (str. 4).

IZDAJU: Sestre Presvetog Srca Isusova, Cvetkov trg 5, 51 000 Rijeka; Tel.: (051) 254-266; E-adresa: sestre-presv-srca-isusova@ri.t-com.hr; Mrežna stranica: www.sestre-scj.hr * **UREĐUJU:** s. Robertina Medven, s. Marijana Mohorić, s. Lidija Turić, s. Silvana Fužinato i s. Tajana Hrvatin * **LEKTURA I KOREKTURA:** s. Robertina Medven i s. Lidija Turić * **ODGOVARA:** vrhovna glavarica s. Nives Stubičar, Cvetkov trg 5, 51 000 Rijeka; Tel.: (051) 652-190, Faks: (051) 254-422 * **PRIPREMA I TISAK:** Tiskara Šuljić * **IZLAZI:** Povremeno. Svoje priloge možete slati na e-adresu: nasa.druzba.scj@gmail.com

Drage sestre i dragi čitatelji!

U Godini posvećenog života pozvani smo intenzivnije razmišljati i zahvaljivati za veliki dar poziva koji Bog upućuje mnogima. Papa Franjo je ovako definirao ulogu posvećenih osoba u današnjem svijetu: „Redovnici moraju biti muškarci i žene koji su kadri probuditi svijet.“ Svijet u kojem živimo opterećen je mnogim problemima. Neki smatraju da sve poteškoće i problemi proizlaze iz duboke duhovne krize čovječanstva jer sve više napušta Boga i vrjednote koje nam je Isus svojim životom posvjedočio, a to su: ljubav prema Bogu i blžnjima, milosrđe, praštanje, vjernost, strpljivost ...

Bulom „Misericordiae Vultus“ („Lice milosrđa“) papa Franjo je u subotu 11. travnja u bazilici sv. Petra službeno proglašio izvanrednu Svetu godinu milosrđa koja će započeti na svetkovinu Bezgrješnog začeća 2015., a završiti 20. studenoga 2016. na svetkovinu Krista Kralja svega stvorenoga. Prema riječima pape Franje ova godina je „vrijeme milosti. Važno je da vjernici laici to milosrđe žive i unose u različite društvene sredine.“

Simbol ljubavi i milosrđa svakako je Srce Isusovo koje posebno častimo u mjesecu lipnju. To Srce koje se iz ljubavi prema nama dalo probosti, može razumjeti sve naše potrebe i uslišati naše molitve. Po uzoru na Srce koje nas je do kraja ljubilo potrudimo se i mi, iz dana u dan, usvajati krjeposti tog Srca da ovaj svijet i naše životne sredine postanu mesta u kojima Bog kraljuje svojom ljubavlju i milosrđem.

Čestitajući svetkovinu Presvetog Srca Isusova, svima želim i molim milost koju je službenica Božja Majka Marija Krucifiksa molila za sebe: „Iz ljubavi! Iz smilovanja, o moj Isuse, izlijeći moju dušu!“

s. Nives Stubičar, vrhovna glavarica

Proslava Godine i Dana posvećenog života

Gospičko-senjski biskup mons. dr. Mile Bogović pozvao je redovnike i redovnice koji djeluju u Gospičko-senjskoj biskupiji da Godinu i Dan posvećenog života svečano proslave, u subotu 31. siječnja, sv. misom u 10 sati u gospičkoj katedrali. Odazvali su se gotovo svi, a okupili su se i vjernici, djeca i mlađi u većem broju. Na početku je sve pozdravio župnik mons. Mile Čančar, a nakon toga biskup je rekao: „Ova godina proglašena je u Crkvi kao Godina posvećenog života. Svaka biskupija treba na svoj način obilježiti tu godinu. Bio sam prošli tjedan na zasjedanju HBK i BK BiH u Zagrebu. Uglavnom, svi se slažu, kako je imenovanje jednog redovnika za krčkog biskupa, izraz želje Crkve da se još više posvijesti vrijednost posvećenog života. Mi to činimo danas ovdje u našoj katedrali. Ovdje se nalaze redovnici koji djeluju na području naše biskupije. Oni će se i sami predstaviti.“ Uz biskupa i župnika koncelebrirali su prisutni redovnici te kancelar biskupije vlč. Marinko Miličević i ekonom vlč. Nikola Turkalj.

U propovijedi biskup je, između ostalog, rekao: „Bogati mladić iz Evangeliјa nije imao snage odazvati se, iako je imao poziv. Bog je za čovjeka stvorio dobra ovoga svijeta, ali čovjek se znade često okrenuti tim dobrima kao da drugo ništa i ne postoji. Bogati mladić je materijalna dobra pretpostavio onima koja je Krist naviještao. Nije ovo napisano da se ukori mladića, nego da se istakne vrijednost posvećenog života... Kad je Isus pozvao apostole da ga slijede, rečeno je da su ostavili sve i pošli za njim. Prihvatali su radikalno nasljedovanje. Kada je Crkva proglašila Godinu posvećenog života, znači da je svjesna kako je potrebno u ovom svijetu - još više nego do sada - svjedočiti za vječne vrijednosti, za kraljevstvo nebesko. Redovništvo je radikalno svjedočenje za to kraljevstvo. Ono je, poput prsta, koji pred našim očima neprestano pokazuje prema gore.“ Biskup je dalje spomenuo klauzurne redove te posvećene laike. I nastavio: „Svi oni prihvatali su zavjete siromaštva, čistoće i poslušnosti. Odrekli su se puta prema bogaćenju, odrekli su se tjelesne ljubavi, odrekli su se karijere u ovom svijetu. Drugim riječima, odrekli su se dobara ovoga svijeta jer su ona doista relativna dobra, radi toga da bi istaknuli apsolutno, neosporno dobro kraljevstva Božjega. U svijetu je prisutna desakralizacija. Ništa nije sveto. Čovjek se može poigravati i izrugivati sa svime. Nema nitko pravo ograničavati njegovu slobodu. Što je nešto slobodnije to je vrjednije.“

Nakon propovijedi po jedan redovnik i redovnica predstavili su svoju provinciju, odnosno Družbu. Iz Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja sa sjedištem u Splitu, djeluju dva redovnika te iz samostana u Gračacu upravljaju župama: Gračac, Lovinac, Palanka, Ričice, Rudopolje, Sveti Rok. Franjevcii trećoredci imaju u Ogulinu samostan i djeluju u novoosnovanoj župi bl. Alojzija Stepinca u Ogulinu, također dva redovnika. Iz Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM, Mostar, jedan redovnik upravlja župama Plaški i Saborsko, drugi

župama Tounj i Tržić Kamenica. U Karlobagu su franjevci kapucini u svome samostanu od 1713. Djeluju dva redovnika i jedan časni brat. Upravljaju župama: Karlobag, Cesarica, Lukovo Šugarje i Prizna. U Općoj bolnici Ogulin rade dvije sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskog, a iz Družbe sestara Presv. Srca Isusova: dvije sestre djeluju u župi Ogulin, četiri žive u svom samostanu u Otočcu od njih dvije rade u župi i tri su u Biskupskom domu u Gospicu. Na sv. misi pjevao je katedralni zbor pod ravnjanjem vlč. Josipa Šimatovića, župnog vikara. Zajedničko druženje nastavili su uz objed u Biskupskom domu, gdje im je biskup poklonio i svoju najnoviju knjigu „Lika i njezina Crkva u prošlosti i sadašnjosti“.

s. Robertina Medven

Marija nas uči prihvaćati Božju volju

Na blagdan Gospodnjeg prikazanja u hramu, koji je ujedno i Dan posvećenog života, predstavnici muških i ženskih redovničkih zajednica s područja Riječke nadbiskupije okupili su se u ponедjeljak 2. veljače u dominikanskoj crkvi sv. Jeronima gdje su zajednički izmoliili Večernju blagdalu. Nakon molitve, nadbiskupijski povjerenik za sestre redovnice mons. Nikola Uravić blagoslovio je svjeće nakon čega je uslijedila procesija do katedrale sv. Vida gdje je svečanu svetu misu predslavio riječki nadbiskup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić. U prigodnoj propovijedi osobito je naglasio važnost Blažene Djevice Marije kao uzora svim Bogu posvećenim osobama, da se poput nje svakodnevno suočiličuju slici njezina Sina, Isusa Krista. Marija je majka koja nas uči prihvaćati Božju volju čak i onda kada nam nije shvatljiva. Ona nas uči na koji način slijediti Isusa te konačno, svojim stajanjem pod križem svoga Sina, kako nositi svoj križ i ostati vjeran i u najtežim trenutcima, poručio je nadbiskup. U nastavku je pozvao okupljene vjernike da se ugledaju u sv. Josipa napominjući kako u evanđelju nema zapisane niti jedne njegove riječi. Iz toga proizlazi kako on, kao svetac šutnje, pokazuje svi-ma nama na koji način u skrovitosti, povučenosti i šutnji živjeti sveti poziv koji smo od Boga primili. Na kraju mise nadbiskup je zahvalio braći redovnicima i sestrama redovnicama na svim žrtvama i molitvama koje danonoćno prikazuju Bogu za spasenje svih vjernika. (www.ri-nadbiskupija.com)

Proslavljen Dan posvećenog života

U ponedjeljak 2. veljače 2015., na blagdan Gospodinova prikazanja u hramu, redovnici i redovnice krčke biskupije okupili su se u Krku da duhovnim programom te svetom misom koja je slijedila, obilježe Dan posvećenog života. Susret je započeo u 17 sati u donjoj dvorani Biskupske dvore. Nakon pozdrava oca biskupa mons. Valtera Župana te kratke zajedničke molitve, o. Dominik Magdalenić, karmeličanin, održao je poticajni nagovor na temelju Apostolskog pisma pape Franje svim posvećenim osobama povodom Godine posvećenog života. Svoje apostolsko pismo Papa je podijelio na tri dijela: ciljevi, očekivanja i obzorja Godine posvećenog života. U prvom dijelu pisma Papa govori kako je prvi cilj „gledati prošlost sa zahvalnošću“ jer svaka redovnička zajednica ima iza sebe bogatu karizmatsku povijest u kojoj je na njezinim počecima bilo „prisutno djelovanje Boga koji, u svome Duhu, poziva neke osobe da bliže nasljeđuju Krista, da pretoče evanđelje u posebni oblik života“. No kada Papa govori o važnosti prisjećanja svojih početaka, on pritom ne govori o „prekapanju po prošlosti ili njegovaju beskorisnih nostalgija“, već o potrebi prisjećanja puta što su ga prošli prijašnji naraštaji, i to u prvom redu sveti uteviljetili i uteviljetljice, kako bismo u njima našli nadahnuće za ostvarivanje svetosti života, ali i poticaj za obraćenje koje nam je, uslijed naše grešnosti, svima potrebno. Nastavljajući dalje svoje izlaganje o. Dominik je istaknuo što Papa u drugom dijelu svoga pisma očekuje od Godine posvećenog života. U prvom redu to je radosno svjedočenje jer, kako Papa kaže: „Gdje god su redovnici ondje je radost.“ Redovnici i redovnice su pozvani iskusiti i pokazati da je Bog sposoban potpuno ispuniti njihova srca i učiniti ih sretnima te da nemaju potrebe tražiti svoju sreću negdje drugdje. No isto tako Papa ih poziva da u križu nađu „savršenu radost“, da u muci i patnji umiju prepoznati Kristovo lice „koji se, iz ljubavi prema nama, nije sustezao podnijeti križ“. No Papa također od redovnika i redovnica očekuje da budu kadri probuditi svijet jer „proroštvo je karakteristično obilježje posvećenog života“ i redovnik ga se nikada ne smije odreći. Nadalje, Papa od Bogu posvećenih očekuje duhovnost zajedništva te im upućuje da su „kritike, ogovaranja, zavisti, ljubomore, antagonizmi stavovi kojima nema mjesta u našim kućama“. Uz to, Papa ih i poziva „izaći iz samih sebe i poći na egzistencijalne periferije“, i upravo zaboravljajući sebe, pronaći će sebe. „Naći ćete život darivajući život, naći ćete nadu dajući nadu, ljubav ljubeći.“ U zadnjem, trećem dijelu Apostolskog pisma Papa nam govori o obzorjima za Godinu posvećenog života te ističe da se ona ne tiče samo posvećenih osoba već čitave Crkve i poziva sav kršćanski narod da u ovoj Godini postane „sve više svjestan dala kojeg predstavlja prisutnost tolikih posvećenih muškaraca i žena... Što bi Crkva bila bez svetog Benedikta i svetog Bazilija, bez svetog Augustina i svetog Bernarda, bez svetog Franje i svetog Dominika, bez Ignacija Loyolskog i svete Terezije Avilske, bez Anđele Merici i svetog Vinka Paulskog? Taj je popis gotovo beskonačan, seže sve do svetog Ivana Bosca i blažene Terezije iz Kalkute?“ Nakon nagovora prisutni su imali mogućnost pristupiti sakramantu svete isповijedi. Slijedila je koncelebrirana sveta misa koja je započela u 18 sati obredom blagoslo-

va svjeća u kripti odakle je procesija krenula prema katedrali. Predvodio ju je mons. Valter Župan. U svojoj homiliji osvrnuo se na „bogatu poruku koja proizlazi iz današnjeg blagdana i Božje riječi“. U Božjoj riječi koju smo slušali za Božić, odnosno za polnočku mogli smo čuti „kako se svim ljudima navješta radost zbog Spasiteljeva rođenja“. No samo četrdeset dana nakon Isusova rođenja kada su ga njegovi roditelji, po Mojsijevu zakonu, prikazali u Hramu, starac Šimun je za njega rekao da je „to dijete stavljenom mnogim ljudima na spasenje, na dobro, a drugima na propast“. Otac Biskup je istaknuo kako ovo prvo ne iznenađuje, ali iznenađuju ove druge riječi. „Zbunjuje nas da Onaj koji je došao kao Spasitelj, da nekim ili mnogim ljudima neće biti Spasitelj nego da će biti uzrok njihove propasti“, rekao je Otac Biskup dodavši kako to nisu samo začuđujuće nego i zabrinjavajuće riječi. Isto tako Otac Biskup je ukazao kako smo mi ljudi skloni ublažiti ono što je Šimun rekao. Slabi smo i grešni ljudi te nas lako zahvaća зло koje nas okružuje. „Zato smo svi potrebeni Božjem milosrđu, smilovanja i oproštenja. I mi na Božju dobrotu nailazimo kad god hoćemo.“ Bog je toliko dobar i uvijek nam opršta kad god mi iskreno i raskajana srca tražimo oproštenje. U Božju dobrotu ne treba nikad sumnjati. „To bi bila čista uvreda Bogu. Božje je milosrđe neizmjerno!“ Međutim, u nama ljudima postoji ta jedna tendencija da pomirimo grijeh s Božjim milosrđem i praštanjem pa „ne dovodimo u pitanje Božju dobrotu, ali nastojimo ublažiti i nekako umanjiti zlo opravdavajući ga ili jednostavno proglašujući da zlo nije baš tako zlo.“ A neki idu dalje pa kažu da zlo uopće nije zlo, pozivajući se da je to njihov stav, njihova istina. Stoga je Otac Biskup upozorio na opasnost takvog stava: „Ljudski je sagriješiti i pogriješiti jer smo ljudi slabi, ali je đavolsko ustajati u zlu ili opravdavati zlo.“ Stoga je Otac Biskup istaknuo da se moramo zau staviti i zamisliti nad Šimunovim riječima da je Spasitelj postavljen mnogima na propast. „Mi se te Šimunove riječi ne trebamo bojati. Ali morali bismo se bojati kada izjednačavamo dobro sa zlom i kada na laku ruku uzimamo Božju dobrotu i Božje milosrđe.“ Bog je neizmjerno dobar i milosrdan, ali se s Božjom ljubavlju ne smijemo igrati. Igranje s Božjom ljubavlju uvijek dođe na naplatu. „Oni koji neće da prihvate Božje spasenje, moramo kazati, iskusit će istinitost ove Šimunove riječi.“ Otac Biskup je također dodaо da oni koji ustajavaju u zlu, koji su tvrdokorni prema Božjoj ljubavi i dobroti, koji opravdavaju zlo koje su počinili moraju znati i za taj dio istine. Bog je dobar i neizmjerno milosrdan, ali nam opršta tek nakon što priznamo i pokajemo se. „Ne može se u isto vrijeme opravdavati zlo koje smo učinili i zahtijevati da će Bog preko toga prijeći, jer da to zapravo i nije zlo. Zato riječi proroka Šimuna pozivaju na budnost.“ Na kraju svoje homilije Otac Biskup je prisutnim redovnicima i redovnicama rekao da će najbolje odgovoriti svome pozivu i doprinijeti obnovi svijeta „svjedočeći svoju karizmu autentičnim životom“, i to nadasve svojom šutnjom, molitvom i služenjem: mudro šuteći, kada je to potrebno, „ali uvijek i u svakom času, i u govoru i u šutnji znati svjedočiti veliko bogatstvo svoje karizme koja vam je dana i na koju ste pozvani i pozvane.“ Ovom prigodom, na kraju svete mise, dvije redovnice su, u ime redovništva i vjernika krčke biskupije, riječju i cvijećem zahvalile Ocu Biskupu za sve što je učinio za Crkvu i narod tijekom sedamnaest godina svoga biskupskog služenja. Proslava Dana posvećenog života je zaključena domjenkom i druženjem u dvorani Biskupske dvore. (www.biskupijakrk.hr)

milije Otac Biskup je prisutnim redovnicima i redovnicama rekao da će najbolje odgovoriti svome pozivu i doprinijeti obnovi svijeta „svjedočeći svoju karizmu autentičnim životom“, i to nadasve svojom šutnjom, molitvom i služenjem: mudro šuteći, kada je to potrebno, „ali uvijek i u svakom času, i u govoru i u šutnji znati svjedočiti veliko bogatstvo svoje karizme koja vam je dana i na koju ste pozvani i pozvane.“ Ovom prigodom, na kraju svete mise, dvije redovnice su, u ime redovništva i vjernika krčke biskupije, riječju i cvijećem zahvalile Ocu Biskupu za sve što je učinio za Crkvu i narod tijekom sedamnaest godina svoga biskupskog služenja. Proslava Dana posvećenog života je zaključena domjenkom i druženjem u dvorani Biskupske dvore. (www.biskupijakrk.hr)

Bdjenje u zagrebačkoj katedrali uoči Nacionalnog susreta redovnika i redovnica

Kao neposredna priprava za Nacionalni susret hrvatskih redovnica i redovnika u Godini posvećenog života, u zagrebačkoj katedrali u petak 13. ožujka s početkom u 20 sati održano je molitveno bdjenje. Započelo je zazivom Duha Svetoga te predstavljanjem ženskih i muških redovničkih zajednica koje djeluju na području Zagrebačke nadbiskupije. Svaka zajednica donijela je i prinijela u ulaznoj procesiji specifičan znak koji karakterizira njihovu karizmu. Kao izraziti simbol naše Družbe sestara Presvetog Srca Isusova, s. Silvana Fužinato i s. Ana Kapular, prinijele su grb Družbe u čijem je središtu srce, kao znak Srca Isusova i njegove ljubavi prema nama ljudima, te četiri čavla koja čine križ oko srca, a simboli su Kristove otkupiteljske muke i smrti na križu. U nastavku, predsjednik Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica fra Jure Šarčević, OFMCap., u pozdravnom govoru pozvao nas je da obnovimo svoj osobni odnos s Gospodinom, svoje predanje i posvećenje te potaknuo da ponovno otkrijemo i probudimo svoj žar. Pokorničko bogoslužje predvodio je dubrovački biskup i predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života mons. Mate Uzinić. Biskup je istaknuo kako smo imali priliku upoznati karizme različitih redovničkih zajednica, ali i ponovno si posvijestiti vlastitu karizmu i propitati se što je od nje ostalo i koliko smo joj vjerni.

„Ovo prisjećanje na karizme zahvalno je sjećanje na prošlost. U njemu vidimo također i nadu za budućnost. No ono što je najvažnije za ovaj trenutak je pitanje: ‘Što je sa sadašnjosti; živim li ja s ljubavlju svoju sadašnjost?’“ U nastavku je naveo očekivanja od Godine posvećenog života. „Najprije je to očekivanje da budemo radosni, da karizmu, svoje poslanje u ovom svijetu i vremenu ne doživljavamo kao teret, nego kao pravu priliku da možemo svima posvjedočiti radost koja nas je zahvatila u slijedeњu Isusa Krista. Zajedništvo pokazujemo ovim večerašnjim okupljanjem. To je drugo očekivanje, ali ima ono zajedništvo koje moramo živjeti na planu naših redovničkih zajednica. Zatim je tu potreba proroštva. Ne smijemo šutjeti o Isusu Kristu, moramo govoriti najprije životom, a onda i riječima. Tu su i periferije na koje moramo otiti: margine i Crkve i društva, ne samo u onom materijalnom smislu, nego još više u duhovnom smislu. I na kraju, to je ovo naše vrijeme koje moramo razumjeti, kao što su svoje vrijeme razumjeli vaši utemeljitelji i u svjetlu Evanđelja Isusa Krista dali odgovore na svoje vrijeme. Naša zadaća je razumjeti naše vrijeme i u svjetlu tog istog evanđelja ponuditi odgovore.“

Nakon Službe riječi, prigodni nagovor s ispitom savjesti održao je zagrebački studentski kapelan don Damir Stojić, a klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom p. Ivan Mandurić sa suradnicima. Glazbeni dio animirali su mladi iz molitvenih zajednica SKAC i Božja pobjeda. Bdjenje je završilo u 23 sata.

s. Ana Kapular

Nacionalni susret i slavlje osoba posvećenog života

U subotu 14. ožujka u ranim jutarnjim satima, predvođene vrhovnom glavaricom s. Nives Stubićar i mons. Nikolom Uravićem, povjerenikom za redovnice u Riječkoj nadbiskupiji, uputile smo se na Nacionalni susret redovnika, redovnica, Bogu posvećenih laika i laika povezanih s redovničkim zajednicama preko svjetovnih redova i bratstava koji se toga dana održavao u povodu proslave Godine posvećenog života u Hrvatskom nacionalnom svetištu Majke Božje Bistričke.

Program susreta i slavlja koji se odvijao pod gesmom „Ja izabrah vas“ (Iv 15, 16), organizirali su Hrvatska biskupska konferencija i Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica.

Za nas sestre koje živimo i djelujemo na riječkom području i naše suradnice, bio je to poseban doživljaj, a radost zajedništva bila je uvećana dolaskom na Mariju Bistrigu gdje smo susrele i naše sestre iz Krka, Ogulina, Gospića, Otočca, Zagreba i Slatine. Po dolasku u svetište utekle smo se zagovoru Majke Božje Bistričke, a onda se uputile prema vanjskom prostoru svetišta, gdje se odvijao program koji je vodila mr. Tanja Popec, a glazbeno animirao fra Ivan Matić. Usljedilo je euharistijsko slavlje koje je predvodio zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u koncelebraciji s apostolskim nuncijem nadbiskupom Alessandrom D'Erricom, desetak naših nadbiskupa i biskupa, na čelu s predsjednikom Hrvatske biskupske konferencije mons. Želimirom Puljićem, redovničkim provincijalima te dvjestotinjak redovnika svećenika. Bogu posvećene ženske osobe predstavljale su vrhovne glavarice i provincialke redovničkih zajednica koje su tom prilikom bile smještene u samoj blizini oltara. Na početku misnog slavlja pozdravne riječi uputili su predsjednik HKVRPP-a fra Jure Šarčević, OFMCap. i apostolski nuncij D'Errico prenijevši nam blagoslov i poruku pape Franje koji je zaželio da „ovo slavlje bude prijuka za obnovu zanosa i ljubavi za Krista, kako bi sve

Bogu posvećene osobe s nadahnućem Duha Svetoga mogле živjeti vlastitu karizmu na Božju slavu i dobro bližnjih". U prigodnoj propovijedi kardinal Bozanić se obratio svim posvećenima, a napose mladima koje se pripremaju za posvećeni život. Istaknuo je samu bit takva načina života, kojem nije pridržan zahtjev evanđeoske radikalnosti, ali mu je pridržan način kako bi je trebao živjeti – proročki. Taj način življenja evanđelja temelji se na posveti Bogu. Ona govori o „odnosu s Bogom koji se živi u konkretnosti i radikalnosti trostrukih zavjeta koji očituju radost i ljepotu življenja Evanđelja i nasljedovanja Krista“, istaknuo je Kardinal obraćajući se posebice mladima pozivajući ih da se ne zadovolje osrednjošću te da svježinom svoga mladenačkog zanosa traže nove načine življenja Evanđelja, živeći tako alternativu ponudama ovoga svijeta. S obzirom na misna čitanja, prisutne je pozvao na radikalniji molitveni život, potičući sve na usvajanje ispravne mjere apostolskog djelovanja: „što se više umnaža posao, neka se još više pojačava molitva“. Bile smo osobito radosne što je u prikaznoj povorci sudjelovala i naša postulantica Marija Živković. Nakon sv. pričesti svi zajedno smo obnovili svoje predanje Bogu moleći da služenje i evanđeoski život redovničkih zajednica uveća svetost Crkve i osnaži moć njezina apostolata. Na kraju misnog slavlja riječi zahvale izrekla je s. Miroslava Bradica, dopredsjednica HKVRPP-a. Predsjednik Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života dubrovački biskup Mate Uzinić pročitao je zahvalno pismo koje će uime posvećenih osoba poslati papi Franji, a koje su prisutni pozdravili gromoglasnim pljeskom. Uslijedila je okrepa i druženje sve do 15 sati kada je započeo Križni put, koji je za tu prigodu napisao fra Ante Vučković. Bilo je lijepo sudjelovati u pobožnosti uspinjući se vijugavim putem od postaje do postaje razmatrajući o tajni otkupljenja i sudjelovanju posvećenih u njoj. Od postaje do postaje križ su jedni drugima predavali poglavari redovničkih zajednica, a svjeće su išle od ruku do ruku poglavari, a sve nas je u molitvi predvodio novoimenovani krčki biskup fra Ivica Petanjak, OFMCap. Na kraju se još jednom svima obratio biskup Mate Uzinić, potaknuvši okupljene na zauzeto življenje u sadašnjosti, čemu će, vjerujemo, doprinijeti i ovo središnje slavlje u Godini posvećenog života na nacionalnoj razini.

s. Marijana Mohorić

Kongres za odgojitelje u posvećenom životu

U Godini posvećenog života, a u organizaciji Kongregacije za ustanove posvećenog života i društva apostolskoga života, započeo je Međunarodni kongres „Živjeti u Kristu prema evanđeoskom načinu života“ s podnaslovom „Formirani za posvećeni život u srcu Crkve i svijeta“. Na kongresu sudjeluje više od 1200 odgojitelja i ostalih koji se izravno bave odgojem u redovničkim i ostalim zajednicama posvećenoga i apostolskog života iz cijelog svijeta, a rad se odvijao na engleskome, francuskom, talijanskom, španjolskom i portugalskom jeziku. Kongres je započeo 7. travnja u večernjim satima molitvom bdijenja.

Prvi dan

Prvi radni dan započeo molitvom, te uvodnim pozdravom tajnika Kongregacije za posvećeni život mons. Josea Rodrigueza Carballa. On je podsjetio da su temeljni stavovi svakoga odgojitelja slušanje, prihvaćanje, zajedništvo i strast. Slušanje obuhvaća slušanje Boga i slušanje osoba koje su im povjerene. Prihvaćanje od njih traži da budu muškarci i žene mudri na Kristov način kako bi znali prihvati druge u njihovim krvokostima. Zajedništvo im omogućava da život odgoja prihvate kao hodočašće, kao temelj zajedničkoga života, bez stvaranja ovisnosti o osobama, osim ovisnosti o Kristu. Strast ih treba uvijek podsjećati da je za njih „živjeti Krist“, a za to se valja hraniti evanđeljem, te dozvoliti da Krist bude prvi i jedini učitelj, a evanđelje važnije i od redovničkoga pravila, konstitucija i od svih ostalih pomagala koja bi se mogla koristiti u odgoju, uključujući

i dostignuća psihologije. Velika je uloga u tome razlučivanja koje je umijeće darovano od Duha Svetoga i izraz kontemplativne inteligencije, pri čemu se sve i svi nastoje vidjeti očima Božjim.

Prvo predavanje održao je pročelnik Kongregacije za posvećeni život, kardinal João Braz de Aviz, a bilo je naslovljeno „Gledati prošlost sa zahvalnošću, živjeti sadašnjost sa strašću, prigriliti budućnost s nadom“. U njemu je naglasio da je Kongres sav usredotočen na evanđeoske vrijednosti, a u svome promišljanju vodi se apostolskim pismom što ga je papa Franjo uputio osobama posvećenog i apostolskog života na početku Godine posvećenog života. Pritom se ne smije zaboraviti da je Gospodin prisutan i u prošlosti i u sadašnjosti i u budućnosti. Stoga Kongres želi biti hod u nasljedovanju Krista, a u tom hodu valja voditi računa o četiri zadatka. Prvi je postaviti si pitanje koji su temelji našega identiteta, jesu li osobe posvećenog živo-

ta vrsta u nestajanju ili su još uvijek velika i važna novost? Taj identitet živi se u Crkvi i u svijetu, a ne u bijegu od svijeta ili u suprotnosti svijetu. Drugi je zadatak uočiti odgojne zahtjeve u našim suvremenim kontekstima koji nisu jednaki onima u kojima su živjeli naši utemeljitelji. Stoga odgojitelji moraju biti otvoreni sadašnjoj kulturi. Treći je zadatak ostvariti molitveno ozračje koje dovodi do međusobne ljubavi. Četvrti je zadatak otvoriti se novome jer Bog nije statičan. Podsećajući na papine riječi iz apostolskoga pisma, kardinal de Aviz naglasio je da je u prošlosti svakoj zajednici darovana svjetlost karizme njezina utemeljitelja, no kao kod utemeljitelja, tako i u sadašnjosti, u središtu života mora biti evangelje. Gledajući u budućnost, vide se sjene prouzročene nedostatkom zvanja, ekonomskim problemima, globalizacijom i relativizmom, no nada je plod vjere, pa onda valja shvatiti da zajednice posvećenog života nemaju samo veliku priču iz prošlosti, nego i veliku priču za budućnost.

Druge predavanje održala je prof. Michelina Tenace s Papinskog sveučilišta Gregoriana, a na temu „Neka u vama bude isto mišljenje kao u Kristu Isusu (Fil 2,5)“ i s podnaslovom „Sa srcem Sina na putovima svijeta“. Ona je istaknula da se u navedenom tekstu iz Poslanice Filipljanima mogu naći temelj odgoja, te je naznačila što znači imati isto mišljenje kao u Kristu Isusu, naglasivši da je to isto mišljenje kao u Sinu Božjem, a to znači da valja promišljati, razumijevati na način Boga koji je prihvatio čovještvo. Pritom valja razumjeti da je grijeh nespojiv s Bogom i s čovjekom, a svetost je življenje čovještva bez popusta, bez povlastica. Stoga je posvećeni život poziv da se ljubi i isijava u svome čovještvu ono što je Sina Božjega. Sin se, prema Poslanici Filipljanima, nije utjelovio unatoč svome božanstvu, nego baš zbog njega, baš zato što jest trajni lik Božji. Prof. Tenace nastavila je promišljati u trojstvenom okviru, rekvši da je posebnost kršćansko-života Duh koji nam daje da živimo kao

Sinovi i ljubav koja nam omogućava da živimo kao braća. Pritom u odgoju valja voditi računa da se trojstveni život ne može naslijedovati, nego se u njemu može sudjelovati i to životom ljubavi. Trojstveni život uči nas jedinstvu u različitosti, što podrazumijeva neprestano darivanje sebe samoga. Osoba raste u onoj mjeri u kojoj je sposobna darovati sebe samu, pa bi se u redovničkom životu moglo reći da toliko vrijedi koliko daješ, nasuprot današnjem mentalitetu gdje toliko vrijedi koliko imaš. Stoga zajednica ne smije biti organizirana na svjetovni način gdje se nastoji izbjegići da se itko mora žrtvovati. Tko se daruje, taj otkriva Boga. Karizme su darovi koji izriču Božju objavu, a karizma živi dok je živo darivanje sebe samih. Posvećena osoba ne treba samo činiti dobro, nego mora ići dalje i težiti za savršenstvom u milosrđu, u skladu s prispodobom o talentima, ne donoseći minimum, nego mnogo. Govoreći o odnosima, prof. Tenace naglasila je važnost odnosa muškarac-žena koji se prepoznaće kao otajstvo koje doteče naš način vjerničkoga života. Potom je naglasila važnost odnosa prema obitelji iz koje netko potječe, gdje se često zaboravlja da je izvor svakog života nebeski Otac, a navezanost na vlastitu obitelj onemogućava tu svijest. Odatle važnost molitve i sakramenata koji ostvaruju bliskost s božanskim životom. Konačno, tu je i pitanje prijateljskih odnosa koji ne smiju biti utemeljeni na tijelu i na sentimentima, nego moraju biti utemeljeni u Bogu i na prijateljstvu Krista.

Treće predavanje prvoga dana održao je prof. Amedeo Cencini na temu „Dok se u vama ne oblikuje Krist (Gal 4,19)“, a s podnaslovom „Formirani od Oca za cijeli život u snazi Duha Svetoga“. Predavanje se bavilo osobito trajnom formacijom kao hodom cijelog života. Predavač je započeo s onim što je nazvao procesom odozdo, gdje se vodi računa o ljudskoj senzibilnosti u odnosu na trajnu formaciju, gdje se ne smije zaboraviti da je svatko odgovoran za vlastitu senzibil-

nost, a ta se odgovornost ostvaruje kroz svakodnevne odluke, a ne samo kroz mjesечne duhovne obnove. Pritom trajna formacija mora dotaknuti čovjekovu nutrinu. U procesu odozgo prepoznaće se kršćanska senzibilnost u odnosu na trajnu formaciju, pri čemu se može reći da je sve milost, jer je Otac taj koji u svakom trenutku formira, odgaja. Zadatak je omogućiti da Božja milost nađe osobu koja je spremna surađivati. Stoga početna formacija služi osobama da nauče osluškivati vlastiti nutarnji svijet kako bi otkrile i vlastite sjene i motive koji ih potiču na djelovanje. Na koncu je prof. Cencini ponudio i formativni hod koji započinje s pet osjetila, a preko emocija i želja dolazi do senzibilnosti koju valja znati odgajati. Pritom je jasno da je idealna senzibilnost ona Kristova koja se prepoznaće u evanđeljima.

Drugi dan

Drugi dan Međunarodnoga kongresa za odgojitelje u posvećenom životu počeo je molitvom. U nastavku je predavanje održala s. Claudia Pena y Lillo, FSP, na temu „U njemu izabrani, pozvani, otkupljeni (Ef 1,4-7)“, a govorila je o pedagogiji formacije. Prikazala je razvoj pedagogije formacije kroz povijesne faze, počevši od one predkoncilske koja je bila asketsko-tradicionalna. Unutar te faze razvila su se dva modela formacije. Jedan je bio model savršenstva u kojem se pogrešno poistovjećivalo svetost sa savršenstvom, a nije se vodilo računa o kulturnim, strukturalnim ili ambijentalnim različitostima. Drugi je model bio model zajedničkoga obdržavanja, u kojem se težilo savršenstvu cijele skupine, pri čemu se očekivalo da čitava skupina bude uniformna. To je dovodilo do brojnih formalizama. Druga je faza bila antropološka, a razvijala se naročito nakon II. vatikanskog sabora. U njoj je poseban naglasak stavljan na humanističke i psihološke teorije, što je bila reakcija na prethodnu fazu. U ovoj fazi postojala su dva modela formacije. Jedan je bio model samoostvarenja u kojem je u sre-

iščitavati vlastiti život na biblijsko-mudrosni način, gdje svoje mjesto ima i um i srce, što omogućava rast i dozrijevanje kao osoba i kao djece Bože. Nije riječ o osobnoj introspekciji, nego o kontemplaciji koja započinje od Boga. Isusov se glavni formativni model očituje u učeništvu. U učenicima prepoznajemo osobe koje su preobražene u susretu s Isusom. Pritom se Isus služi raznolikim sredstvima: okolnostima, događajima, susretima s različitim osobama. Na taj je način svakodnevica ozračje i sredstvo formacije kroz cijeli ljudski život. Predavač je osobito istaknuo Petrov formativni put, na kojem se uočava više ključnih etapa. Petar tako priznaje Isusa kao Mesiju, ali se odmah nađe i opomenut kad ne prihvata Isusov put prema Jeruzalemu. Tu je vidljiva i vjera i teškoća koja je s njome povezana. U njegovu zatajenju vidi se da je ljubav važnija od grijeha ili ljudskih slabosti. Prijemčivost omogućuje osobi da i u svojim slabostima dozvoli da bude formirana i to kroz zajedništvo života. Isusovi učenici u svome učitelju prepoznaju dosljednost života. On poučava primjerom, svojim životom objavljuje Boga i pravu narav čovjeka. Na taj način i odgojitelj za posvećeni život mora biti autentičan, mora dozvoliti da ga Božja riječ oblikuje, te početi pokazivati, objavljivati Boga. Život učenika prije svega je život naslijedovanja, a to znači da nije statična stvarnost, nego hod. Na tom hodu nisu važne etape, ni ciljevi koje valja postići, nego je važan život. Valja živjeti s Isusom, biti s njime. To je jedini ispravan stav. Tako formativni projekt postaje Isus. On poziva Dvanaestoricu da čine ono što on čini, i to čine kao skupina, kao zajednica koja je postala živa parabola Isusove poruke. Isus, usto, ne zaboravlja brinuti se i o vremenu odmora i promišljanja, jer nakon što se apostoli vrate iz poslanja, šalje ih da odmore, da promisle. Brine se da postoje trenuci zajedništva među njima. Kad mu učenici počinju pripovijedati što su sve učinili, njega ne zanimaju neposredni učinci, nego kako se to iskustvo uključilo u život uče-

nika. Učenici su uz Isusa naučili izići iz svojih sigurnosti i okrenuti se prema onima na rubu, prema potlačenima i siromašnima koji su povlašteni naslovnicima kraljevstva Božjega, ali postaju i sredstvo odgoja učenika. Učenici su pozvani osjećati kao Isus da bi djelovali kao Isus. Isus se sažalio nad mnoštvom koje nije imalo ništa za jesti i rekao učenicima da im oni daju jesti. On od učenika traži ono što se čini nemogućim, otvara pred njima izazov na koji oni mogu odgovoriti samo ako imaju isto sažaljenje, iste osjećaje, istu brigu za čovjeka. Konačno, zaključio je o. Volo, uskrsli Isus ide pred učenicima u Galileju, da bi ondje nastavili hoditi. Zato je Markovo evanđelje u svom izvornom obliku nedovršeno. Nastavak je život učenika.

Poslijepodnevni dio Kongresa nastavljen je u različitim jezičnim i tematskim skupinama, u kojima su sudionici mogli iznijeti i vlastita iskustva u formaciji. Teme su izabrane tako da dotiču sve aktualnosti posvećenog i apostolskog života. Na kraju dana izneseni su rezultati rada u skupinama, a dan je završen zajedničkom molitvom.

Treći dan

Trećeg dana Međunarodnoga kongresa za odgojitelje u ustanovama posvećenog života i družbama apostolskoga života koji je u Rimu organizirala odgovarajuća Kongregacija, a pod predsjedanjem kardinala Joāoa Braza de Aviza, rad je započeo molitvom koju su animirali sudionici s afričkoga kontinenta. Prvo predavanje održala je s. Lola Arrieta, CCV, s Papinskog sveučilišta Comillas u Madridu, a na temu „Neka vaša ljubav raste u poznавanju i potpunom razlučivanju“. Na početku se pitala koja je tajna življenja ljubavi u celibatu sa svom slobodom, s radošću i zauzetom strašću. To ju je potaklo da iščitava Poslanicu Filipljanima pod vidom afektivnosti i seksualnosti. U središnjem dijelu predavanja istaknula je potrebe formacije u današnjem svijetu koje su uvjetovane stanjem u kojem se danas nalaze mladi, a koje uključuje rane i

traume. U tom smislu ne smije se zaboraviti da je čovjek mnogo više negoli njegove rane, pa su odgojitelji potrebni kao proroci nade. Afektivnost i seksualnost često su u današnjem svijetu banalizirane, dovedene točke u kojima se prepoznaju loši postupci, ovisnosti, snažan utjecaj novca i zloporabe moći. U takvu je svijetu odgojitelj dužan razlučiti osobu od čina. Tri su glavna izazova koja se mogu izreći kroz pitanja: Živi li se u našim zajednicama ozračje koje pomaže rast? Imamo li dovoljno sredstava kako bismo se suočili s ranama? Trebamo li se plašiti seksualnosti? Odgovarajući na ova pitanja s. Lola Arrieta pozvala je na širenje pogleda. U svojim zajednicama trebamo prije svega biti svjedoci, radikalno i radosno živeći svoj poziv. Potrebna je svijest da je Gospodin doista tu među nama. Oblikovanje i kontrola seksualnosti i našeg načina života nisu upravljeni pravilima, nego odnosima, počevši od odnosa s Kristom, pa sve do odnosa s osobama oko nas. Stoga su važni stavovi i postupci svakog člana zajednice. Seksualnost ne treba proizvoditi strah. Naprotiv, riječ je o prirodnjoj sili koja je u čovjeku, što je vidljivo na temelju izvještaja o prvim ljudima koji su bili goli i nisu se stidjeli, jer su svoju seksualnost živjeli na prirodan i ispravan način, s poštovanjem i dostojanstvom. U svemu ovome, potrebne su osobe koje će pratiti odgajanike na mistagoški način, to jest pomažući im da iščitavaju događaje i iskustva vlastita života. Pritom je važno posvetiti pozornost konkretnim stvarima, stvarima koje kod čovjeka bude strast, ali i probuditi sposobnost da se nadije sebe same i da se počne darivati.

Druge predavanje održao je o. Michale Mc Guire, SJ, s Papinskog sveučilišta Gregoriana u Rimu. Govorio je o formaciji odgojitelja, te o kriterijima i ciljevima formativnoga hoda. Proces formacije on je prije svega prikazao kao proces sazrijevanja, pa je formacija istodobno duhovna, ljudska i relacionalna avantura. U tome hodu započinje se s poznavanjem sebe, prihvatanjem sebe kao dara,

da bi se došlo do svijesti o pozivu i nastojanja da se nadije samodostatnost. Odgojitelj je pritom onaj koji pomaže odgajaniku da upozna ideale poziva koji se izražavaju u idealima zajednice. Predavač se osobito zadržao na psiho-duhovnim elementima formacije koji vode od toga da se doživi iskustvo učenika koji žive s Isusom, do toga da se počne živjeti učeništvo kao nasljedovanje Isusa. To je formacija koja ide odozdo prema gore. S druge je strane formacija koja ide odozgo prema dolje, kod koje se nastoji promišljati, razumjeti, posvijestiti nečija osobna povijest ne bi li se ostvario novi način mišljenja, novi mentalitet. Ovaj model pomaže kad se želi upravljati problemima koji proizlaze iz podsvjesnoga. O. Mc Guire završio je predavanje donoseći konkretne primjere iz svojega djelovanja u azijskom kontekstu. Kao i prethodnih dana, nakon prijepodnevnih predavanja, sudionici su imali prilike za svojim stolovima u manjim skupinama podijeliti utiske, razmijeniti iskustva i formulirati pitanja na koja su potom predavači odgovarali. Poslijepodnevni rad nastavljen je u obliku okrugloga stola na kojem su iznesena različita iskustva iz formacije u vrlo različitim kontekstima s obzirom na karizmu i na kulturu.

Završni dan

U subotu 11. travnja, posljednjeg dana Međunarodnog kongresa „Živjeti u Kristu prema evanđeoskom načinu života“ sudionici su proslavili zajedničku misu u bazilici sv. Petra. Slavlju je predsjedao kardinal Joāo Braz de Aviz, pročelnik Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života. U homiliji kardinal je istaknuo da smo na završetku Kongresa „još više uvjereni da su odgojitelji i odgojiteljice pozvani sva-koga dana ponovno krenuti putem nasljedovanja Krista, sigurni da je uskrsli Gospodin živ među nama i da se i dalje objavljuje“. Dodata je da su ozračju vazmene osmine odjekuje poziv „ne zakasnite vjerovati“, jer valja poći „svijetom navješćujući Isusa raspetoga

i uskrsloga i to koliko je moguće – zajedno.“ Slijedeći primjer Abrahama, Mojsija, a ponajviše Isusa, posvećene osobe pozvane su „ostati vjerne“, ponuditi „dodatnu ljubav“ kako bi mogle „naći utjehu i tješiti druge“. Kardinal je osobito naglasio primjer vjere Petra i Ivana koji na vratima Hrama „u Isusovo ime lječe siromašnoga čovjeka koji nije mogao hodati“, ali i „radosne vjere onoga koji je izliječen i nastavlja hoditi s apostolima svjedočeći vjera.“

Nakon mise, sve sudionike Kongresa primio je papa Franjo u posebnu audijenciju u

Obraćanje pape Franje sudionicima Kongresa

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Rekao mi je [kardinal pročelnik] vaš broj, koliko vas je, a ja sam mu rekao: „Uz trenutno pomanjkanje zvanja više je odgojitelja no odgajanika!“. To je problem! Trebamo moliti Gospodina da učini sve da bude više zvana!

Zahvaljujem kardinalu Braz de Avizu na riječima koje mi je uputio uime svih prisutnih. Zahvaljujem također tajniku i drugim suradnicima koji su pripremili ovaj kongres, prvi takve vrste u Crkvi, upravo u Godini posvećenoj posvećenom životu, s odgojiteljima i odgojiteljicama iz mnogih ustanova iz brojnih dijelova svijeta.

Želio sam ovaj susret s vama, zbog onoga što jeste i predstavljate kao odgojitelji i oni koji su uključeni u izgradnju, kao i zato što iza svakog od vas nazirem vaše i naše mlade, protagonisti jedne sadašnjosti življene s velikom ljubavlju i promicatelje jedne budućnosti oživljene nadom; mlade koji, potaknuti Božjom ljubavlju, traže u Crkvi putove kojima će tu ljubav ugraditi u vlastiti život. Osjećam ovdje njihovu prisutnost i upućujem im topli pozdrav.

Promatrajući vas ovdje u tako velikom broju ne bi se moglo reći da postoji kriza zvanja! Ali u stvarnosti postoji neosporno opadanje broja zvanja i zbog toga je zadaća izgradnje još urgentnija, izgradnje koja će doista oblikovati u srcu mladih Isusovo srce, da imaju iste njegove osjećaje (usp. Fil 2, 5; Vita consecrata, 65). Uvjeren sam također da ne postoji kriza zvanja tamo gdje postoje posvećene osobe koje mogu prenositi, vlastitim svjedočenjem, ljepotu posvećenja. Svjedočenje je plodno. Ako nema svjedočenja, ako nema dosljednosti, neće biti ni zvana. A na to ste svjedočenje pozvani. To je vaša služba, vaše poslanje. Vi niste samo „učitelji“; vi ste prije svega svjedoci naslijedovanja Krista u vašoj vlastitoj karizmi. A to pojedinač može provoditi u djelu ako svakoga dana ponovno s radošću otkriva da je Isusov učenik. Iz toga proizlazi također nužnost da posvećujete trajnu brigu samoj vašoj osobnoj izgradnji, polazeći od snažnog prijateljstva s jednim Učiteljem. U ovim uskrsnim danima riječ koja mi je često odjekivala u molitvi bila je „Galileja“, „tamo gdje je sve počelo“, kaže Petar u svom pr

vom govoru. Ono što se dogodilo u Jeruzalemu ali što je započelo u Galileji. Naš je život također započeo u jednoj „Galileji“: svaki je od nas imao iskustvo Galileje, susreta s Gospodinom, onog susreta koji se ne zaboravlja, ali je toliko puta prekriven stvarima, radom, nemirima pa i grijesima i svjetovnošću. Da bi se davalo svjedočanstvo nužno je često hodočastiti u vlastitu Galileju, obnoviti sjećanje na taj susret, to divljenje, i od toga ponovno krenuti. Ali ako se ne ide tim putem sjećanja postoji opasnost da ostanemo tamo gdje jesmo pa čak i pogibelj da ne znamo zašto smo tu gdje jesmo. Ovo je disciplina onih muškaraca i žena koji žele dati svjedočanstvo: ići tragom vlastite Galileje, gdje sam susreo Gospodina; one prve zadržavaju.

Lijep je posvećeni život, to je jedno od najdragocjenijih blaga Crkve, ukorijenjeno u krsnom pozivu. Lijepo je, dakle, biti i redovnički odgojitelj, jer je povlastica sudjelovati u djelu Oca koji oblikuje srce Sina u onima koje je Duh Sveti pozvao. Ponekad se tu službu može doživljavati kao teret ili kao da nam ona oduzima nešto važnije. Ali to je pogrešno razmišljanje, to je napast. Važno je poslanje, ali je jednakovo važno izgrađivati za poslanje, izgrađivati u zanosu za navještanjem, izgrađivati za onu strast poći bio gdje, na svaku periferiju, kako bi se svima govorilo o ljubavi Isusa Krista, osobito onima koji su se od njega udaljili, govoriti o njemu siromašnima i malenima, i dopustilo također da oni nas evangeliziraju. Sve to iziskuje čvrste temelje, kršćansku strukturu osobnosti koju danas same obitelji rijetko znaju dati. A to vašu odgovornost čini još većom.

Jedna od osobina odgojitelja jest ona da ima veliko srce za mlade, da u njima oblikuje velika srca koja su kadra sve ljude prihvatići, srca bogata milosrđem, puna nježnosti. Vi niste samo prijatelji i pratitelji posvećenog života onih koji su vam povjereni, nego pravi očevi, prave majke, kadri tražiti i давati svoj maksimum. Roditi jedan život, roditi jedan redovnički život. To se može samo ljubavlj, ljubavlj očeva i majki. I nije istina da današnje mlade resi osrednjost i da nisu velikodušni; oni samo imaju potrebu osjetiti da „blaženije je davati nego primati“ (Dj 20, 35), da je u životu u poslušnosti velika sloboda, da je u djevičanskom srcu velika plodnost, veliko bogatstvo u tome da se ništa ne posjeduje. Iz toga proizlazi nužnost da budemo brižni i pozorni na hod svakog pojedinog odgajanika i da budemo evanđeoski zahtjevni u svakoj fazi odgojnog puta, počevši od razlučivanja zvanja, kako možebitna kriza u broju zvanja ne bi dovela do još teže krize kvalitete. I to je opasnost. Razlučivanje zvanja je važno: svi oni koji poznaju ljudsku osobnost – bilo da su to psiholozi, duhovni očevi, duhovne majke – poručuju nam da mladi koji nesvesno osjećaju da imaju stanovitu neuravnovešenost ili neki oblik neravnovešenosti ili zastranjenja, nesvesno traže snažne strukture koje će ih štititi, kako bi zaštitili sebe. I u tome se sastoji razlučivanje: znati reći „ne“. Ali ne smije ih se potjerati: to nikako. Ja te pratim, idu, idu dalje... I kako se pojedinu osobu prati pri ulasku, treba je pratiti također pri napuštanju, da ona ili on nađu svoj put u životu, uz nužnu pomoć. Ne onom obranom koja je kruh za danas a glad za sutra.

Kriza kvalitete... Ne znam je li to gdje zapisano, ali sada mi je to palo na um: gledati kvalitetu mnogih i mnogih posvećenih osoba... Jučer je na ručku bila manja skupina svećenika koji su slavili 60. obljetnicu svećeničkog ređenja: ta mudrost starijih... Neki su malo..., ali većina starijih ima mudrost! Redovnice koje se svakog dana ustaju na posao, redovnice koje rade u bolnicama, koje su „doktorice u čovjekoljublju“: koliko samo moramo učiti iz toga dugogodišnjeg posvećenja!... A zatim umiru! I sestre misionarke, redovnici misionari koji odlaze van i tamo umiru... Gledati primjer starijih. I ne samo gledati ih, već ih također posjetiti, jer četvrtu zapovijed vrijedi i u redovničkom životu, u odnosu s tim našim starijima. I oni su, za jednu redovničku ustanovu, „Galileja“, jer u njima nalazimo Gospodina koji nam govori danas. I kako je dobro za mlade da ih se pošalje k njima, da se približe tim starijim redovnicima i redovnicama, mudrima: kako je to dobro! Jer mladi imaju „nos“ za autentičnost: to je dobro za njih.

Početna izgradnja, to razlučivanje, je prvi korak jednog procesa koji treba trajati čitav život. Mladog se čovjeka treba odgajati u poniznoj i intelligentnoj slobodi kako bi dopustio da ga Bog Otac odgaja svakoga dana života, u svakoj životnoj dobi, u misiji kao i u bratstvu, u radu kao i u kontemplaciji.

Hvala vam, odgojitelji i odgojiteljice, za vaše ponizno i samozatajno služenje, za vrijeme darovano slušanju – apostolatu „duha“, slušanja – za vrijeme posvećeno praćenju i brizi za svakog vašeg mladića i djevojku. Bog ima jednu krepot – ako se može govoriti o Božjim krepotima – jednu osobinu, o kojoj se ne govori mnogo: to je strpljivost. On ima strpljenja. Bog zna čekati. I vi to naučite, taj stav strpljivosti, koji je toliko puta pomalo mučeništvo: čekati... A kada ti dođe napast nestrpljivosti, zaustavi se; ili radoznalosti... Sjetim se svete Terezije od Djeteta Isusa, kada je jedna novakinja počela pripovijedati jednu priču i htjela je čuti kako je ova završila, no novakinja je otisla na drugu stranu. Sveta Terezija nije ništa rekla, čekala je. Strpljivost je jedna od krepoti odgojiteljâ. Pratiti: u toj se misiji ne štedi ni vrijeme ni energije. I ne treba se obeshrabriti kada rezultati ne odgovaraju očekivanjima. Bolno je kada dode mladić, djevojka, nakon tri, četiri godine i kaže: „Ne vidim se u tome, mislim da to nije za mene; našao sam drugu ljubav koja nije protiv Boga, ali ne mogu, odlazim“. Teško je to. Ali to je također vaše mučeništvo. A neuspjesi, ti neuspjesi s odgojiteljeve točke gledišta mogu biti od pomoći odgojitelju kao dio njegove izgradnje. I ako ponekad budete imali osjećaj da vaš rad nije dovoljno cijenjen, znajte da vas Isus prati s ljubavlju i da vam je čitava Crkva zahvalna. I uvijek u toj ljepoti posvećenog života: neki kažu da je posvećeni život raj na zemlji. Ne. Ako išta, onda je čistilište! Ali ići naprijed s radošću, ići naprijed s radošću.

Želim vam da živate s radošću i zahvalnošću tu službu, sa sigurnošću da nema ničeg ljestvog u životu od toga da pripadamo zauvijek i svim srcem Bogu, i da dajemo svoj život u služenju braći i sestrama.

Molim vas da molite za mene, da mi Bog dadne također malo te kreposti koju on ima: strpljivost.

papa Franjo

(www.redovnistvo.hr)

Smjernice Kongregacije za UPŽ i DAŽ sudionicima Kongresa

Od Kongresa u život: neki prioriteti

Gledajući tako primite kao pažnju ovoga dikasterija neke smjernice kao pedagoško - duhovne prioritete za vaše odgojiteljsko služenje.

1. Budite blaženi odgojitelji, zadovoljni što možete pružiti to služenje. I pokazujte na izvana svoju radost kako biste je prenijeli na svoje mlade.
2. Posvetite pažnju odgoju srca a ne samo izvanjskog ponašanja, prisjećajući se da „cor ad cor loquitur“. Strast za Isusom je ona koja vas čini odgojiteljima.
3. Ne budite presigurni u sebe same, gajite svoju trajnu formaciju, budite spremni učiti svakoga dana vještinu odgajanja srdaca: učite od Isusa i od njegove pedagogije, ali i od svojih mladih, svojih pogrešaka i života.
4. Ne zaboravite da je Otac onaj koji odgaja u svakom mladom osobnost Sina po snazi Duha: vi ste samo posrednici ovog trinitarnog djelovanja.

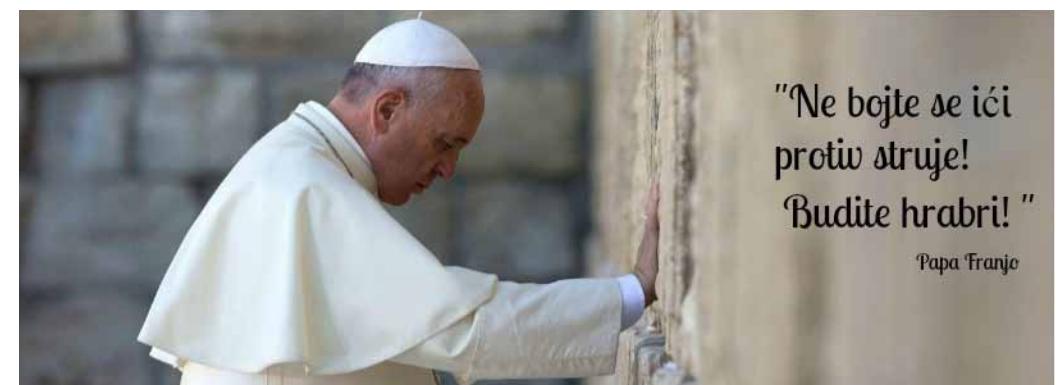
5. Budite odgojitelji cijelo vrijeme dajući ono svoje najbolje. Gospodin je onaj koji vam povjerava mlade koje pratite kao dragocjenu stvarnost u njegovim očima i koji to trebaju postati i u vašim očima.
6. Imajte veliko srce za primiti one koje vam Otac povjerava sa svih strana zemlje. Vrednjute svaku osobu kako bi odgojna zajednica bila očitovanje jedne vjere i iste karizme, u različitosti kultura i bogatstava svakoga.
7. Odgajajte mlade zaljubljene u Boga i oduševljene za čovjeka, „građane svijeta“ u dijalogu sa svim kulturama; mlade bogate milosrđem za one „koji su bez dostojanstva“, koji će naučiti tražiti Boga na egzistencijalnim periferijama, koji će biti slobodni i pustiti da ih odgaja život za cijeli život.
8. Ne tražite od njih ništa što niste proživjeli i prakticirali i vi sami. Ne stavljajte nesnosna bremena i motivirajte uvijek svako traženje zakonom slobode djece Božje, zakonom ljubavi.
9. Posvetite svoje vrijeme redovnim susretima sa skupinom i osobito s pojedincima. Međusobni odnos između odgojitelja i odgajanika najbolje je sredstvo odgojnog djelovanja.
10. Odgojna ekipa, osobito u brojnim odgojnim zajednicama, neka očituje razne pedagoške kompetencije, u poštivanju specifičnih uloga, u prihvaćanju istoga odgojnog modela i u usmjerenosti na dobro mladih. Odgoj odgojitelja je jasna i nezamjenjiva odgovornost poglavara koji su s vama koji ste promicatelji autentične kulture trajnoga odgoja.
11. Nemajte straha pratiti mladića i djevojku u otkrivanju samih sebe i istine o sebi s vlastitim slabostima. U takvim trenucima učinite da osjete vašu blizinu kao sakrament Očeve ljubavi, koja liječi i prašta. Na osobiti način iskažite svoju blizinu onima koji zbog različitih motiva napuštaju formativni put.
12. I nemajte straha pratiti svoje mlade Isusovim uskrsnim putem. Tome treba težiti svaki formativni put za cijeli život, u društvu Marije, Učenice i Majke u podnožju križa.

Dragi odgojitelji i odgojiteljice, Crkva vas voli, poštuje vas i moli za vas. Bez vašega služenja posvećeni život ne bi mogao postojati, ili bi imao nesigurnu budućnost. Bez vaše strpljivosti i vaše prosudbe narod Božji bi bio izložen opasnosti da ne vidi više onaj svijetli put sposoban da sjaji u svijetu koji prolazi konačnim preobraženim svjetom Blaženstava.

Rim, 11. travnja 2015.

João Braz Kard. de Aviz, prefekt
José Rodríguez Carballo, O.F.M., nadbiskup tajnik

(www.redovnistvo.hr)

Završna poruka Kongresa

Na završetku ovog kongresa, duboko i živo iskustvo koje smo zajedno doživjeli poziva nas da Božju riječ približimo našem životu posvećenih muškaraca i žena, našim zajednicama i bratstvima, našim ustanovama, našim kulturama i krajevima iz koji dolazimo, našem služenju u Crkvi i svijetu.

Blaženi vi odgojitelji i odgojiteljice

(Mt 5, 1-10)

*Ugledavši mnoštvo, uziđe na goru. I kad sjede, pristupe mu učenici.
On progovori i stane ih naučavati:*

Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko!

Blaženi vi koji se, iako se osjećate siromašnima i nedoraslima uzvišenoj zadaći oblikovanja Krista u srcima, uzdate u djelovanje Duha Svetoga, koji objavljuje Isusa kao „najljepšeg od ljudskih sinova“. Duh Sveti je taj koji pobuđuje želju za suočavanjem Kristu u dubini srca, koji ulijeva Sinove osjećaje i daje da se u srcu rode njegove emocije, njegova ljubav, sama njegova osjetljivost; koji budi veliku ljubav prema naviještanju kako bi u našem dobu bio vidljiv način života Sina Božjega. Kada se to dogodi evanđelje se razglašava na nov način i Kraljevstvo Božje boravi među nama.

Blago ožalošćenima: oni će se utješiti!

Blaženi vi kada znate dijeliti s odgajanicima trud oko obraćanja, teškoću da se ostavi sve kako bi se slijedilo Krista, velikodušnog odgovora. Blaženi oni odgojitelji koji slobodno prihvate u svojim srcima trpljenja mlađih, koji će im znati pristupiti s bespridržajnom empatijom i time im omogućiti da bar malo svojih jada izlju u vaše srce i da se na njihovu bol odgovori Očevom nježnošću i milosrđem. Blaženi oni odgojitelji koji plaču zbog razočaranjâ i neuspjehâ koje će neizbjegno doživjeti. Budite sigurni da ćete primiti Gospodinovu utjehu koji će otrti svaku suzu i vašu službu učiniti plodonosnom.

Blago krotkima: oni će baštiniti zemlju!

Blaženi vi, ako budete znali strpljivo čekati da dobro sjeme bačeno s ustrajnošću i povjerenjem doneće svoj rod, ne pokušavajući ništa postići silom ili preprednošću i ne težeći tome da vi budete ti koji će ubrati plod. Blaženi odgojitelji-sijači, koji nastavljaju sijati bez obzira na sve, u svakom trenutku, u svakom srcu, svjesni da sjeme ima vlastitu snagu i djelotvornost. Blaženi vi ako se u svom djelovanju budete klonili svake suptilne ili prikrivene sile, čak ni ako ova ima za cilj postizanje nekog dobra, jer će Bog vašim srcima dati obećanu zemlju. Blaženi odgojitelji koji svojom krotkošću podsjećaju one koji rade u odgoju da jedino što je doista potrebno jest biti poput glinene zdjele, iz koje drugi mogu pititi nebo u malim gutljajima.

Blago gladnjima i žednjima pravednosti: oni će se nasititi!

Blaženi vi, ako nosite u srcu snažnu želju da donesete Božju pravednost, da dijelite njezino veliku ljubav prema životu i bratskom zajedništvu. Tražite Božji naum za svaku pozvanu

osobu, također po cijenu da budete neshvaćeni; ne namećite pritom osobna gledišta, ili interese ustanove, kako bi svatko postao onakvim kakvim ga Bog želi. Blaženi vi ako budete tako činili, jer će vam istina dati slobodu da tražite potpunu predanost svakog mladića ili djevojke koji su vam povjereni i da budete uvjerljivi i vjerodostojni, bez ikakve manipulacije ili prisile. A Otac će uslišiti svete želje vašega srca.

Blago milosrdnima: oni će zadobiti milosrđe!

Blaženi vi odgojitelji i odgojiteljice ako ste susreli Boga bogata nježnošću i dopustili njegovu milosrđu da oblikuje u vama srce od mesa; suojećajno srce koje je kadro otkriti vratu ispod pepela onoga koji je naizgled izgubio svaku nadu. Ako budete znali vratiti snagu plamenu koji se, čini se, gasi, učit ćete ih sići u mnoge sadašnje prostore boli i patnje i donijeti tamo Božju utjehu. Bit ćete svjedoci Boga koji sluša vapaj siromaha, koji poznaje ljudske bijede i priginje se nad njih s milosrđem. Vaši će vas mladi slijediti. Blažena odgojna zajednica, mala „Crkva koja izlazi“, „otvorenih vrata“. Bratstvo u kojem se mlada osoba „riječju i djelom uključuje u svakodnevni život ljudi, premošćuje udaljenosti, spremna je, ako je potrebno, poniziti se i prihvata ljudski život, dotičući napačeno Kristovo tijelo u drugima“ (Papa Franjo, Obraćanje biskupima Japanske biskupske konferencije u prigodi pohoda ad limina apostolorum, 20. ožujka 2015.).

Blago čistima srcem: oni će Boga gledati!

Blago vama ako budete iskrena i čestita srca, čistog pogleda i ako budete živjeli životom lišena licemjerja. Izgradnja za posvećeni život je put čišćenja srca tako da ono može uči u otajstvo vječnog Ljubljenoga. Neprestano vodite mlade tako da žive u zajedništvu s njim, bez dvoličnosti, i da iskuse prisnost s njim i ono što je njegovo (usp. Lk 2, 49). Blažen onaj odgojitelj koji prenosi mlađima ljepotu Boga i sigurnost da jedino Vječni može utažiti žed ljudskog srca za ljubavlju. Blažen odgojitelj zaljubljen u Boga i ispunjen velikom ljubavlju prema čovjeku, koji zna kako prenositi, u isti mah, i ljepotu ljubljenja Boga svim srcem i ljubljenja čovjeka srcem koje uči voljeti na božanski način. Blaženi vi odgojitelji ako budete znali gledati mlađe Božjim očima i ako budete znali vidjeti Boga u njihovim srcima!

Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati!

Blaženi vi odgojitelji, muškarci i žene u miru sa samima sobom, ako budete osjetljivi na veliku potrebu za mirom u našem podijeljenom svijetu i ako budete znali graditi mir u srcu drugoga i u međuljudskim odnosima. Blaženi oni koji uče miru i duhovnom jedinstvu kao temelju svakoga bratstva. Blaženi vi ako budete znali odgajati za uređeno bratstvo i živjeti jedinstvo u različitosti, u različitosti kulturâ: Gospodin tamo prebiva. Zajedno sa svojim mlađima, bit ćete djeca Božja i razoružat ćete srca od svake agresivnosti terapijom dobrote i blagoslova za sve.

Blago progonjenima zbog pravednosti: njihovo je kraljevstvo nebesko!

Blago vama kada vas budu progonili zbog svjedočanstva koje dajete za Gospodina Isusa, koji je radost vaših očiju i milina vaših srdaca. Blaženi vi odgojitelji iz zemalja u kojima su kršćani progonjeni: vi u vlastitome tijelu proživljavate uskrsno otajstvo. Blaženi vi koji, poput zrna goruščina, donosite mnogo ploda. Čitava Crkva u vama i zajedno s vama trpi, jača nadu, zaziva mir i naviješta Kraljevstvo nebesko. (www.redovnistvo.hr)

Papin susret s osobama posvećenoga života

Papa Franjo susreo se 16. svibnja s osobama posvećenoga života Rimske biskupije, pri-godom Godine posvećenoga života, prenosi Radio Vatikan. U tijeku dugog susreta i u obiteljskom ozračju, Papa je spontano odgovarao na pitanja koja su mu postavljali – od napetosti urbanog monaškog života do nekih praktičnih vidika svećeničkog služenja. Na pitanje jedne redovnice o ravnoteži između povučenosti i vidljivosti u samostanu, Sveti Otac to je nazvao „ključnom napetošću, napetošću koja se živi u duši“; to je „Božji poziv na povučeni život“ i ujedno „poziv da se bude Kristov znak“. Trebaju li, međutim, novosti i vijesti ući u samostan? Trebaju, smatra Papa, odmah objašnjavajući da ne misli na isprazne, „žute“ vijesti, već primjerice novosti o ratu, o bolestima, o patnjama ljudi. Ono što nikada ne trebaju izgubiti jest vrijeme za slušanje ljudi. Neki samostani, na primjer, imaju telefon na koji ljudi mogu zvati i tražiti da se moli za njih. Govoreći pak o temi poslušnosti, objasnio je kako je svjestan da samostan ponekad može skrivati zavist, ljubomoru i kritike na račun poglavara; kao i da može biti i „natjecateljstva“ između biskupije i redovničkih zajednica. Rekao je kako stoga planira obnovu dokumenta „Mutuae Relationes“, koji govori o odnosu biskupa i redovnika.

Sveti Otac podsjetio je i na riječi apostola Pavla o Isusu koji je „postao poslušan do smrti, smrti na križu“, ističući da je „otajstvo Krista“ otajstvo „plodne poslušnosti“, baš kao i posvećeni život. Poslušnost je ikona Kristova puta. Međutim, i slavlje je teološka kategorija i nema posvećenoga života bez dimenzije slavlja. Ali slavlje, napomenuo je, nije buka, već radost, molitvena stvarnost i sjećanje na sve što je Gospodin za nas učinio i što nam je darovao. Papa je nadalje istaknuo kako je posvećeni život „Božji dar“ te naglasio njegov proročki vidik. Govoreći o iskustvu krize, istaknuo je važnost „mudre“ duhovne pratnje. Od temeljne je važnosti da duhovnici budu dobro formirani u svjetlu modernih znanosti o čovjeku, ali jednakako tako ne smiju upasti u zamku „psihologizma“. Na kraju, govoreći o ulozi žene u Crkvi, rekao je da je „puki funkcionalizam“ samo tražiti da budu na čelu vatikanskih dikasterija. Učiniti to ne znači „iznova otkriti ulogu žene u Crkvi. Radi se o nečem dubljem“. Kako je papa Franjo rekao na kraju susreta, potrebno je da one u Crkvi pomognu „izraziti ženski genij“. (www.ika.hr)

Neizmjernost Božje ljubavi

„Ali premda se moja duša raduje što ljubi to blago, ono kolikogod je voljeno, zasluzuјe još veću ljubav.“

Službenica Božja Majka Marija Krucifiksa Kozulić

Sveta Terezija Avilska čiju 500. obljetnicu rođenja ove godine slavimo rekla je: „Ljubav budi ljubav.“ Iz Biblike, tj. iz Božjeg postupanja učimo i prepoznajemo način na koji je Bog ljubio i ljubi nas ljudе.

Još na prvim stranicama Knjige Postanka nalazimo tu veliku Božju ljubav koja je, jer nije zatvorena u sebe, stvorila divan svijet i čovjeka kao krunu svega stvorenoga. Čovjek je biće stvoreno na Božju sliku (1, 26). Na tu ljubav prvi ljudi nisu uzvratili ljubavlju i zahvalnošću, nego sebičnošću i nezahvalnošću, prezironi Boga i svega što im je darovano. Sebe i svoj užitak stavili su kao mjerilo sreće. I tako možemo pratiti povijest spasenja i slijediti stope Božje ljubavi kojom je pratio i vodio izabrani narod i pojedince trajno svjedočeći ljubav. „Ljubavlju vječnom ljubim te, zato ti sačuvah milost“ (Jer 31, 3), govori Bog po proroku Jeremiji. Bog se stalno pokazuje kao „prosjak“ koji moli čovjekovu ljubav kako bi, čovjeku koji mu pokloni ljubav srca, uzvratio obiljem svoje ljubavi i blagoslova. To ponajprije vidimo kod Abrahama. Na spremnost da žrtvuje svoga ljubljenog sina kako bi pokazao da mu je Bog najveća ljubav i autoritet, Bog Abrahamu daruje brojno potomstvo. Spomenut ću još samo Joba. Za vjernost u trenutcima nesreće i ustrajnosti u ljubavi, Bog Joba dariva izobiljem i potomstva i materijalnih dobara. Psalmist pak kliče: „Ljubav je tvoja bolja od života, moje će te usne slavit“ (63, 4). Izraelski narod, prepoznavši u čudesnom prijelazu preko Crvenoga mora Božju ljubav, u psalmu čak dvadeset šest puta, tj. u svakom stihu, ponavlja: „Vječna je ljubav njezina!“ (136, 1-26). Proroci također opisuju tu Božju ljubav kao nešto tajanstveno i nastoje uzvratiti na nju ljubavlju. Jeremija kaže: „Ti me zavede, o Jahve, i dадох se zavesti“ (20, 7).

Ipak najljepši dokaz Božje ljubavi i nježnosti prema nama promatramo svake godine na Veliki petak i tijekom lipnja kada častimo tu ljubav u Srcu Isusovu. Sam Božji Sin, Isus Krist, darovao je svoj život, svoje tijelo i krv za nas grešnike. Kada ljubimo Boga, svoje najveće dobro, kada nadoknađujemo za svoje i tuđe grijehе, činimo mnogo, ali ipak smo svjesni da je to samo kap prema oceanu Božje ljubavi koja nas sve napaja, čisti, snaži i život nam daje. Nikada Bogu ne možemo dovoljno uzvratiti za sve što nam u svojoj ljubavi daje. Službenica Božja Majka Krucifiksa to je ovako izrekla: „Ali premda se moja duša raduje što ljubi to blago, ono kolikogod je voljeno, zasluzuјe još veću ljubav.“ Zato dok častimo Srce Isusovo raznim molitvama i pobožnostima, svjesni smo da to Srce koje je ljude toliko ljubilo zasluzuјe sve više našu ljubav. Nikada ne možemo dostići tu veliku ljubav Boga Oca kojom se nad nas sagiba u svim našim poteškoćama, bijedama i ponorima.

Isus nam daje putokaz za rast u ljubavi kada kaže: „Nitko nema veće ljubavi od ove da tko život svoj položi za svoje prijatelje.“ Isus je to učinio umrijevši za nas. I naš je to put: umirati, davati svoj život za druge. Papa Franjo poziva nas da svoje vrijeme i sposobnosti uložimo za

druge. U Godini posvećenog života redovnike i redovnice poziva da izađu iz sebe i krenu na periferije koje ne moraju biti samo misijske zemlje i ne označavaju neku udaljenost, nego mogu biti u našoj blizini, a to su naš brat ili sestra, dijete ili starac, bolestan ili zdrav, priatelj ili neprijatelj koji treba moju ruku, lijepu riječ, razumijevanje, oprاشtanje ili milosrđe.

Službenica Božja Majka Marija Krucifiksa Kozulić štovala je Presveto Srce Isusovo i svoju redovničku zajednicu posvetila je Presvetom Srcu. Uvijek je tražila načine da još više ljubi to Srce ne toliko riječima i stihovima nego djelima ljubavi prema najpotrebnijima koje je nalazila u siromašnim djevojkama, djeci koju je poučavala i sklanjala s ulica grada Rijeke, a kasnije ulazući svoj život i sposobnosti u mlađu redovničku zajednicu dajući joj temeljno usmjerjenje - ljubavlju Kristova Srca ljubiti Boga i bližnjega. Imala je veliko srce koje je promatrajući Božje Srce uvijek i sve više i više oblikovala prema ljubavi Srca Isusova. To je poziv i nama da sve više ljubimo ljubav koja nas neizmjerno ljubi.

s. Nives Stubičar

Rad sa siromašnima je najljepši i najdublji poziv koji nam je Isus dao

U samostanskoj kapeli Družbe sestara Presvetog Srca Isusova na Pomeriju u Rijeci u ponedjeljak 29. prosinca obilježen je Dan Majke Marije Krucifikse Kozulić. Misno slavlje predvodio je fra Zlatko Šafarić. Na misi su sudjelovali volonteri Socijalne samoposluge, članovi Franjevačkog svjetovnog reda kojima je Riječka Majka suzaštitnica, a fra Zlatko duhovnik.

Euharistija znači 'zahvala' te smo Bogu zahvalni za primjer, poticaj i zagovor službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić, rekao je na početku propovjednik. Bogu trebamo biti zahvalni za ljudi koji su čuli Božji poziv da činimo dobro. Vi ste se uključili u rad sa siromašnima. To je najljepši i najdublji poziv koji nam je Isus dao u evanđelju, poručio je volonterima. „Ti ljudi pomažu fizički, ali potrebitima daju i riječ utjehe, osmijeh i susretljivost. Ustrajni su u dobru i važno je zahvaliti tim ljudima u kući koja je izvor službe prema potrebitima u ovom gradu.“ Članovi Franjevačkog svjetovnog reda osjetili su potrebu društva i angažirali su se, ne samo u vjeri nego i osjećaju prema čovjeku, rekao je propovjednik. Karizma Marije Krucifikse Kozulić i ideje koje počivaju na evanđelju, proširile su se u ovom gradu. Stoga je potrebno moliti za više onih kojima će ona biti uzor u pomaganju potrebitima, a sve na veću slavu Božju i na korist grada u kojem živimo, zaključio je fra Zlatko.

Riječka Majka i sama je bila franjevačka trećoredica i usrdno se brinula za siromahe u Rijeci što je i poslanje volontera Socijalne samoposluge „Kruh sv. Elizabete“. Sudjelujući na misama kod sestara Presvetog Srca Isusova na Pomeriju i slušajući o životu i nastojanjima Majke koja je i sama često bila pritisnuta materijalnim nedaćama, povjerili smo Socijalnu samoposlužu njezinu zagovoru, rekli su volonteri.

Ovim povodom s crticama iz života utemeljiteljice Družbe govorila je postulatorica kauze s. Dobroslava Mlakić. Svakog 29. u mjesecu je Dan Majke Marije Krucifikse Kozulić u svim našim zajednicama, a na to potičemo i sve vjernike. To je dan spomena na njezino preminuće, kada posebno molimo za njezino proglašenje blaženom i na sve nakane i potrebe svih njezinih štovatelja te onih koji se posebno prepisuju. Riječka Majka je deset godina djelovala u Trstu, kao aktivna trećoredica Udruge Kćeri Presvetog Srca Isusova koju je osnovao kapucin fra Arkanđeo iz Camerina. U Trstu je donijela odluku: 'Služit ću Gospodinu dovjeka, ali u siromašnima. Slijedit ću Isusa i na Kalvariji', rekla je s. Dobroslava. Službenica Božja Marija Krucifiksa Kozulić od 1889. nastavila je s pastoralnim, karitativno-socijalnim i odgojnim radom u Rijeci kao laikinja i ravnateljica riječkoga ogranka Udruge. 1895. osnovala je karitativnu ustanovu „Zavod Presvetog Srca Isusova za siromašnu djecu i mladež“ u kojem je otvorila sirotište, dječji vrtić, radionice ručnoga rada i oratorij. U Rijeci danas djeluju Dječji vrtić i jaslice „Mima“, Ženski učenički dom Marije Krucifikse Kozulić, Družba i samostan sestara Presvetog Srca Isusova te Postulatura. Vi djelujete u ovom gradu u kojem je Majka Marija Krucifiksa bila začetnica Caritasa, brige za siromašne svake vrsti. Hvala Vam što ste ju s pravom odabrali za svoju drugu zaštitnicu, u kojoj itekako možete naći uzor za svoj život i djelovanje, zaključila je s. Dobroslava. (www.ri-nadbiskupija.com)

Potrebno je češće doći u kuću Riječke Majke

Potrebno je češće doći u kuću u kojoj je živjela službenica Božja Marija Krucifiksa Kozulić i u toj kući slušati Riječ Božju koju je ona s lakoćom provodila u djelu, rekao je rektor Bogoslovnog sjemeništa „Ivan Pavao II.“ u Rijeci mons. Sanjin Francetić predvodeći u subotu 28. veljače misno slavlje u kapeli Družbe sestara Presvetog Srca Isusova na Pomeriju u povodu Dana Majke Marije Krucifikse Kozulić. Suslavili su vicerektor Bogoslovnog sjemeništa o. Marko Stipetić i duhovnik p. Vatroslav Halambek, dok su liturgijsko pjevanje animirali bogoslovi.

U povijesti Crkve prvi kršćani govorili su da su sveti ukazujući nam tako da smo svi pozvani na svetost, poručio je propovjednik. Bog od nas traži da u životu nešto napravimo, da se ne štedimo u molitvi. Kao primjer naveo je službenicu Božju Mariju Krucifiksu Kozulić koja je u obitelji naučila moliti, a u svom apostolatu rada s djecom i osnivanju Družbe imala je duhovnu podršku. I mi danas možemo puno toga učiniti. U tome nam mogu pomoći liturgijske molitve u kojima nas sveci zagovaraju, poručio je. Govoreći o nedostatku duhovnih zvanja

istaknuo je kako mnogi kao krivca navode nedovoljno angažiranog župnika u radu sa župljima, umjesto u vremenu koje jako puno optereće mlade. „Nakon svih opterećenja, školovanja, nerijetko mladi tek kada se zaposle shvate da to nije ono na što su pozvani. Primjer su neki bogoslovi koji su nakon zasnivanja radnog odnosa čuli Božji poziv. To je znak kojega ne smijemo predvidjeti. Također, nisu u pravu oni koji kažu da su mladi pokvareni. Ima među njima puno čestitih osoba koje traže sreću, traže Boga.“ U Godini posvećenog života, koja je u tijeku, pozvao je sve na molitvu za nova redovnička zvanja. Na osobit način zahvalio je Bogu za Družbu koju je osnovala službenica Božja Marija Krucifiksa Kozulić rekavši kako su sestre Družbe angažirane u riječkoj Bogosloviji na čemu im se osobito zahvalio. „Bogu smo zahvalni na ženama koje su svoj život stavile na raspolažanje drugima, a sve u poslušnosti. Danas je poslušnost mnogima problem, osobito poslušnost prema Bogu, a onda i prema poglavaru.“ Zaključujući propovijed istaknuo je kako je Majka Marija Krucifiksa Kozulić život temeljila kroz tri slike: Isusa u jaslicama, odnosno blagog Isusa - djeteta, Isusa na križu i Euharistiji. Za vrijeme njezina života u gradu Rijeci postojale su pučke misije u kojima su se župljeni okupljali na molitvu. Te molitve za plod su imale duhovna zvanja, rekao je mons. Francetić. Stoga je okupljene potaknuo na zauzetiju molitvu za nova svećenička i redovnička zvanja.

Nakon mise bogoslovi Bogoslovnog sjemeništa „Ivan Pavao II.“ sa sestrama Družbe Presvetog Srca Isusova predvodili su klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. Dan Majke Marije Krucifikse Kozulić zaključen je obilaskom prostora u kojima je živjela i djelovala utemeljiteljica Družbe. Bogoslove je tom prigodom sa životom buduće blaženice upoznala postulatorica kauze s. Dobroslava Mlakić.

Helena Anušić

Spomen na redovničko zavjetovanje naše Majke Marije Krucifikse

Na blagdan Gospe Pompejske, 8. svibnja 1904. godine, službenica Božja Majka Marija Krucifiksa Kozulić, utemeljiteljica naše Družbe, i još četiri sestre primile su redovničku odjeću i u ruke tadašnjeg kapucinskog provincijala o. Bernardina Škrivanića položile prve zavjete. Svečano polaganje prih zavjeta odvijalo se u samostanskoj kapeli Zavoda Presvetog Srca Isusova. Sto i jedanaest godina kasnije, na isti dan, 8. svibnja, u kapeli Presvetog Srca Isusova okupile su se na sv. misu sestre u većem broju i mi postulantice. Na početku sv. mise, vrhovna glavarica s. Nives Stubičar obratila se predvoditelju misnoga slavlja vlč. Vjekoslavu Đapiću, koncelebrantu mons. Nikoli Imbrišaku, kao i svima nazočnim riječima dobrodošlice i zahvale svemogućem Bogu za dar redovničkoga poziva podsjetivši sve na taj povijesni događaj važan za Družbu. Nakon toga započelo je slavlje sv. mise.

U propovijedi se vlč. Vjekoslav dotaknuo triju redovničkih zavjeta: čistoće, poslušnosti i siromaštva. Najviše riječi bilo je o poslušnosti. Propovjednik je naglasio kako se u današnje vrijeme, kad nam se sve nudi i sve nam je slobodno, teško odvojiti od samovolje te prionuti uz poslušnost poglavarama, biti im poslušni. Poslušnost je važan čimbenik u ostvarenju Božje volje za spaseњe duša. Time on nije umanjio važnost druga dva zavjeta, jer su i oni temelji redovničkoga života. Spomenuo je i primjere ljudi koji su bili poslušni Bogu po poslušnosti svojim poglavarama. Prvi primjer je sam Isus Krist koji je bio i ostao poslušan Ocu do smrti, kako nam piše sveti Pavao u Poslanici Filipljanima (Fil 2, 8). Drugi su nam primjeri sami apostoli i sveci od kojih su neki bili i neprihvaćeni od poglavara, ali se nisu predali samovolji nego su poslušno nosili svoj križ do kraja. Pri završetku propovijedi velečasni nas je potaknuo da se prepustimo Božjoj volji, da budemo poslušni. Trebamo vjerovati da poglavari vrše Božju volju, stoga dužnosti koje nam povjeravaju trebamo prihvati kao Božju volju i činiti sve što se od nas traži njemu na slavu.

Nakon propovijedi sestre su obnovile svoje redovničke zavjete. Poslije svete mise pošli smo u sobu gdje je 1922. godine preminula Majka Utetmeljiteljica i zajedno izmolile molitvu Gospoj Pompejskoj koju je ona često molila. Tako smo, prisjetivši se ovoga povijesnog čina naše Majke Marije Krucifikse, i same obnovile svoj redovnički odaziv i odluku da ćemo slijediti njezin primjer nasljedovanja Krista. Prigodom polaganja prih redovničkih zavjeta Majka je napisala: „Naše srce mora biti slično Presvetom Srcu Isusovu.“

Marija Živković, postulantica

Novakinje prvi puta posjetile Kuću službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić

Povjerenstvo za početnu redovničku formaciju - Škola za novakinje sa sjedištem u Zagrebu, organiziralo je u utorak 26. svibnja studijski dan za kandidatice, postulantice i novakinje te odgajateljice redovničkih Zajednica u Rijeku s ciljem upoznavanja duhovnog i kulturnog blaga mjesne Crkve. S obzirom da se radi o autohtonoj redovničkoj Družbi niknuloj na hrvatskom tlu, posjetile su Kuću utemeljenja Družbe Presvetog Srca Isusova na Pomeriju gdje su se upoznale sa životom i djelovanjem utemeljiteljice Družbe službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić. Sve ih je na početku pozdravila vrhovna glavarica Družbe s. Nives Stubičar poručivši im da bez obzira iz koje Družbe dolaze, budu zahvalne Bogu i uvijek imaju na umu da su 'odabранe'. Ljude ljubite Kristovim srcem i bez obzira kojoj Družbi pripadale, budite istinske članice svoje Zajednice, poručila je s. Stubičar.

Sa životom i djelovanjem utemeljiteljice Družbe službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić okupljene kandidatice, postulantice, novakinje te njihove odgajateljice upoznala

meljena 1899., a postupak za proglašenje blaženom pokrenut je prošle godine, kazala je s. Dobroslava. Sestre su kroz povijest prolazile turbulentna vremena, bile proganjane, no unatoč tome nikada nisu odustale od svog apostolata i djelovanja u Rijeci. Osim skrbi o djeci i mlađeži, utemeljiteljica Družbe zalagala se za školovanje djevojaka jer je obrazovanje u njeno vrijeme bilo rezervirano samo za djecu imućnih obitelji. Svoje 'ljubljene djevojke', kako ih je Službenica Božja Majka Marija zvala, slala je na školovanje u europske centre obrazovanja, a djelovanje nije ograničavala na Rijeku, nego i na Risiku na otoku Krku, Trst i druge krajeve, kazala je s. Dobroslava.

Zaključujući izlaganje djevojkama je zaželjela da po uzoru na Riječku majku ostvare svoje poslanje i da na kraju mogu reći da nose radost u srcu. Voditeljica Povjerenstva za početnu redovničku formaciju s. Marina Kosina, karmeličanka iz zajednice Božanskog Srca Isusova zahvalila je vrhovnoj poglavarici i postulatorici kauze na domaćinstvu i programu kojega su pripremili gošćama. U okviru studijskog dana kandidatice, postulantice, novakinje te njihove odgajateljice posjetile su i svetište Majke Božje Trsatske i katedralu sv. Vidu, ali i poslale poruku redovničkog zajedništva onih koje koračaju prema istom cilju. (www.ri-nadbiskupija.com)

Predstava u riječkom klubu "inRi" o liku i djelu Marije Krucifikse Kozulić

U klubu „inRi“, 28. svibnja u 20,30 sati, održana je zanimljiva predstava o liku i djelu Riječke Majke, kako su je od milja zvali njezini suvremenici. Osim časnih sestara iz njezine Družbe, događaju je nazuciće i devet učenica našega Doma u pratnji odgojiteljica. Predstava je trodijelnom strukturu i multimedijalnim

je postulatorica kauze s. Dobroslava Mlakić. S obzirom da je ovo prvi posjet novakinja kući utemeljiteljice Družbe, postulatorica kauze im je na početku iznijela povjesni prikaz vremena u kojem je Marija Krucifiksa Kozulić osnovala Družbu i djelovala skrbeći se za djecu i mlađež. Družba je ute-

pristupom pokušala na suvremen način odgovoriti na pitanje što lik i djelo Marije Krucifikse Kozulić znače u životu današnjih stanovnika Rijeke i koliko oni uopće znaju o njoj? Sve nam je to, uz nekoliko glazbenih predaha i projekciju filma o životu i djelu Uteteljiteljice autora Bernardina Modrića, sugestivno dočarao Riječki evangelizacijski tim koji čine aktivni vjernici laici.

Na samom kraju, uime Družbe i kao postulatorica kauze službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić, prisutnima se obratila s. Dobroslava Mlakić, zahvalivši timu ujedno i na vremenu i trudu koje su uložili u stvaranje predstave. Bilo je lijepo vidjeti ljudi okupljene u Božoj ljubavi oko Majke koja je ostavila neizbrisiv trag u povijesti našega grada.

Katarina Štambuk, odgojiteljica

Kada smo toga četvrtka kročile u klub „inRi“, atmosfera je bila pomalo ukočena, no nakon što smo sjele i popile piće, shvatila sam da je mjesto ugodno i opuštajuće. Moram reći da mi je neizmjerno draga što boravim u Domu o čijoj Uteteljiteljici se toliko govori... Nadam se ponovnom posjetu!

Blanka P., 2. r. Medicinske škole

Bilo je jako lijepo i poučno. Nikada nisam bila u „pobožnijem“ kafiću. Sretna sam što sam naučila mnogo zanimljivih stvari o našoj Riječkoj Majci, došavši u kontakt s drugim ljudima pozitivnih razmišljanja, koji žele tu pozitivnost, nadu i vjeru prenositi dalje. Važno je biti odvažan!

Daniela Z., 3. r. Glazbene škole

Doživjela sam predivan izlazak s pojedinim učenicama našega Doma i odgojiteljicama. Bilo je lijepo provesti večer uz opušteno i dobro društvo, a bilo je i mnogo smijeha. Moram reći da su nas akteri predstave o Riječkoj Majci ugodno iznenadili svojom glumom: predstava je imala jasnu poruku. Ponosna sam što se na ovaj način promovira Uteteljiteljica mojega Doma.

Petra G., 2. r. Medicinske škole

U četvrtak smo išli u „inRi“ gdje se održavala predstava o Mariji Krucifiksi Kozulić. Oduševila sam se, jer sam saznala mnogo toga novoga o njoj. Lijepo sam se provela i nadam se da ćemo opet ići na nešto slično.

Emina K., 2. r. Ekonomске škole

Bilo je odlično. Jako sam se dobro zabavila. Popila sam jabučni sok, koji je bio jako dobar. Klub „inRi“ izgleda vrlo slatko, sviđa mi se. Ugodno me iznenadila predstava, jer sam očekivala grozne glumce i dosadnu predstavu, no dogodilo se nešto sasvim drugo. Sve u svemu, voljela bih još koji put otići u klub.

Donata V., 2. r. Glazbene škole

U četvrtak su učenice našega Doma bile klubu „inRi“, gdje smo se družile s časnim sestrma s Drenove i laicima. Evangelizacijski tim je vrlo profesionalno odglumio nekoliko scena vezanih uz Majku. Druženje i zajedništvo te večeri je bilo prekrasno. Trebamo još mnogo toga naučiti od Majke Krucifikse, a i njoj se uteći u zagovor.

Tina G., 2. r. Glazbene škole

Obilježavanje Dana službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić

Prigodnim duhovno-formativnim sadržajem svakog **29. u mjesecu** obilježavamo u zajednicama Dan naše utemeljiteljice, službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić.

U Kući matici - Samostan „Nazaret“

(Rijeka - Cvetkov trg 5)

Euharistijsko slavlje u 7 sati

Euharistijsko klanjanje od 9 do 12 sati

U samostanu Presv. Srca Isusova

(Rijeka - Pomerio 17)

Krunica u 17,30 sati

Euharistijsko slavlje u 18 sati i euharistijsko klanjanje

U Kući novicijata

(Zagreb - A. Alagovića 44)

Euharistijsko klanjanje od 8,30 do 12,00 sati

U samostanu Gospe Lurdske

(Slatina - Braće Radića 19)

Večernja i klanjanje od 18 sati

U samostanu Bezgrješne

(Kraljevica - Strossmayerova 14)

Euharistijsko slavlje u 9 sati

u župnoj crkvi sv. Nikole

Euharistijsko klanjanje od 18 do 19 sati u kapelici samostana

U katedrali Navještenja BDM

(Gospic)

Euharistijsko slavlje u 18 sati i euharistijsko klanjanje

Milosti primljene zagовором
službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić
možete javiti na sljedeći kontakt

s. Dobroslava Mlakić,

postulatorica kauze za proglašenje blaženom Utemeljiteljice

Družbe sestara Presvetog Srca Isusova

Pomerio 17, 51 000 Rijeka

e-adresa: postulatura.m.k.kozulic@gmail.com

dobroslavam@yahoo.it

Tel./faks: 051/ 325 936

Druga obljetnica hospicija

Riječki hospicij „Marija Kozulić“ 28. siječnja proslavio je drugu obljetnicu djelovanja. Djelatnici ustanove čiji je osnivač Caritas Riječke nadbiskupije obljetnicu su proslavili misom koju je u sjemenišnoj kapeli predvodio nadbiskup Ivan Devčić. Nakon mise proslavi su se pridružili i predstavnici ustanova s kojima Hospicij surađuje, a uime Kliničkoga bolničkog centra, s kojim je Hospicij na više načina povezan, došao je novi ravnatelj Davor Štimac. Na proslavi su sudjelovali i predstavnici Primorsko-goranske županije, Grada Rijeke, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Centra za socijalnu skrb i policije te svi koji su pomogli djelovanje te ustanove za palijativnu skrb.

Nadbiskup je na misi potaknuo djelatnike, volontere i dobrotvore hospicija da se čineći dobro ugledaju u Isusa Krista i nadahnjuju njegovim riječima. „Isus nam je lijepo rekao da ono što činimo jednome od njegove najmanje braće, njemu činimo. Koji tako čine bit će blaženi i bit će svrstani uz Boga.“ Zahvalio je svim revnim djelatnicima, na čelu s ravnateljicom s. Danijelom Orbanić, koji s puno ljubavi pomaže bolesnima i nemoćima da najbolje moguće provedu posljednje dane svoga života. „Pozivam vas da se sjetite tih Kristovih riječi dok počašte nemoćima i njihovim najbližima kojima je u tim teškim trenucima itekako potrebna topla i lijepa riječ. Isus je svojom mukom dao smisao svakoj ljudskoj patnji. Patnja je iskušenje koje nas može pročistiti i učvrstiti u pouzdanju i vjeri u Boga.“ Nadbiskup je molitve uputio i za sve one koji su u Hospiciju proveli posljednje dane svoga zemaljskog života i prešli u novi život. U protekle je dvije godine Hospicij primio 328 osoba, njih 269 u njemu je i preminulo. Ostali su uslijed poboljšanja zdravstvenog stanja pušteni kućama. Prosječna duljina boravka u hospiciju je dvadesetak dana, a kapacitet je gotovo u potpunosti popunjeno. (www.ika.hr)

Ulazak u postulaturu

Uoči Svjećnice na koju se slavi Dan posvećenog života, u nedjelju 1. veljače, mi kandidatice Družbe sestara Presvetog Srca Isusova, Marija Živković i Ivana Matijević, primljene smo u postulaturu. Nama je to još jedan korak bliže prema cilju kojemu težimo da postanemo redovnice Presv. Srca Isusova, pionzne službenice Bogu i narodu. U ovom razdoblju postulature razmišljamo o važnosti poziva, kako odbaciti svjetsko i prihvati naslijedovanje našega Učitelja Isusa Krista, služiti mu u Družbi po Pravilima utemeljiteljice Marije Krucifikse Kozulić.

Slavlje je započelo kratkim nagоворom vrhovne glavarice s. Nives Stubičar. Uputila nam je tople riječi sa željom da ustrajemo u svom pozivu, ugledamo se u Blaženu Djevcu Mariju i slijedimo njezin primjer potpunog služenja i predanja našemu Spasitelju. Dobile smo Božanski časoslov, pa smo otada i aktivno uključene u molitvu svetih časova te povremeno i predmolimo. Također smo dobine na dar krunicu izrađenu prigodom 100. obljetnice Družbe, koja nam je zauzela posebno mjesto u srcu i knjigu Giuseppea Colombera: „Od suživota do bratstva, Svjedočanstvo vjere i potreba srca“. Knjiga se temelji na redovničkom jednostavno ljudskom načinu života te nam je veliki poticaj. Želi pokazati koliko možemo i moramo činiti mi sami, da bismo u smirenosti i zadovoljstvu živjele svoju posvetu Bogu. Često se skrivamo iza molitve i „mističnog“ načina govora i koristimo ih kao opravdanje što sami sebe oslobađamo obvezе osobnog zauzimanja i što očekujemo od Boga čudo za djela koja bismo najprije moralii tražiti od nas samih.

Nakon molitve uputile smo se u sestrinsku blagovaonicu gdje smo zahvalile sestrama. Poslije blagovanja završile smo taj predvini obred pjesmom sv. Ivana Pavla II.: „Krist na žalu“. Ovaj korak za nas nije svršetak, nego početak posvećenog života. Sestrinski vas pozdravljaju vaše postulantice!

Ivana Matijević, postulantica

Susret Kćeri i Sestara Presvetog Srca Isusova

Nastavljujući susrete s našim sestrama iz Terontole, a sve u cilju što većeg međusobnog zблиžavanja i upoznavanja zajedničke nam utemeljiteljice službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić, članice Vrhovne uprave jedne i druge Družbe, dogovorile su radni susret u ožujku (17.-19. ožujka). Inicijativu su dale sestre iz Družbe Kćeri Presvetog Srca Isusova na čelu s vrhovnom glavaricom s. Elenom Agosto.

Radni dio susreta s Kćerima Presvetog Srca Isusova

Želja utemeljiteljice, prema pisanim dokumentima i usmenoj predaji, bila je da se ponovo uspostavi zajedništvo koje je zbog raznih povijesnih neprilika bilo narušeno, ali je uvjek postojao neki minimum druženja i uzajamnog poštovanja. Kako Proces za proglašenje

blaženom i svetom službenice Božje Majke Marije Krucifikse napreduje, tako se i dvije zajednice, tj. naše uprave, češće sastajemo da bismo zajedno razjasnile nesporazume u povijesti i pronalazile volju Božju za danas. Iz Terontole su u Rijeku 16. ožujka stigle vrhovna glavarica s. Elena Agosto i s. Grazia Copparoni. Dan kasnije, 17. ožujka upriličen je radni sastanak na kome su sudjelovale sve članice Vrhovnog vijeća naše Družbe i pristigle sestre iz Italije. Nakon uzajamnih pozdrava i definiranja razloga naših susretanja započele smo s radom. U sestrinskom razgovoru dotaknule smo se mnogih pitanja i pokušale razjasniti nejasnoće koje su tijekom povijesti naših zajednica izgledale nepremostive, a sada im se naziru rješenja. Sva svoja nastojanja položile smo u ruke dobrog i milosrdnog Boga Oca, Majke Isusove i naše Blažene Djevice Marije i zagovoru službenice Božje Majke Krucifikse. Nadamo se da će ovakvih susreta koji nas zbljižuju i u kojima tražimo Božju volju biti još više. Želja nam je činiti sve na veću slavu Božju i za opće dobro kako bismo išle putovima kojima nas želi voditi Bog. Budući da su naše sestre Dobroslava Mlakić i Marijana Mohorić prevodile, nismo imale problema pri sporazumijevanju. U znak uzajamne želje boljeg upoznavanja, vrhovne glavarice s. Nives Stubičar i s. Elena Agosto darovale su jedna drugoj Konstitucije Družbi koje svoj izvor imaju u Konstitucijama Majke Marije Krucifikse Kozulić.

Zahvaljujemo Bogu za ovaj susret i plodove koji će, nadamo se, biti na dobro obiju zajednica. Misao kojom bih opisala susret bila je rečenica pape sv. Ivana Pavla II.: „Ustanite, hajdemo!“ Hajdemo uzdajući se u Krista. On će nas pratiti na putu sve do cilja samo Njemu znanoga.

s. Nives Stubičar

Popodnevno zajedništvo Kćeri i Sestara Presvetog Srca Isusova

Nakon radnog dopodneva, upriličenog između vrhovne glavarice s. Elene, Kćeri Presvetog Srca Isusova iz Terontole (Italija), i članica Vrhovne uprave naše Družbe, popodnevno vrijeme iskoristile smo za zajedničko druženje i upoznavanje. Posjetile smo najprije sestre u našem samostanu u Rijeci gdje je živjela i djelovala naša utemeljiteljica službenica Božja Majka Marija Krucifiksa. Razgledavanje obnovljenog samostana u kome je smješten djevojački dom i vrtić, druženje sa sestrama bilo je u duhu radosnog zajedništva. Nakon toga posjetile smo svetište Majke Božje na Trsatu. Budući da je bilo korizmeno vrijeme, izmolile smo zajednički križni put. Moleći i razmatrajući postaje križnoga puta sjetile smo se kako su naše Družbe hodale križnim putom svoje povijesti s pogledom i srcem otvorenim prema probodenom Isusovu Srcu na križu iz kojeg su, i one i svaka pojedina članica, crpile snagu i ljubav za osobne križeve i patnje. Sestre Srca Isusova ostale su ustrajne pod križem kao i nebeska Majka koja na Trsatu pruža utjehu svojoj djeci. Budući da smo djeca Božja, naslijedovateljice Srca Isusova, ići nam je putom kojim je on išao i njegova i naša Majka, a to je put patnje, nerazumijevanja, padova i umiranja, ali i put koji ne završava na križu ni u grobu, nego s Uskršnjim u nebu, kako pjevamo u uskrsnoj pjesmi: „Gospodin slavno uskršnu, na ljudsku sreću beskrajnu... Ko cio raj mu srce sja, i sve nas milo ogrijeva.“

s. Kristina Tunić

„Put Svjetla“ - Putem Isusovim s Terezijom od Isusa

Nakon radnoga susreta s predstavnicama Kćeri Presvetog Srca Isusova smatrali smo prigodnim zajedno sudjelovati u duhovnom događaju koji je bio planiran na Mariji Bistrici 18. ožujka, povodom proslave 500. obljetnice rođenja sv. Terezije Avilske. Naime, četveročlani hodočasnički tim krenuo je 15. listopada 2014. iz Španjolske na jedinstveno hodočašće po svim kontinentima s relikvijama sv. Terezije Avilske želeći oživjeti zahvalni spomen na njezin život, djelo i karizmu. Hrvatska je jedna od šest zemalja u Europi koja je bila odredište toga znakovitog hodočašća. Ujedno je to bila lijepa priča da sestre koje su došle iz Terontole upoznamo s našim nacionalnim marijanskim svetištem.

U jutarnjim satima 18. ožujka krenule smo iz Rijeke u Mariju Bistrigu na susret koji je bio predviđen za 15 sati. Stigle smo na vrijeme. U međuvremenu smo pogledale „crkvu na otvorenom“, ispričavljale sestrama o povijesti svetoga Majke Božje Bistričke, kao i o važnom događaju koji se zbio 3. listopada 1998. kada je papa Ivan Pavao II. proglašio blaženim zagrebačkoga nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca. Nadamo se da ćemo ga uskoro častiti i kao sveca.

U svetište Majke Božje Bistričke u procesiji su unesene relikvije sv. Terezije Avilske, njezin hodočasnički štap i moćnik s neraspadnutim dešnim stopalom iz crkve Santa Maria della Scala u Rimu. Nakon Službe riječi uputili smo se u samostan karmeličanki gdje se odvijao prigodni duhovni program u čast sv. Terezije, a završio je svečanom sv. misom koju je predvodio mons. Zlatko Koren, župnik u Mariji Bistrici. U procesiji do samostana i neke naše sestre iz Vrhovnoga vijeća i sestre iz Terontole imale su čast nositi relikviju Terezijina hodočasničkog štapa. Kasno navečer stigle smo u našu kuću u Alagovićevu, a sutradan smo krenule na još jedno hodočašće u Slavoniju.

Odlukom Hrvatskoga sabora iz 1687. godine sv. Josip proglašen je zaštitnikom hrvatskoga naroda, stoga smo 19. ožujka krenule prema Slatini gdje se na poseban način slavi sv. Josip kao zaštitnik Župe i Grada. Prve naše sestre u Slatini su stigle davne 1937. godine. Tijekom povijesti mnoge su se sestre izmijenile na raznim dužnostima u toj župi, a pokojne s. Celina Mušak, s. Kerubina Tokić i s. Prezentata Jagodić ostale su u trajnoj uspomeni Slatinčanima kao primjer pravih redovnica koje su svoje zvanje i poslanje živjele sve do smrti. Naše sestre koje danas djeluju u Slatini srdačno su nas primile i svečano ugostile u samostanu.

U blizini Slatine nalazi se svetište Majke Božje Voćinske koje je u Domovinskom ratu bilo razrušeno, ali je zaslugom požeškoga biskupa mons. dr. Antuna Škvorčevića ponovno izgrađeno. To je svetište dugi niz godina bilo utjeha mnogim naraštajima koji su od Marije tražili i u nje nalazili pomoć u svim svojim teškoćama. O povijesti svetoga i ratnim stradanjima lokalnoga stanovništva i svetoga Majke Božje Voćinske opširno nam je govorio sadašnji župnik

vlč. Mladen Štivin. U svome samostanu ugostile su nas i sestre Služavke Maloga Isusa koje djeju u župi.

U Slatini smo u prepunoj župnoj crkvi sv. Josipa sudjelovale na svečanom euharistijskom slavlju koje je, uz koncelebraciju desetak svećenika, predvodio požeški biskup mons. dr. Antun Škvorčević. Na početku sv. mise sve je srdačno pozdravio župnik vlč. Dragan Hrgić. U prigodnoj propovijedi biskup je u svjetlu misnih čitanja protumačio Božji naum s nama ljudima kojemu je poslužio i sv. Josip na svoj način.

Svetoga Josipa opisao je kao čovjeka šutnje koji je osluškujući Božja nadahnuća uvijek bio spreman učiniti ono što je od njega tražio Bog. Resile su ga tako lijepe kreposti nenametljivosti, suzdržanosti i poniznosti. Na kraju svoje homilije biskup Škvorčević podsjetio je na 500. obljetnicu rođenja sv. Terezije Avilske i kratko progovorio o njezinu odnosu prema sv. Josipu kojemu se utjecala u svim svojim potrebama. Svoju propovijed završio je kratkom molitvom u kojoj je zamolio sv. Josipa da čuva naše hrvatske obitelji u duhovnom zdravlju te da u njima vladaju kreposti koje su i njega resile. Misao sv. Terezije Avilske: „Samo je Bog dosta!“ bila je i završni poticaj da se u Bogu nalazi sva naša nada i smisao života. Nakon sv. mise zadržale smo se u ugodnom razgovoru s biskupom Škvorčevićem koji je zahvalio za prisutnost sestara u župi sv. Josipa u Slatini.

Ispraćene od naših sestara i pune lijepih dojmova stigle smo u Zagreb. Sutradan smo se vratile u Rijeku, a popodne su sestre iz Terontole otiskele u Italiju zadržljene svime, a posebno vjerom naših ljudi koje su susrele na euharistijskim slavljkama u Mariji Bistrici i Slatini.

Od srca zahvaljujemo sestrama iz Zagreba i Slatine na gostoljubivosti, a s. Marijani

na spretnoj vožnji. Neka ih Gospodin obilno nagradi za sav uloženi trud i darovano nam vrijeme. Bogu hvala za milosne trenutke kojima smo osnažene za nove pothvate u naviještanju Božjega kraljevstva onima kojima smo poslane.

s. Nives Stubičar

Fra Ivica Petanjak zaređen za krčkog biskupa

Papa Franjo prihvatio je odreknuće od službe mons. Valtera Župana, dosadašnjeg krčkog biskupa, u skladu s odredbom kanona 401§1 Zakonika kanonskoga prava te je za novog krčkog biskupa imenovao fra Ivicu Petanjka, franjevca kapucina, dosadašnjeg gvardijana u Osijeku, objavio je, 24. siječnja, apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico. (www.hbk.hr)

Fra Ivica Petanjak, sin je Stjepana i Kate, rođ. Babić, rođen 29. kolovoza 1963. u Đakovu, u zgradici Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu, koja je nakon nacionalizacije jedno vrijeme služila i kao rodište. Njegovi su roditelji dionici mučeničke sudbine hrvatskoga grada Zrina i njegovih stanovnika. Naime, pred kraj II. svjetskog rata, 1945. mjesto su spalili partizani, a oko 800 stanovnika hrvatskoga podrijetla pobili su i protjerali te donijeli rješenje da im se oduzima cijelokupna pokretna i nepokretna imovina te da im se zabranjuje povratak. Tako su Stjepan i Kata Petanjak, zajedno s većim brojem sumještana iz Zrina, 1945. došli u Drenjski Slatnik, filijalu župe Drenje, da bi 1971. preselili u Drenje. Župljani su Župe sv. Mihaila u Drenju. S roditeljima, tri sestre i dva brata, Ivica je živio i osnovnu školu završio u Drenju, a nakon 8. razreda upisao je Elektrometalski školski centar u Osijeku, gdje je maturirao 1982. te je otisao u novicijat u Karlobag. Na odsluženje vojnog roka otisao je 9. siječnja 1983. u Sombor i Beograd, a po povratku je nastavio novicijat i položio prve zavjete, na blagdan sv. Karla Boromejskog 4. studenoga 1984 u Karlobagu. Iste godine započeo je studij teologije u Zagrebu, a 24. lipnja 1990. po polaganju ruku kardinala Franje Kuharića zaređen je za svećenika. Nakon ređenja vršio je ove službe: od rujna 1990. do kolovoza 1991. prefekt sjemeništaraca u Centru za zvanja u Varaždinu; od ljeta 1991. do ljeta 1995. bolnički kapelan u KBC Firule, Split i župni vikar u župi Gospe od Pojšana, Split; od jeseni 1995. do ožujka 2002. postdiplomski studij u Rimu, Gregoriana (magistarska i doktorska radnja o generalu kapucinskog reda iz 18. st., Dubrovčaninu Mikelandelu Božidareviću, suvremeniku sv. Veronike Giuliani). Od 2002. do 2005. magistar bogoslova u samostanu sv. Mihaila, Zagreb – Dubrava; od 2005. do 2011. provincialni ministar HKP sv. Leopolda B. Mandića u župi Sv. Leopolda u Zagrebu; od 2011. do 2014. župnik u župi Gospe Lurdske u Rijeci te od kolovoza 2014. gvardijan kapucinskog samostana u Osijeku i provincialni definitor. (www.djos.hr)

U krčkoj katedrali Uznesenja Marijina, u nedjelju 22. ožujka 2015. godine, zaređen je mons. Petanjak za biskupa. Euharistijsko slavlje predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, glavni zareditelj. U koncelebraciji su bili apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico, sarajevski nadbiskup kardinal Vinko Puljić, predsjednik Hrvatske biskupske konferencije i zadarski nadbiskup Želimir Puljić, predsjednik BK BiH banjolučki biskup Franjo Komarica, riječki nadbiskup Ivan Devčić, splitskomakarski nadbiskup Marin Barišić, đakovačko-osječki nadbiskup Đuro Hranić i nadbiskup u miru Marin Srakić, beogradski nadbiskup Stanislav Hočevar, nadbiskup Krfa, Zante i Kefalonije Yannis Spiteris, kapucin, dvadesetak hrvatskih biskupa, te biskupi iz Bosne i Hercegovine, Slovenije, Srbije i Crne Gore, kao i predsjednik Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavarica fra Jure Šarčević, OFMCap., generalni tajnik HBK mons. Enco Rodinis, kao i velik broj svećenika, redovnika iz Hrvatske i susjednih zemalja. U koncelebraciji je bilo i više kapucina iz europskih zemalja. Među njima i generalni vikar Kapucinskoga reda i član Slovenske kapucinske provincije fra Štefan Kožuh, provincial venecijanske kapucinske provincije fra Roberto Genuin, duhovnik Međunarodnog kolegija sv. Lovre u Rimu fra Jozef Timko, fra Felix Jan Tkač, obojica članovi Slovačke kapucinske provincije. Slavlju su nazočili i kapucinski postulanti, novaci i bogoslovi s odgojiteljima iz Italije. Velik broj vjernika došao je iz svih dijelova Hrvatske. Euharistijskome slavlju nazočilo je mnoštvo vjernika iz Krčke biskupije, te drugih biskupija, gdje je mons. Ivica Petanjak pastoralno djelovao. Nazočni su također bili i roditelji i rodbina fra Petanjka, župljani rodne župe Drenje, mnogobrojno redovništvo predvođeno provincialima i provincialjalkama, kao i izaslanik predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitrović, predsjednik Županijske skupštine Primorsko-goranske Erik Fabijanić i predsjednik Hrvatskoga sabora Josip Leko, hrvatski veleposlanik pri Svetoj Stolici Filip Vučak, te drugi predstavnici državnih, županijskih, gradskih i općinskih vlasti. (www.kapucini.hr)

Na slavlju su sudjelovale i naše sestre koje djeluju na riječkom i krčkom području predvođene vrhovnom glavaricom s. Nives Stubičar. Za tu priliku novozaređenom biskupu Petanjku prigodni dar – svjeće ukrašene grbom naše Družbe i grbom biskupa Petanjka, prema originalnim prikazima izradila je u vosku s. Marija Žderić. U pripremi i tijeku slavlja sudjelovala je i s. Valentina Marinović koja je zajedno s Mirjanom Žužić ravnala katedralnim zborom iz Krka i župnim zborom iz Omišlja.

Za kraj ovoga kratkog prikaza vrlo značajnog događaja koje je uvelike obradovao svekoliku hrvatsku javnost želja mi je istaknuti jedan mali dio iz nastupnog govora fra Ivice Petanjka: „Dragi prijatelji! Uvjeren sam da ovo biskupsko ređenje neće podignuti zid između mene i vas. Broj mobitela imate, elektronska pošta vam je poznata, kad naučim adresu stanovanja i broj telefona, javit ću vam. Sad vidite gdje stanujem. Nemojte doći, a da me prođete. Sva naša prijateljstva su se začela u okrilju kršćanske vjere. Ostanimo povezani molitvom i duhovnom blizinom. Samo duh Isusa Krista može održati zajedno i učvrstiti ono što je započeto graditi. Izgradimo civilizaciju ljubavi koja će se temeljiti na Kristovu evangeliju, i na njegovom pozivu da budemo sveti kao što je svet Otac naš nebeski od kojega se učimo mudrosti i razboritosti, strpljivosti i praštanju, poniznosti i međusobnom prihvaćanju, živeći u vjeri, nadi i ljubavi.“ (www.ika.hr)

Priredila: s. Marijana Mohorić

Trodnevница za svetkovinu Blagovijesti

Trodnevna duhovna priprava za proslavu svetkovine Navještenja Gospodinova održana je od 22. do 24. ožujka u Kući matici na Drenovi. Samostanska kapela posvećena je Navještenju što prekrasno izražavaju i vitraji kapele. Svakog dana trodnevnice prije svete mise u 17,30 animirana je molitva krunice uz prigodna razmišljanja i pjesme. Bila je to prilika da dublje razmatramo otajstva Isusova života. Nakon molitve krunice u 18 sati euharistijsko slavlje predvodio je vlč. dr. Mario Tomljanović. Nazvavši ovu trodnevnicu „malom duhovnom obnovom“ pred nas je stavio tri stepenice. Prvog smo dana zakoračili na prvu stepenicu razmatrajući pšenično zrno koje, ako želi donijeti rod, mora umrijeti. Isusova i naša Majka Marija shvatila je logiku zrna i dala život Bogu. Umrla je svojim željama i prepustila Bogu svoj život. To je poziv svim vjernicima: umrijeti svojim egoizmima da bi donijeli plod vrijedan života vječnoga. Tek smo tada spremni stati na drugu stepenicu, a to je nesebična briga za sebe i druge. O tome smo razmišljali drugog dana trodnevnice zagledavši se u Mariju na svadbi u Kani Galilejskoj. Marija je žena koja zna služiti i koja zna u toj službi živjeti. Treća stepenica bila je stati s Marijom uz križ Isusov. To je slika one koja zna ljubiti. Vidjeti ovaj prizor znači vidjeti Crkvu koja se rađa i ima trajni zadatak donositi zdrave plodove. Tri stepenice o kojima smo razmišljali tri su izazova na koja smo svi pozvani, poručio nam je vlč. Mario. Bila je ovo trodnevna prilika za molitvu, razmišljanje i zajedničku duhovnu izgradnju. Zahvaljujemo vlč. Mariju na poticajnim riječima i svima koji su nam se na bilo koji način pridružili u proslavi svetkovine Navještenja Gospodinova.

s. Martina Vlahović

Proslava svetkovine Navještenja u Kući matici

U kapeli Navještenja Kuće matice na Drenovi Družbe sestara Presvetog Srca Isusova, 25. ožujka s početkom u 10 sati, započelo je euharistijsko slavlje koje je predslavio mons. Gabrijel Bratina. Svečanom slavlju, koje su radosnim pjevanjem animirala djeca Dječjeg vrtića „Nazaret“, prisustvovao je i trajni đakon Tomislav Sikavica te novoređeni đakon Goran Žan Lebović Casalonga. Svetkovina je započela u znaku euharistijskog zajedništva. Na početku homilije mons. Bratina obratio se djeci prigodom pričom, a potom i okupljenim vjernicima progovorivši o otajstvu Božjega utjelovljenja trima „Neka bude“: Božjem „Neka bude“ pri stvaranju svijeta, Marijinu „Neka bude“ u trenutku utjelovljenja te čovjekovu „Neka bude“ koji treba obnavljati svakoga dana. Vjernike je pozvao da svoj „Neka bude“ napose obnavljaju kroz tri poklonstva Bogu: kad se pod isповješću vjere pokleknu na svetkovine Navještenja i Božića, u euharistijskom klanjanju te ljubeći križ na Veliki petak.

Na njegovu homiliju kao da se nadovezao vlč. Mario Gerić, koji je predvodio večernje euharistijsko slavlje u 18 sati, u koncelebraciji s fra Božidarom Šustićem i mons. Gabrijelom Bratinom. Na euharistijskom slavlju sudjelovao je i bogoslov Riječke nadbiskupije Mateo Šutić. Dok je na početku euharistijskog slavlja vlč. Mario pozvao sve prisutne da urone u otajstvo Božje želje i volje koji se po Duhu Svetom utjelovio u krilu Blažene Djevице Marije, kako bi iskusili Božje spasenje u konkretnoj svakidašnjici, jer je ono temelj kršćanskog postojanja i življenja, u homiliji je istaknuo dva važna čimbenika ove svetkovine koja je temelj otkupljenja čovjeka. Prvo: Bog je postao čovjekom kako bi svoje tijelo razdao za spasenje svakoga čovjeka. To je temelj odnosa vjernika s Bogom, koji je na sebe preuzeo ono što je ljudsko kako bi čovjeku podario vječni život. Time je čovjek postao dijnik toga dara. To je čudesna razmjena božanskog i grešnog kako bi se čovjek obukao u ono vječno i savršeno. Taj temelj ljudskoga spasenja, kršćanske vjere, nade i radosti dolazi po Mariji. Drugo: Ovo je svetkovina poslušnosti u kojoj se susreću tri poslušnosti: Kristova poslušnost u njegovu predanju „Evo dolazim vršiti volju tvoju, Gospodine!“ po kojoj se očituje Božje djelovanje u ovom svijetu; Marijina u vjeri poslušnost Božjoj volji kad kaže „Neka mi bude“ i čovjekova poslušnost koja svoje temelje ima u Isusovu krštenju po riječima „Ovo je Sin moj, ljubljeni. Slušajte ga!“. Čovjekova poslušnost Božjoj volji temelj je ostvarenja božanske želje da spasi čovjeka. Bog želi čovjekov pristanak da bi ispunio svoju volju – spasenje čovjeka i svijeta. Propovjednik se potom obratio sestrama Presvetog Srca Isusova naglašavajući da preuzimaju svoj dio poslanja u konkretiziranju spašenja u ovom svijetu svojom redovničkom poslušnošću te se tako po njima ostvaruje Božje poslanje.

Na kraju euharistijskog slavlja vlč. Mario zaželio je da ova „samostanska kućica“ poput Nazaretske kućice bude izvor radosti u svijetu i mjesto u kojem će se ponajprije živjeti to otajstvo spasenja kako bi sestre potom mogle izlaziti u svijet onima koji su potrebni njihova svjedočanstva.

s. Tajana Hrvatin

Molitvom za život

Od 18. veljače do 29. ožujka u deset hrvatskih gradova organizirana je ekumenska molitvena inicijativa „40 dana za život“. I vjernici grada Rijeke pridružili su se tako stotinama gradova diljem svijeta koji sudjeluju u inicijativi spašavanja života. U inicijativi se može sudjelovati na nekoliko načina: molitvom i postom, osvjećivanjem lokalne zajednice, miroljubivim bdjenjem i donacijama. Kako donosi portal inicijativa je s Božjom pomoći ostvarila odlične rezultate: 9 699 djece spašeno je od pobačaja, 107 radnika klinika za pobačaje dao je otkaz, a 60 klinika za pobačaje je zatvoreno. Molitveni susreti u gradu Rijeci odvijali su se pred KBC Rijeka od 6,30 ujutro. U posljednjem tjednu inicijativi se pridružilo nekoliko sestara iz Kuće matice na Drenovi i postulantice. Bilo je doista lijepo iskustvo moliti za nerođene i za trudnice u teškoćama zajedno s vjernicima različitih vjeroispovijesti, mladima i studentskim kapelanom vlč. Velimirom Martinovićem. Iako je nemoguće istraživati konačne dosege molitve na tu nakanu, sve veseli činjenica da je još za vrijeme trajanja posljednje inicijative spašeno više stotina života. Ostanimo uključeni u molitvu na tu veliku molitvenu nakanu.

s. Marijana Mohorić

Papa službeno proglašio Svetu godinu milosrđa

Svečanim činom uručivanja primjera bule „Misericordiae vultus“, „Lice milosrđa“ predstavnicima iz cijelog svijeta papa Franjo je 11. travnja u bazilici Sv. Petra u Vatikanu službeno proglašio izvanrednu Svetu godinu milosrđa. Služba proglašenja uključivala je čitanje odlomaka iz bule, koje je pred Svetim vratima vatikanske bazilike pročitao mons. Leonardo Sapienza, regent Papinske kuće i apostolski protonotar. Sveti Otac zatim je predvodio prvu Večernju Nedjelju Božjeg milosrđa, tijekom koje je šestorici predstavnika Crkve u cijelom svijetu predao po jedan primjerak dokumenta. U buli je najavljeni i otvaranje Svetih vrata u svim partikularnim Crkvama i mogućnost da pojedini svećenici otpuštaju grijeha pridržane Apostolskoj Stolici. Izvanredni jubilej milosrđa ima za geslo „Milosrdni poput Oca“, koje je preuzeto iz Lukina evanđelja. Na treću nedjelju došašća, 13. prosinca, otvorit će se Sveti vrata Lateranske bazilike a potom i na drugim papinskim bazilikama, Svetе Marije Velike i Svetog Pavla izvan zidina. No, papa Franjo je odredio da se u svim partikularnim Crkvama i

svetištima otvore, prigodom Svetе godine, ista takva Vrata milosrđa, tako da se jubilej može slaviti i na lokalnoj razini „kao znak zajedništva cijele Crkve“.

Druga istaknuta značajka bule jubileja odnosi se na oproštenje grijeha. Papa se nada da će „ispovjednici biti pravi znak Očeva milosrđa“ i da će moći primati vjernike „poput oca u prispolobi o izgubljenom sinu“, dakle poput onoga koji „trči ususret svome sinu, premda je protratio svoja dobra“. Ispovjednik, dakle, „neće predstavljati nikakva neumjesna pitanja“ jer će „znati razabrati u srcu svakog pokajnika poziv u pomoć i zahtjev za oprost“. Oni su pozvani biti „uvijek, svugdje, u svakoj situaciji i usprkos svemu, znak prvenstva milosrđa“. U tome kontekstu, Papa najavljuje da će tijekom korizme Svetе godine slati „misionare milosrđa“, odnosno svećenike kojima će biti dana „vlast opravštati također grijehu koji su pridržani Apostolskoj Stolici“. Kao „znak majčinske skrbi Crkve u Božjem narodu“, objašnjava Papa, oni će biti graditelji, za sve ljudе, „susreta punog ljudskosti, izvora oslobođenja, puna odgovornosti u cilju prevladavanja prepreka i ponovnog življenja po krštenju“. Istodobno, papa Franjo traži da se u biskupijama organiziraju „pučke misije“, tako da ti misionari „budu navjestitelji radošti oprosta“. Dakle, Papa ističe da je milosrđe „stožer na kojem počiva život Crkve“; „životni ideal i kriterij vjerodostojnosti za našu vjeru“. Kao „osobina Gospodinove svemoći“ a nipošto „znak slabosti“, milosrđe postaje „kriterij za shvaćanje tko su prava djeca Božja“. Zapravo svi smo „pozvani živjeti milosrđe, jer je nama prvima ukazano milosrđe“. Oprštanje uvreda je, dakle, „imperativ koji kršćani ne mogu ne uzeti u obzir“. Mnogo puta se čini teško oprostiti, ističe Papa, ali „oprštanje je sredstvo stavljeno u krhke ljudske ruke da bi se postiglo mir u srcu“ i „živjelo radosno“.

U drugom dijelu bule papa Franjo nudi neke praktične savjete za življenje tog izvanrednog jubileja u duhovnoj punini: učiniti jedno hodočašće, jer „milosrđe je cilj koji treba postići a koji zahtjeva predanost i žrtvu“; ne suditi i ne osuđivati, kloniti se „ljudomore i zavisti“ i postati tako „oruđa oproštenja“; otvoriti svoje srce egzistencijalnim periferijama, donoseći utjehu i solidarnost onima koji, u današnjem svijetu, žive „nesigurnost i patnju“, „mnogobrojno braći i sestrama lišenima dostojanstva.“ Na taj se način može srušiti „barijeru ravnodušnosti koja često vlada iiza koje se krije licemjerje i egoizam“. Nadalje, Papa poziva vjernike da radosno čine duhovna i tjelesna djela milosrđa, da bismo „probudili naše uspavane savjesti pred tragedijom siromaštva“ i proglašili slobodu sužnjima suvremenih ropstava. Franjo poziva biskupije da se uključe u inicijativu molitve i pokore „24 sata za Gospodina“, koja će se slaviti u petak i subotu u četvrtom tjednu korizme, jer se mnogi, osobito mladi, približavaju sakramantu pomirenja otkrivajući smisao života.

U trećem dijelu bule jubileja papa Franjo upućuje neke apele: članove kriminalnih skupina poziva da promijene svoje živote, jer „novac ne donosi istinsku sreću“ a „pribjegavanje nasilju radi gomilanja novca iz kojeg kapa krv ne čini čovjeka moćnim, niti besmrtnim“. „Nitko neće izbjegći Božji sud“, upozorava Papa. Sličan poziv upućuje se također onima koji čine ili pomažu korupciju: „Ta trula kuga društva je ozbiljan grijeh koji u nebo vapi, jer potkopava same temelje osobnog i društvenog života. Korupcija sprečava gledati u budućnost s nadom, jer svojom ohološću i pohlepom uništava planove slabih i gazi siromašne. Ovo je povoljan trenutak da se promijeni život!“, poručuje Papa. Poziva također na međureligijski dijalog, podsjećajući da židovstvo i islam smatraju milosrđe jednom od karakterističnih Božjih osobina. Papa Franjo najavio je izvanrednu Svetu godinu 13. ožujka u bazilici Svetog Petra. Jubilej milosrđa slavit će se od svetkovine Bezgrešnog začeća, 8. prosinca 2015., do 20. studenoga 2016., na svetkovinu Krista Kralja svega stvorenja. (www.ika.hr)

Drugi nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji

Od ranoga jutra u nedjelju 19. travnja pristizale su u svetište Majke Božje Trsatske rijeke hodočasnika na središnju proslavu Drugog nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji. Središnje euharistijsko slavlje u zajedništvu s apostolskim nuncijem u RH mons. Alessandrom D'Erricom, hrvatskim biskupima te predstavnikom BK BiH mons. Markom Semrenom, predslavio je zagrebački nadbiskup, kardinal Josip Bozanić, a propovijedao predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj mons. Valter Župan. Okupljene je na početku pozdravio domaćin, riječki nadbiskup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić zaželjevši da se Gospodin nastani u našim srcima i obiteljskim domovima. „Upravo radi toga, po uzoru na apostole i prve učenike sabrane u Dvorani posljednje večere, i mi ovdje, u našem hrvatskom Nazaretu, okupili smo se iz svih krajeva naše domovine, iz Bosne i Hercegovine i iz inozemstva, da zajedno s Marijom, Majkom Crkve, molimo dar Duha Svetoga za nas, naše obitelji, za našu lijepu domovinu i sve njezine ljude.“ Došli smo noseći u sebi veliku potrebu i želju za preporodom, za istinskom obnovom, za životom u punini, kazao je nadbiskup. U nastavku je pozdravio visoke uzvanike, među njima i predsjednicu RH Kolindu Grabar Kitarović. U svojoj rođnoj nadbiskupiji predsjednica je izrazila je radost zbog dolaska rekavši da je obitelj stup društva te da se mora učiniti puno više kako bi se njegovale obiteljske vrijednosti. Dodala je kako bi se osobito trebalo pomoći mlađim obiteljima na koje se odražava teška gospodarska situacija u kojoj se zemlja nalazi.

Apostolski nuncij u RH mons. D'Errico pročitao je poruku državnog tajnika Svete Stolice, kardinala Pietra Parolina u kojoj je istaknuo da Sveti Otac neumorno naviješta kako je uloga kršćanske obitelji, nekoć i sada, da snagom sakramenta ženidbe svijetu se naviješta Božju ljubav i blizinu. Polazeći od ovoga navještaja rađa se životvorna obitelj, koja žar ljubavi pronalazi u središte svoga duhovnog i ljudskoga djelovanja. Susret hrvatskih katoličkih obitelji je poput jedne uvertire predstojećim znakovitim događajima za život Crkve: Svjetskom susret obitelji

u Philadelphiji i Biskupskoj sinodi. Molimo stoga zajedno da, preko ovih događaja, Crkva pronađe prikladan put rasuđivanja i prihvatanja onih pastoralnih sredstava koja će pomoći obiteljima suočiti se s izazovima našega vremena, u svjetlu i snazi Evanđelja, stoji u poruci koju je pročitao apostolski nuncij. „Njegova Svetost žarko želi da hrvatski katolici, u potpunoj vjernosti Kristu i Crkvi, budu odvažni svjedoci velikoga dostojanstva i životne važnosti obitelji, zalažući se neprestano za njezin rast i razvoj na svim poljima društvenoga života.“

Predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj mons. Valter Župan u prigodnoj propovijedi poručio je da na Trsatu pristaju riječi koje je papa Pavao VI. izrekao prigodom posjeta Nazaretu: ‘Neka nas upravo Nazaret podsjeti što je obitelj, zajedništvo obiteljske ljubavi i neka nam pokaže kako je sladak odgoj u obitelji, koji ne može ništa drugo zamijeniti, neka nas nauči koja je prirodna uloga obitelji u društvenom poretku.’

Dodao je kako je Isus dolaskom na svijet u jednoj obitelji pokazao da je to prirođan ambijent za rast zdrave i uravnotežene osobe. „Sve drugo što se protivi tom Božjem planu suluda je laž koja samo hoće upropastiti jadnog čovjeka. Dragi roditelji, muževi i žene, želite li dobro sebi, svojoj djeci, ovom narodu i domovini koju nam je Bog dao, ovoga se držite.“ U nastavku je kazao kako je u ovo vrijeme s puno vike, stresa i nemira, potrebno zastati i razumjeti da smo potrebiti Božjih savjeta. Poručio je kako obitelj nije mjesto gdje se rađa agresivnost, već je ona mjesto gdje je moguće živjeti onako kako se živjelo u obitelji Josipa i Marije. Upozoravajući na činjenicu da je Hrvatska zemlja u kojoj se mladi sve kasnije odlučuju na brak, istaknuo je kako je Crkva u Hrvatskoj svjesna teških prilika u kojima žive mnoge obitelji te zahvalio svima koji suosjećaju s njima i pomažu u okviru svojih skromnih mogućnosti. Smatramo svojom dužnošću reći da bi se mnoga sredstva trebala preusmjeriti na dobro obiteljima, umjesto da se troše u beskorisne, moralno štetne i zanemarive svrhe. U pitanju je opstojnost naroda. Od onih koji su postavljeni da predvode očekuje se da posjeduju sposobnost rasuđivanja i hrabrost preuzimanja teških odluka, poručio je mons. Župan. U nastavku se obratio ženama i majkama rekavši kako su one prve imale hrabrost pratiti Isusa na križnom putu, prve svjedočile o njegovu uskrsnuću i prve javljale radosnu vijest. Vi ste vjesnice života i radosti, kazao je predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj. Upozorio je na lošu demografsku sliku Hrvatske i društva u kojem dijete postaje teret, a ne radost, te istaknuo potrebu dublje vjere, veće nade u budućnost i više ljubavi prema životu u društvu u kojem živimo. Na kraju misnoga slavlja predsjednik HBK mons. Želimir Puljić zahvalio je svim obiteljima na dolasku istaknuvši da su one nositeljice života, nada i budućnost Hrvatske. „Vi ste sakramentom ženidbe postali ‘intimne zajednice života i ljubavi’ (GS 48) te kao takvi osposobljeni biti ‘prvom životnom stanicom društva’ i prvom školom ‘društvenih vrlina’“. Potaknuo ih je da budu ponosni na hrvatske i katoličke korijene te vjerni savezu kojim ih je Bog povezao i učinio da žive u zajedništvu, te kao prva životna stanica društva budu u službi života i izgradnje Božjeg kraljevstva na zemlji. Na kraju je najavio Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji koji će se za tri godine održati u ‘prasvetištu Gospe od Otoka’ - u Solinu. Središnjem euharistijskom slavlju prethodio je bogat program ispunjen svjedočanstvima obitelji iz cijele Hrvatske, glazbom Nadbiskupijskog zборa mladih i orkestra djece i roditelja, te izradom Nazretske kućice. Liturgijsko pjevanje animiralo je dvjestotinjak pjevača iz združenih zborova: Riječki nadbiskupijski zbor, Katedralni zbor „Cantores Sancti Viti“, zbor svetišta Majke Božje Trsatske, župni zbor Marije Pomoćnice Rijeka, župni zbor Uznesenja Blažene Djevice Marije Rijeka, Schola Cantorum Rijeka (KUD Fratellanza), Katedralni zbor Krk i župni zbor iz Omišlja. Zborom je ravnio maestro Giovanni Geraci uz glazbenu pratnju na orguljama maestra Nevena Kraljića i Limeni Puhački Ensemble Rijeka. (www.ri-nadbiskupija.com)

Hodočašće na Trsat

U ranojutarnjim satima 19. travnja krenuli su hodočasnici iz Slatine u Rijeku pokloniti se Majci Božjoj Trsatskoj, izmoliti od nje milosti, napuniti dušu i srce ljubavlju i dobrotom za druge na središnjoj proslavi Drugoga nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji. Pored sudjelovanja u središnjem euharistijskom slavlju, naše hodočašće bilo je u Rijeci obogaćeno posjetima Bogoslovnom sjemeništu „Ivan Pavao II.“, Družbi sestara Presvetog Srca Isusova na Drenovi i samostanu Presv. Srca Isusova u kome je Postulatura službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić, utemeljiteljice Družbe. Ovi posjeti bili su velika povlastica za nas hodočasnike iz Slatine, a ostvareni su zalaganjem vrhovne glavarice s. Nives koja je prije dolaska u Rijeku službovala u našoj župi, kao i naše sestre Krešimire koja je prije živjela u Rijeci.

U Bogoslovnom sjemeništu primio nas je rektor vlč. Sanjin Francetić koji nas je najprije upoznao s radom sjemeništa, a zatim nas je – na našu sreću – proveo prostorijama u kojima je, za vrijeme jednog od svojih pastoralnih posjeta Hrvatskoj, boravio i molio papa sv. Ivan Pavao II. Bilo je poseban doživljaj ovo svjedočanstvo o njegovoj skromnosti i veličini. Kapelica u kojoj je molio svaki dan po odlasku i povratku u Rijeku odaje čovjeka koji je volio i okuplja ljudе moleći za njih i zajedno s njima.

Posjet Družbi sestara Presvetog Srca Isusova za nas vjernike iz Slatine bio je osobito važan jer i naše časne sestre pripadaju toj autohtonoj hrvatskoj redovničkoj zajednici nastaloj u Rijeci u 19. stoljeću. Njihova Kuća matica na Drenovi mjesto je molitve i okupljanja u čijem sklopu djeluje i dječji vrtić u kome se sestre brinu o odgoju djece kako je to činila i njihova utemeljiteljica Majka Marija Krucifiksa Kozulić. Obilazeći kuhinju, igraonice, spavaonice i dvoranu, čovjek poželi biti dijete i ovdje boraviti ili svoju djecu povjeriti na brigu ovim divnim sestrama. Iskrene čestitke na radu i hvala im na gostoprimstvu koje su nam pružile!

Kristina Katalinić

Dani molitve za duhovna zvanja

Uoči proslave nedjelje Dobrog pastira, od 22. do 26. travnja, održani su u Rijeci dani molitve za duhovna zvanja. U organizaciji Nadbiskupijskog djela za zvanja susreti su bili osmišljeni u kontekstu proslave Godine posvećenog života i Godine obitelji u Riječkoj nadbiskupiji. Misao vodilja bila je ona iz poruke pape Franje za ovogodišnju proslavu 52. svjetskog dana molitve za duhovna zvanja: „Vjerovati znači nadići samoga sebe, izaći iz samoga sebe, napustiti udobnost i ukočenost vlastitoga ‘ja’ i staviti u središte svoga života Isusa Krista“. Upravo kako su to činili svi ugodnici Božji nasljeđujući u svom pozivu i vremenu Isusa, Dobrog pastira.

Prvi dan susreli smo se u kapeli Bogoslovog sjemeništa, gdje se svakoga 22. u mjesecu moli za nova duhovna zvanja pred izloženim relikvijama sv. Ivana Pavla II., prigodnim pobožnostima te u sv. misi u 18,30 sati. Tako je bilo i 22. travnja kada su marijansku pobožnost predvodili bogoslovi, a sv. misu vlč. Sanjin Francetić u koncelebraciji s o. Markom Stipetićem

i vlč. dr. Božidarom Mrakovčićem. U četvrtak 23. travnja, okupili smo se u kapeli Presvetog Srca Isusova u našem samostanu u Pomeriju 17, gdje je euharistijsko slavlje predvodio mons. Nikola Imbrišak. Uslijedilo je euharistijsko klanjanje koje je predvodila s. Dobroslava Mlakić. Susret su pjevanjem animirale učenice Ženskoga učeničkog doma Marije Krucifikse Kozulić s odgojiteljicom Dolores Crnjac, nakon čega su svi okupljeni imali prigodu posjetiti spomen-sobu u kojoj je preminula službenica Božja Marija Krucifiksa Kozulić.

U petak smo se okupili u kapucinskoj crkvi Gospe Lurdske na Žabici, gdje počiva u miru jedan tihi svjedok vjere. Njemu smo se, nakon euharistijskog slavlja koje je predvodio župnik fra Eugen Pavlek, obratili za zagovor u potrebi novih duhovnih zvanja. Molitveni susret nakon sv. mise u kripti bio je posebno zanimljiv i zbog svjedočanstva fra Zlatka Šafarića koji je živio s blagopokojnim slugom Božnjim fra Antonom Tomičićem. U subotu 25. travnja molilo se za duhovna zvanja i na Nadbiskupijskom susretu mladih u Klenovici, gdje se okupilo petstotinjak mladih iz Riječke nadbiskupije.

Na nedjelju Dobrog pastira, 26. travnja, dani molitve zaključeni su euharistijskim klanjanjem koje je predvodio vlč. Francetić, a animirali riječki bogoslovi, vjernici laici, naše sestre i postulantice. Kao što nam predlaže papa Franjo, obraćajmo se Djevici Mariji, uzoru svakog poziva, „da bismo bili potpuno otvoreni za ono što Bog planira sa svakim od nas, tako da u nama poraste želja da izděemo i hodimo, s brižljivošću, prema drugima (usp. Lk 1, 39).“

s. Marijana Mohorić

Svečanost u povodu 25. obljetnice prijateljske suradnje grada Neussa i Rijeke

Odlučila sam, unatoč mnogim obvezama, odazvati se pozivu gradonačelnika grada Neussa Herberta Nappa, na proslavu 25. obljetnice prijateljstva ili partnerstva gradova Neussa i Rijeke. Naše sestre su od 1968. do 2010. djelovale u Neussu i upravo njihovom zaslugom 1990. godine, u vrijeme Domovinskoga rata, sklopljeni su prijateljski odnosi između dvaju gradova. Naime, svaki tjedan posredovanjem naših sestara, osobito s. Kazimire Depikolozvane i s. Leticije Žderić, stizali su iz Neussa u Rijeku tegljaći humanitarne pomoći.

Zajedno sa s. Zvonimirom 22. travnja autobusom sam otputovala u Neuss. Putovanje je trajalo sedamnaest sati tako da smo imale vremena za molitvu, razmišljanje i promatranje krajolika. U Neussu nas je dočekao dugogodiš-

nji prijatelj i dobročinitelj mons. Jochen Koenig i odvezao nas u Generalnu kuću sestara augustinki „Immaculata“, gdje su nam sestre iskazale dobrodošlicu i uslužnost.

Svečani program proslave održan je 25. travnja u 16,30 u Zeughausu (bivšoj oružarnici). Program se sastojao od glazbenoga uvoda koji je izveo Komorni orkestar iz Neussa pod ravnateljem Karla Küklinga, pozdrava gradonačelnika Neussa Herberta Nappa, glazbene međuirne dječjega zbora „Svakom djetetu svoj glas“ te nastupa Glazbene škole Neuss. Uzvanicima su se obratili svečanim govorima najprije gradonačelnik Neussa Herbet Napp, potom gradski predsjednik Pskowa Iwan Zezerski te gradonačelnik Rijeke Vojko Obersnel. Učenik Glazbene škole Ivana Matetića Ronjgova iz Rijeke, sedamnaestogodišnji Natko Štiglić, odsvirao je na gitari dvije skladbe. Izvedene su i nacionalne himne Republike Hrvatske, Ruske Federacije i Savezne Republike Njemačke. Na kraju su gradonačelnici razmijenili prigodne darove.

Na proslavu je bio pozvan i naš nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić. Budući da je bio spriječen ranije preuzetim obvezama, imenovao je nas sestre da ga predstavljamo. Prigodnu čestitku gradonačelniku Nappu, u Nadbiskupovo ime, pročitao je mons. Jochen Koenig. Uime naše Družbe, kao znak zahvalnosti gosp. Nappu, predale smo prigodan dar.

Iz govora gradonačelnika Nappa izdvajaju se sljedeće riječi: *Našim prijateljima iz Rijeke nije bilo lako na samom početku naše prijateljske suradnje. Samo nekoliko mjeseci nakon potpisivanja Sporazuma o prijateljstvu, 1991. godine izbio je rat na području bivše Jugoslavije. Izbjeglice s razorenih i okupiranih područja Hrvatske i onih iz Bosne i Hercegovine pohrile su u grad, koji im je trebao pružiti najnužnije. Tako se dogodilo da su prve godine naše prijateljske suradnje s Rijekom bile obilježene humanitarnim*

transportima koji su iz Neussa kretali u Hrvatsku. Veliku ulogu u našoj prijateljskoj suradnji s Rijekom imaju i Sestre Presvetog Srca Isusova iz Rijeke. Više od 40 godina uspješno su radile ovdje u Neussu, skrbile su s puno osjećaja i pažnje o našim starima i nemoćнима u gradskom Domu za starije osobe Srce Isusovo (Herz-Jesu-Pflegeheim am Obertor), sve do trenutka kad su se morale vratiti u svoju domovinu, radi svojih obveza. Današnja obljetnica dobra je prilika da im još jednom zahvalimo za njihov veliki angažman. Uobičajeno je da se prijateljstvo između dvaju gradova u prvom redu održava aktivnostima škola, udruga i drugih organizacija, međutim kad je u pitanju naše prijateljstvo s Rijekom, možemo reći da ga još uvijek „nose“ četvorica muškaraca, koje u šali nazivamo „četveročlanom bandom“. Između 1991. i 1995. organizirali su više od 20 humanitarnih transporta, koje su osobno pratili do Hrvatske. Radi svojega posebnog angažmana Peter Söhngen, Jochen Koenig, Karl-Josef Uhe i Peter Gronsfeld 2008. godine dobili su Zlatnu plaketu „Grb Grada Rijeke“. Gradonačelnik Rijeke u svom govoru je istaknuo: 25 godina u našim okvirima je prilično dugo razdoblje, u kojemu su se u Hrvatskoj dogodile krupne promjene. Iskusili smo i rat i priliku da osjetimo što je to pomoći prijatelja u nuždi. No pomoći iz Neussa pristizala je ne samo u materijalnom obliku nego i kao razmjena iskustava na području lokalne uprave i samouprave, na području socijale, u organizaciji službi u Crvenom križu... I ovo je jedna lijepa prilika da iznova zahvalimo svim građanima Neussa na svekolikoj pomoći, ali isto tako i brojnim pojedincima koji su „na svojim leđima“ iznijeli ovo dugogodišnje prijateljstvo. (...) Važan dio ovoga lijepog prijateljstva

između Neussa i Rijeke su i časne sestre Presvetog Srca Isusova, koje su svojim dugogodišnjim predanim radom u Neussu – njegovanjem starijih i bolesnih, stekle naklonost i poštovanje stanovnika Neussa te tako utrle put ovom lijepom prijateljstvu. Bilo je to prije gotovo pola stoljeća.

Boraveći nekoliko dana u Neussu i susrećući osobe koje su radile sa sestrama, zadivilo me njihovo poštovanje i lijepo sjećanje na sve sestre koje su duže ili kraće vrijeme boravile u Neussu. Sestre su im ostale u lijepoj uspomeni jer su s velikom ljubavlju radile i brinule se za stare i nemoćne. Prvi put sam posjetila Dom za starije osobe Srce Isusovo (Herz-Jesu) u kojem nas je voditeljica Doma provela po odjelima na kojima su radile naše sestre i prisutna s. Zvonimira. Susrele smo i neke djelatnike s kojima su sestre surađivale. Zamolili su nas da prenesemo njihove pozdrave sestrama koje su radile s njima. Žao im je što su sestre otišle, ali im je draga što su bile s njima. Tih dana u Generalnoj kući augustinki nekoliko sestara slavile su svoje redovničke jubileje, a među njima i časna majka Praxsedis. Sestre koje su radile u Neussu znaju što su im značile sestre augustinke u prvim danima i godinama, ali i kasnije. Prijateljstvo i zahvalnost vežu našu Družbu s tim sestrama. Uime svih naših sestara koje su radile u Neussu, Časnoj majci i sestrama, darovale smo naš poklon kojem su se one obradovale. Poznavajući prilike u našoj Domovini i one su nama uzvratile svojim darom za siromašne obitelji. Vratile smo se kući umorne, ali pune lijepih dojmova uvjerene da djela učinjena s ljubavlju u ljudskim dušama ostavljaju neizbrisiv trag.

U Godini posvećenog života pozvane smo zahvalno gledati na svoju prošlost, pa tako i na rad i žrtve mnogih naših sestara koje su se žrtvovale za bližnje i Družbu radeći izvan Hrvatske. Zahvaljujemo im. Živima molimo obilje Božjega blagoslova, a onima koje su se preselile u vječnost, Božje milosrđe i vječno blaženstvo.

s. Nives Stubičar

Vjera je čudesan dar kojega su spremni primiti samo „maleni“ i „ponizni“

Proslavom Majke Božje Trsatske u nedjelju 10. svibnja na Trsatu je počela nova hodočasnička godina. Svečano misno slavlje u Marijinu perivoju predvodio je riječki nadbiskup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić koji je na početku svim majkama čestitao Majčin dan zahvalivši Bogu na majčinskoj ljubavi koju žene nesebično daruju svojoj djeci. Okupljene je na početku pozdravio i s poviješću Svetišta upoznao gvardijan franjevačkog samostana fra Antun Jesenović, te najavio proslavu 300. obljetnice krunjenja slike Majke Milosti koja će biti 30. kolovoza.

U prigodnoj propovijedi nadbiskup Devčić je kazao kako je Sveti pismo knjiga Božjih obećanja i ispunjenja obećanja koje je uobličio u Božji plan spasenja čovjeka i svega stvorenog. Bog svoj plan počinje ostvarivati izborom žene, djevice Marije koja je u početku bila zbnjena i prestrašena, no anđeo joj govori da se ne treba bojati jer joj Bog s uzvišenim pozivom daje i svu milost potrebnu kako bi ga izvršila. Zato je i naziva: 'milosti puna', rekao je nadbiskup. Također, Bog u ostvarenju svog plana bira nepoznato i zabačeno mjesto umjesto svjetske metropole, skromnu radničku kućicu umjesto raskošne palače, priprstu seosku djevojku umjesto svjetske ljepotice, običnog radnika koji svojim žuljevitim rukama zarađuje svoj svagdanji kruh, umjesto kakvog svjetskog bogataša. „A zašto tako postupa, rekao nam je po proroku Izajiji, kod kojega čitamo: 'Misli vaše nisu moje misli, i puti moji nisu vaši puti' (iz 55, 8). Te riječi objašnjavaju sve Božje postupke u ostvarenju našeg spasenja, pa tako i žrtvu vlastitog Sina.“ Nadbiskup je u nastavku istaknuo da ove godine slavimo sedamdeset godina od završetka Drugog svjetskog rata i prisjećamo se ogromnih žrtava koje su bile potrebne kako bi se ostvario svjetski plan slamanja nacizma i fašizma. I Božji plan spasenja zahtijeva još veće žrtve da bi ga se ostvarilo, rekao je propovjednik dodajući kako je Bog žrtvovao svoga Sina da nam donese slobodu i život čime je pokazao da Božji naumi nisu naši naumi, i naši puti nisu njegovi puti. „Takva Božja logika, takvi njegovi kriteriji oduvijek su zbnjivali vjernika, ali i poticali na traženje razloga zašto Bog tako postupa i nije li, ako tako postupa, ludost ono što ljudi smatraju mudrošću?“ Bog ovime ne odbacuje ljudski razum, nego ljudsku oholost koja nas prijeći u ispravnom korištenju sposobnosti koju nam je Bog dao, objasnio je nadbiskup. „Oholost prijeći čovjeka da svijetu otkrije Božju mudrost i po njoj spozna Boga. Zbog toga se Bog poslužio 'ludošcu križa' kako bi nas 'šokirao' i tako potaknuo da se obratimo traženju ispravne spoznaje i životu u skladu s takvom spoznajom. U tom je smislu vjera čudesan dar kojega su spremni primiti samo 'maleni' i 'ponizni'.“ Zaključujući propovijed vjernike je pozvao da u Marijinu školi -trsatskom 'Nazaretu', napreduju u 'mudrosti, dobi i milosti kod Boga i ljudi' (Lk 2, 52), usvajajući sve više Božju logiku i njegove misli i kriterije. „Posebno želimo večeras, ali i kod svakog posjeta ovom našem, dragom svetištu, moliti za naše očeve i majke kako bi, ispunjeni Božjom mudrošću i milošću, svoju djecu mogli odgajati da i ona iz dana u dan rastu ne samo u dobi, nego i u Božjoj milosti i mudrosti, u znanju i pobožnosti, u vjeri i ljubavi pred Bogom i ljudima.“ Na kraju misnog slavlja pozvao okupljene na molitvu za obitelji, obiteljske vrijednosti, ali i ostanak mlađih i obitelji u Hrvatskoj. Vapimo Gospu da pomogne našim obiteljima, vratimo nadu i slogu, otvorimo oči za ljepote Hrvatske jer Bog nas je ovdje htio, da ovdje izgrađujemo naš dom i za naše naraštaje, poručio je nadbiskup Devčić. (www.ri-nadbiskupija.com)

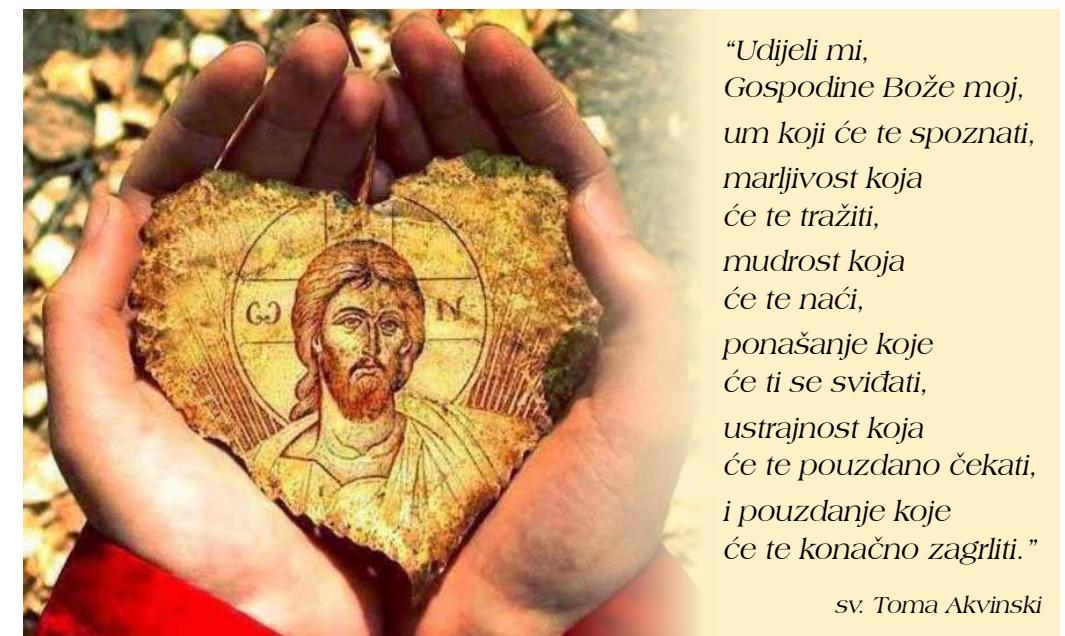
Hodočašće Majci od Utjehe

Zajedno s vjernicima riječkoga Prvostolnog dekanata, u subotu 16. svibnja, sestre Dolores, Ignacija, Mihaela, Velimira, Marijana i postulantica Marija hodočastile su Blaženoj Djevici Mariji od Utjehe na Veli Vrh iznad Drenove u Rijeci. Okupljeni u duhovnoj prisutnosti nebeske Marije koju u molitvi Lauretanskih litanija zazivamo „Utjeho žalosnih, smiluj nam se!“, po njezinu smo zagovoru svoje molitve iznijeli Gospodinu u kapelici na vrhu drenovskoga brijege. Nakon marijanske pobožnosti uslijedilo je euharistijsko slavlje koje je predvodio dekan Prvostolnoga dekanata vlč. Kristijan Zeba u koncelebraciji s mons. Nikolom Imbrišakom, mons. Gabrijelom Bratinom, vlč. Nikicom Jurićem i đakonom Goranom Žanom Lebovićem Casalongom. U prigodnoj homiliji vlč. Zeba je aktualizirao radosnu vijest evanđeoskih blažen-

stva i pozvao prisutne da budu produžena ruka u prenošenju evanđeoskih vrednota mlađim naraštajima. „lako je Božji dar, za istinski život u vjeri nužan je i kontekst primjerenoga kršćanskog života u obiteljima i crkvenim zajednicama. U tom procesu odgoja i rasta u vjeri važan element predstavljaju i hodočašća koja su prilika za javno svjedočenje vjere u otvorenosti prema braći i sestrama koji tu istu vjeru žive i prenose u različitim župnim zajednicama našega riječkog dekanata i nadbiskupije“, istaknuo je vlč. Zeba.

Blažena Djevica Marija, ožalošćena i pod Križem svoga Sina, svima je postala Majkom. I kako je suošćeala s raspetim na Križu, ona tako suošćeala sa svakim svojim duhovnim djetetom u njegovim svakodnevnim trpljenjima. Po svojem duhovnom majčinstvu Marija je i danas odmor za umorne, lijek za bolesne, luka za izgubljene u nevremenu, oprost za grešnike, slatka utjeha žalosnima, pomoć onima koji za pomoć mole, kako je o njoj rado pisao sv. Ivan Damaščanski.

s. Marijana Mohorić

Proslava Božića u Domu

Ovogodišnja proslava Božića u našem Domu, u ponedjeljak 22. prosinca 2014. godine, bila je po mnogočemu posebna jer smo prvi put od njegova osnutka, surađivali s korisnicima i djelatnicima Prihvatišta za beskućnike „Ruže svetog Franje“, osmisливši zajednički glazbeno-scenski program u kojem su sudjelovale i učenice i naši gosti. Svemu je prethodila i velika humanitarna akcija prikupljanja potrepština za naše goste, u koju je bila uključena većina učenica zajedno sa svojim roditeljima. Program je započeo svečanim zajedničkim ručkom, a nakon međusobnog druženja u zajedničkoj ljubavi nazočne je uime osnivača Doma pozdravila predstojnica samostana Presvetog Srca Isusova s. Dobroslava Mlakić, nakon čega je uslijedio glazbeno-scenski mozaik u kojem su, uz četiri glazbena i jedan scenski nastup naših učenica, svoj doprinos dali i naši gosti odrecitiravši i odsviravši pritom nekoliko skladbi iznenađenja. Potom je slijedila međusobna razmjena darova te zajedničko ukrašavanje božićne jelke. Na samom kraju, nazočnima se obratila ravnateljica Doma s. Anita Anđa Crnković uz dirljiv zaključak da je svatko od nas na neki način beskućnik kao što je bio i Isus i nitko ne zna što mu donosi sutra... Čini mi se da je bez boli i patnje teško biti i ostati dobar. A na pomoć bližnjemu nas obavezuje i Druga zapovijed ljubavi, jer kako kaže sv. Ivan Apostol: *Ako ja svjedočim sam za sebe, svjedočanstvo moje nije istinito... (Iv 5, 31)*.

Katarina Štambuk, odgojiteljica

Jako nam je drago što smo imale priliku sudjelovati u ovakovom plemenitom događanju.

Ana B., Klara P., Tamara M. i Ines K., 1. r. Medicinske škole

Ovogodišnja božićna proslava uvelike mi je pomogla u spoznaji da bih trebala više cijeniti ono što imam i biti zahvalna Bogu za ono što nemam.

Daniela Z., 3. r. Glazbene škole

Naše sam goste doživjela kao ljudе koji su puno dobrog dali drugima, a patnja ih je pročistila od zamki materijalnog konzumerizma.

Tina G., 2. r. Glazbene škole

Bilo je jako lijepo, program je bio odličan, a najviše nam se svidjelo kad su zapjevali naši gosti. Osjetila se toplina ljudske težnje za dobrom i, hvala Bogu, te večeri nije bilo bitno koliko tko posjeduje u materijalnom smislu, nego koliko je spreman žrtvovati se za drugoga, tj. ljubiti.

Mateja S., 4. r. Medicinske škole i Kristina Ž., 3. r. Škole za primijenjenu umjetnost

Predivan uvod u božićne blagdane: već dugo nisam upoznala tako tople i pozitivne ljudе, unatoč teškoj situaciji u kojoj se nalaze. Mogu reći da sam se baš lijepo družila cijelog tog dana, a najdraži trenutak mi je bio kad mi je jedan od naših prijatelja iz Prihvatišta nacrtao

bor i poklonio čestitku. Time sam stekla prijatelja, koji je, kao i ja, odrastao u istom gradu u Slavoniji.

Martina B., 4. r. Škole za primijenjenu umjetnost

Mislim da je ljepši osjećaj kad ti nekom pomogneš nego obratno: sve što dajemo stostruko nam vrati naš Otac na nebesima.

Antonia M., 1. r. Obrtničke škole

Proslava Božića na Kozali

U župi sv. Romualda i Svih svetih na Kozali, na proslavu svetkovine Božića, pripremamo posebno naše najmlađe koji rastu u vjeri i ljubavi da sami radosno dožive Isusovo rođenje i da bogatim blagdanskim programom obraduju starije župljane i tako pridonesu zajedničkom božićnom ugođaju. Tako je bilo i prošlog Badnjaka. Na sv. misi polnočki unijeli smo u crkvu betlehemsko svjetlo da obasja i ugrije srca naših župljana. Da bi što dublje doživjeli i uprisutnili tajnu Isusova rođenja, pripremili su i izveli prigodni recital „Žive jaslice“. Recitator je poetski najavio: „O čudo se noćas zbilo, čudo kakvo svijet još nikad nije video. U štalici na slamici, kraj čiste Djevice Majke, maleno Božansko čedo. Kako je krasno to čedo što leži sve u sjaju! To biće, ta usta, te oči! O kako se nebesko čudo u štalici dogodi radosne ove noći.“ Prvopričesnica Sara Pavlović otpjevala je uspavanku Malom Isusu „Sklopi blage očice“ što je izazvalo suze radosnice u očima prisutnih vjernika. Svi smo te noći uživali u duhovnoj radosti. Borovi, blistave kuglice, djeca u kostimima pastira, Marija s Isusom u naručju... sve je to pridonijelo da osjetimo bližinu Emanuela - Boga s nama. Zahvalni smo našim svećenicima, župniku vlč. Josipu Kolegi i vlč. Jovici, koji nam pomažu da rastemo u vjeri i ljubavi. Zahvalni smo i cijeloj župnoj zajednici koja nas podržava u svemu što nam je potrebno za rad i odgoj najmlađih u vjeri.

s. Leopoldina Rukav

Proljetni šahovski turnir

U Učeničkom domu Lovran, 20. veljače, održan je proljetni šahovski turnir na kojem su, u ženskoj konkurenciji, odmjerili snage ukupno četiri doma: Učenički dom „Tomislav Hero“ Bakar, Učenički dom Podmurvice, zatim Učenički dom Pula te naš, koji su predstavljale učenice Antonela Bogdanić i Mikela Oklen. Razloge tako slabog odaziva treba tražiti u bolesti kojoj su ove godine podlegli mnogi, a riječ je, naravno, o gripi. I tako bi ovo naše malo izjegje izgledalo uobičajeno, kao i ona mnoga do sada, da nije bilo jednog zanimljivog detalja. Naime, Organizator nam je zaboravio poslati poziv za sudjelovanje na turniru, a krivac je, pogađate, opet bila ta nesretna gripa uslijed koje je nastao metež u Učeničkom domu Lovran: u jednom trenutku su imali čak desetero oboljelih zaposlenika. Unatoč činjenici što smo

za turnir saznali gotovo u posljednji trenutak, uspjeli smo se organizirati i doći, u čemu su nam velikodušno pomogli i naši domaćini. „Veni, vidi, vici“ - tako bi se najvjerojatnije moglo opisati naše sudjelovanje: obranili smo, naime, prošlogodišnju titulu pobjednika turnira, a ako pobijedimo i iduće godine, prijelazni pehar će prijeći u naše trajno vlasništvo. No to nije sve: naša kapetanica Antonela Bogdanić je opet proglašena najboljom igračicom na prvoj, a Mikela Oklen na drugoj ploči. Sve u svemu, jedva čekamo nastup na ovogodišnjoj jubilarnoj 40. regionalnoj domijadi, jer „ako je Bog uz nas, tko će protiv nas?“

Katarina Štambuk, odgojiteljica

Ovaj turnir nam je donio mnoga iznenađenja: ponajprije što nismo ni znale za njega do posljednjeg trenutka, odjurivši iz škole odmah za Lovran, a kad tamo, svi su čekali samo nas! Drugo iznenađenje je bilo u tome da smo turnir osvojile sa svim mogućim bodovima, što je značilo da smo bile najbolje igračice svaka na svojoj ploči. Bila sam sretna jer je sve tako dobro završilo! Nadam se da će se ovakav uspjeh ponoviti i na skorašnjoj Domijadi.

Antonela Bogdanić, 2. r. Gimnazije A. Mohorovičića

Duhovna obnova za djecu i mlade

Svaki istinski susret s ljudima obogaćuje nas i čini sretnijima. Takav je bio i susret nas sestara iz Povjerenstva za pastoral mladih i animaciju zvanja s djecom, mladima i ostalim vjernicima iz župe sv. Josipa u Slatini od 28. veljače do 1. ožujka. U Slatini su nas dočekale, uvijek nasmijane i vesele, naše s. Anastazija Vukić, s. Dionizija Petrić i s. Krešimira Vučeta, koje ondje žive i djeluju. U subotu 28. veljače održale smo korizmenu duhovnu obnovu za djecu i mlade. Prije podne smo se susrele: u 9 sati s pravopričesnicima, u 10 sati s djecom 6. i 7. razreda te s dječjim zborom u 11 sati. Poslijepodne smo sudjelovale na sv. misi na kojoj smo molili za milost proglašenja blaženom službenice Božje Majke Krucifikse Kozulić,

a potom je slijedilo euharistijsko klanjanje na kojem je sudjelovao velik broj slatinskih vjernika. U večernjim satima susrele smo se s krizmanicima i mladima. Vrijeme koje smo proveli zajedno u molitvi, pjesmi, kreativnom radu i druženju brzo je prošlo.

U nedjelju 1. ožujka na sv. misama u 8,30 i 10,30 svjedočile smo o osobnom pozivu, liku i djelu naše Utemeljiteljice i apostolatu Družbe. Posebno je bila svečana misa u 10,30 koju je animirao dječji zbor pjesmom i molitvama koje su osmisili na duhovnoj obnovi. U 11,30 na poziv župnika vlč. Nikole Jušića, svjedočile smo i u susjednoj župi bl. Ivana Merza. Iz obje župe ponijele smo iskustvo srdačnih susreta s djecom, mladima i ostalim vjernicima. I ovim putem na osobit način zahvaljujemo svim župljanima, posebice djeci i mladima koji su se odazvali u velikom broju na korizmenu duhovnu obnovu, našim sestrama na pomoći i zajedništvu, a vlč. Draganu Hrgiću na pozivu.

s. Martina Vlahović

Duhovna obnova za djevojke

U subotu 7. ožujka održana je u samostanu „Nazaret“ na Drenovi jednodnevna duhovna obnova za djevojke. Tema susreta temeljila se na trećem dijelu poruke pape Franje za ovogodišnji korizmeni hod i nekim njegovim promišljanjima i poticajima o „čistoći srca“. Bio je to dan ispunjen molitvenim trenutcima, susretima sa sestrama, osobnim i skupnim promišljanjima, meditacijom, igrom i podjelom iskustava. U sebi je nosio različite poticaje i mogućnosti da se svatko prepozna važnim i ljubljenim, a ujedno potrebnim Isusova milosrdnog pogleda. U tom nastojanju pokušali smo se s različitim stajališta približiti biblijskom iskustvu jedne žene koja je u dubokoj želji za „istinskom, lijepom i velikom ljubavlju“, želji i potrebi koju papa Franjo pripisuje napose razdoblju mladenaštva - dopustila da se njezina potreba, a ujedno i veliko bogatstvo njezina srca, izobliči. Za takvo stanje ljudskoga srca, samo Isus ima pravi pristup i rješenje. Od njegova smo primjera nastojali učiti i njegovoj se ljubavi u molitvi prepustati. Duhovnu obnovu zaključile smo definiranjem osobnih odluka za daljnji korizmeni hod kako bismo ga mogle i naslijedovati u odnosu prema drugima. Bile su to one odluke koje proizlaze iz srca, a nalaze uzor u Isusovu ponašanju i djelovanju, verbalnom i neverbalnom.

Hvala svim djevojkama koje su sudjelovale na duhovnoj obnovi, a u najvećem broju bile su to djevojke iz Ogulina, koje su do nas stigle u pratnji njihovih vjeroučiteljica: s. Pankracije, Ivone i Ane. Hvala i onima pristiglim iz Zagreba i Rijeke. Neka sve Gospodin zaštitи svojom ljubavlju i prati svojim pogledom. Poruku koju smo zajedno sa s. Martinom predale na kraju susreta njima, želimo podijeliti i s vama. Ona je izrečena u stihovima koje je zapisaо gosp. Stjepan Lice pod naslovom: „Okopaj svoje srce“.

s. Marijana Mohorić

Uspjeh naših učenica na 40. regionalnoj domijadi iz područja sporta

U organizaciji Učeničkog doma Kvarner 20. ožujka od 8 do 15 sati održana je jubilarna 40. regionalna domijada iz područja sporta. Naš Dom predstavljale su učenice: Tina Galant, koja je izvedbom poznate pjesme Whitney Houston „One moment in time“ uveličala svečani program otvaranja, a Antonela Bogdanić i Mikela Oklen bile su naše predstavnice na šahovskom dijelu natjecanja. S ponosom možemo reći da su nadmašile naša očekivanja osvojivši i drugu godinu zaredom 1. mjesto, što znači da će upravo njih dvije predstavljati Zapadnu regiju na Državnoj domijadi, koja će se, kao i prošle godine, održati u Baškom Polju od 8. do 10. svibnja. Dakako, važno je napomenuti da je Antonela Bogdanić već sedmi put, otkad naš Dom sudjeluje na regionalnim i državnim šahovskim natjecanjima, proglašena najboljom igračicom turnira.

*Hvalim Te, slavim i blagoslivljam, Bože moj,
zbog neizmjernih dobročinstava koja si mi udijelio!*
Katarina Štambuk, odgojiteljica

Iskustvo ovogodišnje Domijade bilo je bolje negoli prošle godine kad nas je „tresla“ trema. Bile smo opuštenije i definitivno smo bolje igrale. Raduje nas činjenica što ćemo vidjeti stare prijatelje i upoznati nove. Jedva čekamo braniti boje naše Regije i ostvariti što bolji uspjeh.

Antonela B., 2. r. Gimnazije A. Mohorovičića i
Mikela O., 2. r. Medicinske škole

Korizmena duhovna obnova u Dječjem vrtiću „Nazaret“ na Drenovi

U nedjelju 22. ožujka u dobro poznatom okruženju Dječjeg vrtića, u organizaciji ravnateljice s. Kristine Tunić, upriličena je prigodom Godine obitelji u našoj nadbiskupiji, duhovna obnova za obitelji, odnosno za roditelje djece koja su korisnici vrtića. Obnovu je vodio p. Zvonko Vlah, DL, iz Opatije. Drage sestre i tete preuzele su na čuvanje našu djecu dok smo mi roditelji bili na duhovnoj obnovi. Na početku nas je pozdravila s. Kristina te istaknula kako ljubav prema našoj djeci prelazi okvire prostorija vrtića i proteže se do njihovih jezgri postojanja, a to je obitelj! Djeca su nas pozdravila pjesmom, a potom nas je u temu predavanja molitvom uveo p. Zvonko. Rekao je da smo već čuli i znamo sve što će nam reći, ali uvijek trebamo ponovno slušati i razmišljati kako bismo se uvijek iznova obnavljali.

O odgoju djece moramo početi razmišljati još u njegovu prenatalnom razvoju kada sve što se događa trudnici dijete upija i oblikuje mu osobnost. Što je mama u idealnijim uvjetima poštovanja, uvažavanja, to je beba sretnija. Odgoj se naravno nastavlja u postporođajnom vremenu. Najvažnije su prve tri godine u kojima se sve pozitivne i negativne geste utiskuju u djetetov karakter. Naglasio je da u ranim godinama igra, kao najvažniji čimbenik razvoja i percepcije svijeta oko nas, ima mnogo veći učinak ako u njoj sudjeluje i roditelj. Pozornost mame i tate nemjerljiva je s igračkama. Dotaknuo se autentičnog autoriteta koji uključuje iskrenost i poniznost (tj. priznavanje pogrješaka).

Moderna tehnologija je sve jefтинija i dostupnija stoga je moramo imati pod kontrolom, prateći dijete u razvoju. Omogućiti da se dijete za život osposobi ne samo znanjem nego i vlastitim primjerenim iskustvom. Treba imati na umu da samo 30% pozitivnog učinka u odgoju djece ima obitelj, Crkva, škola, a čak 70% je negativni učinak koji proizlazi iz društva, medija, tiska! Najkritičnije razdoblje u odgoju je svakako pubertet. Pater nam je naveo nekoliko primjera u kojima su se našli neki roditelji. U tom teškom razdoblju odbacivanja i prihvatanja mnogi roditelji su priručnik za pomoć našli u molitvi i predanju Providnosti - dragom Bogu. Upravo u tom razdoblju često zakaže duhovna dimenzija odgoja. Kako biti dobar primjer svojoj djeci, teško je reći. To nam je nastojanje osvijestio pozivajući se na posljednju knjigu Biblije, Otkrivenje sv. Ivana. Sv. Ivan se obraća novonastalim Crkvama. Za osobnu izgradnju i nastojanje života u Duhu spomenuo je tri govora Crkvama (u Efezu, Laodiceji i Sardu). Živjeti tako da Boga uključimo u život, da ne budemo „... blutavi“, da živimo kao da smo „mrtvi“. Dotaknuo se sedam glavnih (smrtnih) grijeha te ih u ispitu savjesti iznio i tako nas pripremio za sakrament svete ispovijedi.

Nakon svete ispovijedi u kapelici samostana pridružila su nam se naša starija i mlađa djeca te smo zajedno s djelatnicima vrtića sudjelovali na sv. misi i pristupili sv. pričesti.

Sv. misu animirale su sestre i tete. Dok su djeca prilazila oltaru s pjesmom „Odlučio sam slijediti Krista!“, sjetila sam se Isusovih riječi: „Pustite malene k meni... Ovo duhovno - molitveno druženje završili smo domjenkom koji su nam pripremile naše drage sestre. Pater Zvonko je na početku rekao da ništa novo nećemo čuti, ali mogu zaključiti da su poznate riječi uokvirene u korizmeno vrijeme, u samostanskom okruženju, uz sakramentalnu i euharistijsku potporu, dobile jednu sasvim novu i drugu dimenziju za naš život.

Roberta Kelava, mama

Calgary – duhovna obnova

Dr. sc. Silvana Fužinato, sestra Družbe sestara Presvetog Srca Isusova, na poziv župnika, održala je od 8. do 10. travnja u hrvatskoj katoličkoj župi Majke Božje Bistričke u Calgaryu, Canada, duhovnu obnovu na temu: „Smisao života prema Ivanovu evanđelju“. Nakon večerne svete mise započeli smo duhovnu obnovu razmišljajući o putu traženja prvih učenika (Iv 1, 35-51) koji, kako je istaknula s. Silvana, započinje traženjem nečega. „Što tražite?“ (Iv 1, 38), pitanje je upućeno svakomu čovjeku koji neprestano traži nešto ili nekoga. „Patnja i križ prema Ivanovu evanđelju“ (Iv 19, 28-30) bila je tema drugoga predavanja u kojem nam je s. Silvana približila Ivanov prikaz Isusove smrti te pomogla da u njemu otkrijemo i smisao svojega trpljenja i smrti, a to je ljubav. Poput Isusa koji je u ljubavi prema Ocu i čovjeku preobrazio smrt u život i mi u snazi ljubavi možemo i pozvani smo preobražavati patnje i umiranja onih koje volimo, kao i svoje osobne, u novi život. U Magdalenu susretu s Uskrslim (Iv 20, 1-18), koji je bio tema trećega predavanja, svoj put obnove koji smo započeli traženjem nečega, završili smo susretom s nekim, s Uskrslim. Sestra Silvana nas je pozvala da, poput Magdalene, okrenemo leđa grobu, smrti, očaju, болi i da usmjerimo svoj pogled prema Onomu koji nas čeka i zove našim imenom te da poput nje postanemo gorljivi i vjerni navjestitelji Usksloga. Nakon svakog predavanja razvila se rasprava u kojoj smo imali priliku postaviti pitanja kao i podijeliti svoja osobna iskustva i razmišljanja. Druženje i razgovor nastavili smo uz kavu i kolače.

Veliki broj naših župljana odazvao se pozivu na duhovnu obnovu te pozorno slušao predavanja s. Silvane koja je sve oduševila svojom jednostavnosću te kratkoćom i jasnoćom izlaganja. Njezine riječi doprle su do srca svake osobe tako da su unesile mir i toplinu u svaku dušu. Neki su bili ganuti pa je bilo i suza, jer su njezine riječi upijali srcem i dušom. Zaista su bile lijek za ranjene osobe. Navedena predavanja su, kako ističu župnik i pojedini vjernici, pridonijela duhovnoj obnovi i preporodu župe. Bila su ugodna i plodna za duše hrvatskih vjernika u Calgaryu od kojih mnogi preispituju svoje kršćanske stavove i postupke prema Bogu, Crkvi i bližnjemu.

Hvala Bogu na velikoj milosti i vjernicima na odazivu. Velika hvala i s. Silvani na prekrasnoj obnovi, poklonjenom vremenu, odricanju, žrtvi i dobro pripremljenim predavanjima te

iskazanoj ljubavi. Neka joj Bog podari dobro zdravlje, dug život i puno uspjeha u svakodnevnom radu na slavu Božju, ponos Crkve i na spas mnogih duša.

Zahvalni župljani hrvatske župe u Calgaryu i župnik vlč. Domin Vladić

40. jubilarna domijada Zapadne regije iz područja kulture

Izvjestiteljice o 40. jubilarnoj domijadi su odgojiteljice Katarina Štambuk, voditeljica scenografskog izraza i Dolores Crnjac, voditeljica likovnoga i glazbenoga izraza. Ovogodišnja jubilarna regionalna domijada iz područja kulture u organizaciji Učeničkoga doma Kvarner održala se u prostorima HKD-a Sušak 18. travnja od 9 do 18 sati. U pratinji učenica sudionica natjecanja, osim odgojiteljica Katarine i Dolores bila je i ravnateljica s. Anita Andra Crnković, a postignut je sljedeći uspjeh: prema odluci Učeničkoga žirija učenica Martina Brkić je osvojila dva prva mesta - u kategoriji slike za svoj uradak „Eowyn“ te u kategoriji fotografije za uradak „The sky is warming up“; prema odluci Stručnoga žirija učenica Katarina Puljić je osvojila 3. mjesto u kategoriji recitacije za svoju interpretaciju pjesme Mile Stojića „Govori Petrus: o posveta ma“; prema odluci Stručnoga žirija učenica Katarina J. Kuljanski je osvojila 1. mjesto u kategoriji skulpture za svoj autorski rad „Plet“, stekavši time, uz naše šahistice, pravo natjecanja na Državnoj domijadi koja će se, kao i prošle godine, održati od 8. do 10. svibnja u Baškom Polju.

Događaju su nazočile i Katarina Bulić, predstavnica našega Doma u Učeničkom žiriju te sestre Nikolina i Mateja Samarića kao potpora našim učenicima. Bez obzira na sve učenice su, uz pomoć naše Utemeljiteljice i nebeske zagovornice Marije Krucifikse Kozulić, ostvarile velik uspjeh u svakom pogledu, koji će biti primjerenog i edukativno nagrađen na proslavi u Domu u povodu uspjeha postignutog na Domijadi.

Katarina Štambuk, odgojiteljica

Molitva mladih za mlade

Često čujemo poznatu narodnu uzrečicu: *Na mladima svijet ostaje!* No koliko često molimo za mlade i molimo li uopće? Živimo u vremenu koje nam pruža mnoge mogućnosti i izazove, osobito mladima, ali ne izgrađuju svi ti izazovi bolje i sretnije društvo. Prvi korak koji svi možemo učiniti za mlade u potrebi je molitva.

Članovi zajednice Cenacolo organiziraju svakoga mjeseca molitveni susret na kojem mladi mole za mlade. Tako smo se i mi, s. Marijana, s. Tajana i s. Martina te postulantice Ivana i Marija, odazvale na jedan od takvih susreta koji je održan u bratovštini zajednice Cenacolo u Vrbovcu u subotu 18. travnja. Okupljanje je započelo u 18 sati uz pjesmu i ples, a zatim je don Ivan Filipović predvodio sv. misu i euharistijsko klanjanje. Nakon duhovne okrepe upriličena je večera i druženje. U veselom obiteljskom ozračju vrijeme nam je brzo prošlo. Dok smo se vraćale u Rijeku razmišljale smo o važnosti i snazi molitve koja nas potiče na dobra djela. Svi smo odgovorni za našu budućnost, i mladi i stari. Graditi društvo ljubavi znači boriti se za svakoga čovjeka, a napose onoga koji je sam i napušten. Isus nas uči: *Što god učiniste jednom od ove moje najmanje braće, meni učiniste* (Mt 25, 40). Molimo jedni za druge!

s. Martina Vlahović

Nedjelja Dobrog pastira

Na nedjelju Dobrog pastira 26. travnja, kada cijela Crkva na osobit način moli za nova duhovna zvanja, sestre Presvetog Srca Isusova iz Rijeke, predstavile su u župi BDM Žalosne u Mrkoplju svoju Družbu i djelovanje, gdje ih je župnik vlč. Tadija Tomkić rado primio. Sestre koje rade u pastoralu mladih i animaciji duhovnih zvanja, Marijana Mohorić, Martina Vlahović i Tajana Hrvatin, sudjelovale su na nedjeljnim euharistijskim slavlјima s početkom u 8 i 11 sati. Tom prigodom predstavile su svoj životni put do odaziva na posvećeni život, Družbu i njezinu karizmu te upoznale okupljene vjernike sa životom utemeljiteljice Družbe službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić. Sa željom da u ovoj Godini obitelji i Godini posvećenog života, vjernicima istaknu važnost uloge obitelji u

nicanju novih duhovnih zvanja, sestre su pripremile prigodne prezentacije temeljene isključivo na nauku Crkve i katehezama pape Franje. Sestre su ovim putem istaknule važnost vjere i molitve u obitelji, napose u ovim izazovnim vremenima, kao i ulogu svih generacija i svakoga pojedinog člana obitelji u nicanju novih duhovnih zvanja. Svako duhovno zvanje niklo je iz obitelji, a obitelj je „Crkva u malom“. Stoga smo svi, svatko u svome staležu, pozvani živjeti sveto i boriti se za istinske kršćanske vrijednosti i ideale, uvijek poštujući dostojanstvo jedni drugih. Jedino tako ćemo biti sposobni izići na periferije, kako nas papa Franjo neumorno poziva.

s. Tajana Hrvatin

Održana 40. državna domijada

Mala, ali vrijedna skupina od osam učenica našega Ženskoga učeničkog doma Marije Krucifikse Kozulić, predvođena odgojiteljicom Katarinom Štambuk i ravnateljicom s. Anitom Androm Crnković, uputila se 7. svibnja u kasnim večernim satima na put prema konačnom „predmetu želja“ svih učenika smještenih u učeničkim domovima, tj. mjestu održavanja Državne domijade, a ove je godine ta čast pripala Baškom Polju. Naime, ovogodišnja jubilarna 40. državna domijada održavala se od 8. do 10. svibnja u ozračju prekrasnoga dalmatinskog podneblja. Glazbena skupina našega Doma u sastavu: Karla Šain, Daniela Zgrabić, Anastazia Šantov Učkar, Donata Vukadinović i Višnja Kovačić, prvoga dana natjecanja, zajedno s još dvije učenice iz Učeničkog doma Kvarner, sudjelovala je u svečanom otvaranju Domijade, a izvele su skladbu „Ti si mi u mislima“ Dina Dvornika. Istoga dana su i naše šahistica Antonela Bogdanić i Mikela Oklen započele sa šahovskim dijelom natjecanja, koje je završilo sutradan u dvanaest sati uz podjelu prigodnih nagrada najboljima. Domijada je bila zamišljena kao dvodnevno natjecanje: sport se odigravao i u petak i u subotu, dok je kulturni dio bio raspoređen u dva dijela: u petak smo imali prigodu pogledati ostvarenja iz područja scensko-recitatorskoga i multimedijalnoga izričaja, a u subotu sve ostale kategorije likovnoga te glazbeno-plesnoga područja. U ovom dijelu natjecanja je sudjelovala naša Katarina J. Kuljanski, osvojivši pritom za svoju skulpturu „Plet“ 3. mjesto prema odluci Stručnoga žirija, dok je šahovska ekipa osvojila 2. mjesto. Važno je istaknuti da je, osim natjecateljskim duhom, Domijada bila protkana i međusobnim druženjem, pjesmom i plesom učenika iz svih hrvatskih regija. Sve u svemu, vidjeli smo, čuli i nagradili pljeskom mnogo nadahnutih ostvarenja nadarenih učenika iz svih krajeva Hrvatske, ponosni što je i naš Dom, uz neprestani nebeski zagovor naše Majke Marije Krucifikse Kozulić, imao čast biti sudionikom ovoga važnog događaja.

Katarina Štambuk, odgojiteljica

Iskrice učenica

Bilo je lijepo. Jako lijepo. Ja bih opet! Moram priznati da nisam očekivala da će natjecanje ovakvog tipa biti tako zabavno, ne samo da smo bili na najljepšem mogućem odredištu nego smo bili okruženi i neopisivo dobrom atmosferom. Bilo je smijeha, glazbe, poznanstava, iznenađenja... Tri dana su nam proletjela kao jedan, prepun događanja. Bilo je čak kupanja u moru. I plesa na kiši. Što se tiče natjecateljskog dijela, mogu slobodno reći da su moji osobni dojmovi „šaroliki“. Ne mogu reći da su mi se svidjeli svi nastupi ili sve odluke Stručnoga žirija, ali stekli smo iskustvo o tome na što treba obratiti pozornost ako želiš doći do državne razine natjecanja. Isto tako, moram pohvaliti nadarene učenike iz svih krajeva Hrvatske, kojih ima zaista mnogo! Nažalost, likovni kao ni sportski dio Domijade nisam uspjela pogledati...

Stvarno nam je bilo lijepo! Moram reći da je naš nastup prilikom otvaranja Domijade izazvao izvrsne kritike, definitivno smo pogodile glazbeni ukus i učenika i odgojitelja.

Šaljem puno ljubavi našoj dragoj ravnateljici i odgojiteljici, jer su nas divno pazile, stvorivši pritom ugodnu atmosferu. Samo javite kad idemo opet!

Višnja K., 2. r. Glazbene škole

Nisam mogla izdržati da ne uskočim u naše predivno Jadransko more... zaradivši pritom prehladu, naravno. Za vrijeme trajanja Domijade upoznale smo mnoga zanimljivih ljudi iz svih hrvatskih regija te mogu reći da smo vrijeme provele na zabavan i kvalitetan način. Ponovila bih to opet!

Anastazia Š. U., 2. r. Glazbene škole

Državna domijada bila je zabavan, poučan, ali i „iscrpljujući“ događaj. Ne mogu opisati uzbudjenje koje izaziva činjenica da se na jednom mjestu nalazi više od 400 učenika iz cijele Hrvatske: kud god bih krenula, naišla bih na skupinu učenika koji se druže, pjevaju, vježbaju za nastup. Od svih kategorija na ovogodišnjem natjecanju najviše me se dojmila kategorija folklora, budući da su te izvedbe, prema mome skromnom mišljenju, daleko nadmašile sve drugo viđeno na Domijadi.

Katarina J. K., 3. r. Srednje škole za primijenjenu umjetnost

Ja bih opet!

Donata V., 2. r. Glazbene škole

Bilo je prelijepo... osjetila se toplina u zraku, a sve nas je povezivala glazba i želja za nečim višim. Zabavila sam se i odmorila te naučila da sve tzv. velike stvari u životu ne treba shvaćati preozbiljno, već jednostavno dati sve od sebe i uživati!

Daniela Z., 3. r. Glazbene škole

Moram priznati da je veoma teško obraniti naslov prvaka i to smo vrlo dobro osjetile na vlastitoj koži izgubivši partiju u prvom kolu. Atmosfera je bila daleko bolja nego lani. Iako nismo uspjеле obraniti prošlogodišnji naslov državnih prvakinja, ipak smo viceprvakinja, što nije mala stvar. Ponosna sam na Mikelu, koja je odlično igrala usprkos činjenici što je bila bolesna. Stekle smo nova poznanstva i nadam se da ćemo i sljedeće godine opet ići na Državnu domijadu.

Antonela B., 2. r. Gimnazije Andrije Mohorovičića

Proslava mature u Domu

U našemu ženskom učeničkom domu Marije Krucifikse Kozulić, na blagdan Gospe Fatimske 13. svibnja, svečano smo proslavili maturu i ujedno se oprostili od maturantica koje su živjele u našoj bližini i svojom prisutnošću obogatile naše živote. Na nove životne putove odlaze naše maturantice: Danica Baf (Škola za primijenjenu umjetnost), Martina Brkić (Škola za primijenjenu umjetnost), Lara Juričić (Medicinska škola), Dora Karamatić (Glazbena škola), Dragica Lopac (Trgovačko-tekstilna škola), Marija Mačić (Medicinska škola), Snježana Mačić (Trgovačko-tekstilna škola) i Matea Samardžija (Medicinska škola). Svečanost je započela u 18 sati svetom misom, koju je predvodio župnik fra Eugen Pavlek, nakon koje je uslijedio program u dvorani te zajedničko druženje.

Dolores Crnjac, odgojiteljica

U srijedu je Dom priredio predivnu oproštajnu večer za nas maturantice. Nakon ohrabrujuće i motivirajuće župnikove propovijedi, svi smo se spustili kat niže gdje su nas djevojke iz Doma, očevi i majke, odgojiteljice, sestre i profesori otpratili uz glazbene i scenske izvedbe te dirljive govore. Ovom veselom večeri zaokružili smo boravak u Domu, a kao poklon, koji će nas nastaviti učiti kroz život, dobile smo Biblije.

Martina Brkić, maturantica Škole za primijenjenu umjetnost u Rijeci

Misa, obitelj, voljeni, ljubav, sreća, molitva, zajedništvo... to je ono što je uveličalo proslavu maturanata i učinilo je posebnom. Srca maturantica su velika, puna lijepih događaja i posebnih uspomena. Zahvalne smo na svemu i cilj nam je dijeliti tu ljubav.

Lara Juričić, maturantica Medicinske škole u Rijeci

Dojmovi učenica

Proslava mature bila je kruna moje četiri godine boravka u ovome Domu: prije toga nisam uopće bila svjesna odlaska, no te večeri su me preplavile emocije, shvativši da stvarno odlazim iz Doma. Zahvaljujem svim djelatnicima, posebno s. Aniti i odgojiteljicama! Ovakvo iskustvo se ne zaboravlja!

Marija M., 4. r. Medicinske škole

Proslava mi se svidjela jer je atmosfera bila ugodna i vesela. Žao mi je što moji roditelji nisu mogli doći na slavlje koje je Dom za nas priredio, ali su bili sa mnom mislima i srcem.

Snježana M., 3. r. Trgovačke i tekstilne škole

Sveta misa, osobito Služba riječi, najviše me je razveselila zbog životnih poruka upućenih nama maturanticama. Samim time ujedno je zaokružen jedan nezaboravan, predivan i kršćanski obojen život proveden u Domu, koji je uistinu bio moj drugi dom!

Matea S., 4. r. Medicinske škole

Ovaj dan označava nešto prekrasno u mome životu budući da smo mi, maturantice, bile glavne „zvijezde“ večeri. Zbog toga smo se sve, vjerujem, osjećale posebnima...

Dragica L., 3. r. Trgovačke i tekstilne škole

Za proslavu mature imam samo riječi pohvale: bilo je zaista predivno, od organizacije do ambijenta. Martina je održala lijep govor, a smatram da su se svi roditelji složili s majkom maturantice Dore Karamatić, koja je ovaj Dom opisala kao utočište sigurnosti.

Danica B., 4. r. Medicinske škole

Sve četiri godine svoga školovanja provela sam ovdje i sada na kraju jedino što mogu reći je veliko hvala na svemu. Proslava je bila uistinu prekrasna i još jedna potvrda ljubavi i zajedništva.

Dora K., 4. r. Glazbene škole

Osjetilo se zajedništvo i vidljiv je napredak u odnosu na prošlu godinu. Hrana je bila odlična. Vrijeme brzo leti i zato treba iskoristiti svaki dan jer smo tek prolaznici na ovome svijetu.

Daniela Z., 3. r. Glazbene škole

Ovogodišnja proslava mature u Domu bila je uistinu posebna, puna osjećaja, smijeha, ljestvica, predivnih govora... i glazbeno-scenskih nastupa, dakako.

Petra P., 2. r. Medicinske škole

Od svega viđenog i odslušanog, najviše mi se sudio govor maturantice Martine Brkić koji je sve prisutne dirnuo u srce. U jednom sam trenutku poželjela biti na mjestu maturantica, ali znam da bi mi bilo teško što odlazim iz Doma.

Blanka P., 2. r. Medicinske škole

Bilo je zaista svečano i dostojanstveno! Moram pohvaliti našu Višnju koja je te večeri otpjevala svoju pjesmu, a dramska i glazbena skupina dodatno su nas razveselile. Govori su bili jako osjećajni, nekima su i suze došle na oči...

Tina G., 2. r. Glazbene škole

Ovogodišnja proslava mature u Domu bila mi je jedna od najljepših do sada. Koliko god da mi je drago zbog maturantica i njihova uspješnog završetka srednjoškolskog obrazovanja, koliko mi je žao i teško u srcu jer ih više neću vidjeti. Drago mi je što sam mogla pridonijeti

ovoj proslavi! Želim svu sreću maturanticama, neka im se ispune sve želje i snovi, a Bog neka ih vodi na njihovu dalnjem putovanju kroz život.

Katarina P., 3. r. Medicinske škole

Proslava mature u Domu bilo je prekrasno i predivno provedena večer u društvu maturantica, učenica, roditelja, profesora i djelatnika Doma. Žao mi je što maturantice odlaze jer su odlične djevojke.

Petra G., 2. r. Medicinske škole

Na maturalnoj večeri bilo je sjajno! Atmosfera je bila odlična. Dirnuo me je govor s. Anite i Martine te doista potaknuo na razmišljanje.

Emina K., 2. r. Ekonomске škole

Posjet Dječjem vrtiću i jaslicama „Mima“

Na našu veliku i dugoočekivanu radost 22. svibnja posjetili smo Dječji vrtić i jaslice „Mima“, a „izaslanstvo“ našega Doma predstavljalo je pet učenica (Mateja S., Petra P., Petra G., Blanka P. i Adrijana M.) u pratnji odgojiteljice Katarine Štambuk i tajnice Anice Kosanović. Voditeljica vrtića s. Mirjana Nikolić, zajedno s odgojiteljicama te djecom iz jasličke skupine „Anđeli“ i vrtičke skupine „Zvezdice“, upoznala je naše učenice i djelatnike s posebnostima i metodologijom rada s djecom predškolske dobi.

Bilo je prekrasno iskustvo doživjeti radost malenih, jer se upravo u njihovoj nevinoj duši najviše očituje blizina mistične Božje nazočnosti. Budući da je druženje proteklo u ozračju priprave za blagdan Duhova, imali smo priliku čuti i vidjeti djecu kako pjevaju pjesme Duhu Svetomu, zdušno moleći pritom jednu deseticu sv. krunice ispred upaljenih duhovskih svjeća onako kako to samo djeca umiju, a mnogi odrasli su već zaboravili: punim povjerenjem, bez straha i ponizno. Hvala Ti, Bože, što najveće istine uvijek i iznova najradije otkrivaš najmanjima i najponiznijima!

Katarina Štambuk, odgojiteljica

Prvi put sam bila u vrtiću i mogu reći da je bilo prekrasno. Djeca su u početku bila malo sramežljiva, ali su se poslije opustila. Najviše su mi ostali u sjećanju dječak Ivan i jedna slatka plavokosa djevojčica, jer su to prva djeca koja se nisu odvajala od mene.

Adrijana M., 3. r. Ekonomске škole

Ovoga petka ispisali smo još jednu stranicu romana kojemu je glavna tema život u Ženskom učeničkom domu Marije Krucifikse Kozulić. Sestra Mirjana primila nas je vrlo lijepo i bila je veoma ugodna domaćica. Nama osobno je bilo ugodnije druženje sa starijom, vrtičkom skupinom „Zvezdice“, budući da smo ih već prije upoznale i igrale se s njima. Nadamo se da će i oni nama katkad doći u posjet!

Petra P., Petra G. i Blanka P., 2. r. Medicinske škole

Priredba za Majčin dan

U subotu 23. svibnja, povodom Majčina dana, u predvorju Kuće matice na Drenovi, održane su dječje priredbe Dječjeg vrtića „Nazaret“. Oproštajna priredba naših predškolaraca, skupine „Anđeli“, održana je u 10 sati. Kroz program u kojem su djeca brojnim pjesmama, recitacijama i glumom pokazala svoje talente koje su tijekom pohađanja vrtića razvijala uz pomoć svojih odgojiteljica s. Tereze Gojani i tete Sanje Lončarić, vodila nas je mama Brigita Reš. Svojom radošću zarazili su sve okupljene, a srca njihovih roditelja zasigurno su cvjetala ponosom. Na kraju programa zaslужeno su primili diplome koje im je uručila ravnateljica s. Kristina Tunić.

Priredba za djecu mlađih dobnih skupina „Ribice“ i „Leptirići“, održana je u 16 sati. Voditelj programa, koji su s djecom uvježbale njihove odgojiteljice: Marija Nerešić, Karmen Butorac, Petra Rajčević i s. Tajana Hrvatin, bio je tata Boris Barbarić. I maleni su pokazali svoje velike talente u plesu, pjesmi, glumi i recitiranju te su izmamili brojne osmijehe i pljeske svojih roditelja. Na kraju smo svi zajedno, zaslужeno, otišli na počašće i druženje u dvoranu dječjeg vrtića.

s. Tajana Hrvatin

Projekt „Obitelj - obilje života“

Na sjednici Odgojiteljskog vijeća ravnateljica Dječjeg vrtića „Nazaret“ s. Kristina Tunić predložila je, a odgojiteljice prihvatile, da ovogodišnji projekt na razini cijelog vrtića bude „Obitelj – obilje života“. Kako je papa Franjo na razini cijele Crkve proglašio Godinu posvećenog života, a u Riječkoj nadbiskupiji u tijeku je Godina obitelji, učinilo nam se prigodnim i potrebnim pozabaviti se, na djeci prikladan način, upravo ovom tematikom.

Cilj projekta je njegovati ljubav i ponos prema obitelji, izgraditi u djece osjećaj pri-padnosti, emocionalne sigurnosti, samopouzdanja te pozitivne slike o sebi. Isto tako, stavili smo naglasak na veću mogućnost suradnje s roditeljima, kako bi bolje upoznali i razumjeli rad odgojiteljica i sestara te tako učvrstili povezanost i suradnju vrtića i obitelji.

Na prvom roditeljskom sastanku obavijestili smo roditelje o ideji i temi projekta i zamolili ih za suradnju i pomoć. Tijekom pedagoške godine dobili smo zaista vrijedne suradnike. Uključili su se u planiranje, pomoć kod realizacije i bili partneri u igri. To je bilo druženje na obostrano zadovoljstvo. Od neprocjenjive je važnosti uloga odraslih u stvaranju pozitivnog ozračja i sredine koji će poticati cjelokupan razvoj djeteta i zadovoljenje svih njegovih potreba. Ljubav, toplinu, osjećaj sreće, dijete ponajprije pronalazi u obitelji koja je temelj za njegov razvoj, a u vrtiću se trudimo što više približiti se obiteljskom ozračju. Dijete stalno istražuje i pokušava razumjeti svijet oko sebe, a kao i obitelj iz koje dolazi, učenje svakoga djeteta je drugačije. Zato se i u vrtiću trudimo prenijeti im i usaditi u njih temeljne obiteljske vrijednosti kao što su vjera, ljubav, zahvalnost, prijateljstvo, poštovanje, empatija te uspostavljanje pozitivnih odnosa prema drugima i svijetu u kojem živimo. Rad na ovom projektu nam upravo to i omogućuje.

U svakoj odgojnoj skupini odgojiteljice su osmisile tijek i sklopove aktivnosti kroz pedagošku godinu, osigurale radne i materijalne uvjete za ostvarivanje postavljenih razvojnih zadaća. Od početka pedagoške godine trudili smo se različitim temama kao što su: Tko sam, Moje tijelo, Moji osjećaji, Moja obitelj, te tematskim cjelinama vezanim uz razne prigodne vjerske blagdane i dan života, raznim aktivnostima na razini svih odgojnih područja, obogatiti i razvijati dječju spoznaju. Djeca su usvojila znanje o sebi i važnosti obitelji, dok smo mi odrali ponovno otkrili nevinost i toplinu dječjih srca prema obitelji.

Za vrijeme trajanja projekta prikupljali smo dječje likovne radove koji su bili maštoviti i kreativni. Odgojiteljice su prepoznale i vrijednost dječjih izjava te ih marljivo zapisivale. Evo nekoliko njih:

„Obitelj su mama i tata kad se žene.“ (Viktorija)

„Kad smo svi skupa: mama, tata, brat i ja – to je obitelj.“ (Filip Š.)

„Obitelj je kad mama i tata vole mene i brata.“ (Fran S.)

„Obitelj su mama, tata i sestre i oni si pomažu.“ (Katja)

„Kad me ljubi, mama me voli.“ (Marija Lena)

„Mama me mazi, ljubi i voli najviše.“ (Luka)

„Mamu volim jer mi pomaže spremiti igračke.“ (Viktorija)

„Voliš tatu jer puno radim s njim svašta nešto.“ (Fran)

„Kad se probudim, tata mi pomaže i odijeva me.“ (Korina)

Rad na projektu „Obitelj – obilje života“ omogućio je aktivno učenje i razmjenu iskustva svih suradnika i djece, roditelja i odgojiteljica te bolje upoznavanje djece i njihove obitelji.

Karmen Butorac, odgojiteljica

Izložba radova učeničkih domova Zapadne regije

U razdoblju od 26. do 29. svibnja u Učeničkom domu „Kvarner“ održavala se izložba radova učeničkih domova Zapadne regije. Naš su Dom ponosno predstavljali sljedeći učenički uradci:

Skulptura Riba „Dora“ autorica Martine Brkić i Lare Juričić (osvojeno 2. mjesto prema odluci Stručnoga žirija na 38. regionalnoj domijadi); Skulptura „Plet“ autorice Katarine Janice Kuljanski (osvojeno 1. mjesto na ovogodišnjoj 40. regionalnoj, kao i 3. mjesto na 40. državnoj domijadi); Skulptura „Mir“ autorice Danice Baf; Sedam fotografija različitoga nazivlja autorice Martine Brkić (osvojeno 1. mjesto prema odluci Učeničkoga žirija na ovogodišnjoj 40. regionalnoj domijadi); Sedam fotografija jedinstvenoga naziva „Slide and grinde“ autorice Anamarije Vrbeta (osvojeno 1. mjesto odlukom Stručnoga žirija na 39. regionalnoj i 3. mjesto prema odluci Učeničkoga žirija na 39. državnoj domijadi); Slika „Eowyn“ autorice Martine Brkić (osvojeno 1. mjesto prema odluci Učeničkoga žirija na 40. regionalnoj domijadi). Posjetitelji izložbe, kao i sami domaćini, imali su samo riječi hvale za kreativna djela naših učenica.

Hvala Ti, Gospodine, što si uslišao zagovor svoje službenice Marije Krucifikse Kozulić, podarivši nam još jednu godinu, plodnu uspjesima!

Katarina Štambuk, odgojiteljica

Susret „Čudo ljubavi“

U petak 29. svibnja u crkvi Gospe Lurdske u Rijeci održan je jedan poseban susret. Na naš poziv, sestre Presvetog Srca Isusova, s. Marijana, s. Martina i s. Tajana, pripremile su ga za nas framaše sa Žabice. Na početku susreta zapjevali smo i pomolili se. Iako smo se već donekle poznavali, još bolje smo se upoznali igrom klupka koje smo dobacivali jedni drugima i tako se, odgovarajući na neka pitanja, povezali u zajedništvo framaša, sestara i fratara koji su bili s nama.

U drugom dijelu susreta bili smo usredotočeni na otkrivanje pojma koji je bio važan za temu. Taj pojam je bio Presveto Trojstvo. Treći dio bio je vezan uz Božju riječ: čitati Božju

riječ i podijeliti s ostalima onaj dio koji je dotaknuo srce te, na kraju krajeva, živjeti tu riječ. Svatko je imao priliku izgovoriti svoju riječ, a meni je u samom tekstu bilo divno da je Bog ljubav. Zatim smo bili podijeljeni u skupine, zajedno smo promišljali i na kraju to iznijeli u plenumu. Moram reći da mi je bilo divno iskustvo biti u skupini „Djelatni u ljubavi“. Vjerujem da je ne samo meni nego i drugima ostalo nešto od podijeljenoga, nešto što će promijeniti našu svakodnevnicu.

Na kraju smo mogli postavljati pitanja našim dragim sestrama. Htjela sam čuti kako su one odlučile biti časne sestre? Kako su prepoznale Božji poziv? Zašto su izabrale baš zajednicu u kojoj jesu? Ubrzo smo dobili odgovore i čuli njihova predivna svjedočanstva. Ovim putem još jednom im zahvaljujem na dobivenom bogatstvu. Hvala im za sve. Jako sam zahvalna Bogu na tome dugo očekivanom, radosnom i predivnom danu. Uvjerena sam da su svi otišli kući radosna i promijenjena srca.

Marija Begović

Posjet Dječjem domu “Ivana Brlić Mažuranić”

U petak 29. svibnja učenice našega Doma zajedno s odgojiteljicama uputile su se u posjet Dječjem domu za nezbrinutu djecu „Ivana Brlić Mažuranić“ u Rijeci. Druženje je počelo na igralištu uz opuštanju zvuka klasične glazbe u izvedbi učenica Glazbene škole Anastazije Š. U. na violinu i Donate V. na flauti te nastavkom u prostorijama Doma kroz igru, ples i pjesmu uz gitaru na kojoj je svirala učenica Karla Š.

Ispunjena srca i zahvalni što živimo u prostorijama gdje je naša Majka Krucifiks njegovala upravo tu karizmu - brigu za najpotrebnije, vratili smo se u njezin i naš Dom.

Dolores Crnjac, odgojiteljica

Kad smo krenuli u posjet Domu bila sam jako sretna, jer volim djecu i napokon mi se ostvarila želja da posjetim taj Dom. Ondje me obuzela tuga, jer mi se stalno vrtjelo po glavi da su ta djeca napuštena. Mislima sam da će mi suze krenuti kad je jedan mali dječak izjavio da mu nedostaje mama. Unatoč tomu, bilo mi je jako lijepo. Djevojke iz našega Doma odlično su svirale, a tete koje ondje rade su jako drage i simpatične.

Andrijana M., 3. r. Ekonomski škole

U petak sam prvi put bila u Domu za nezbrinutu djecu. Moram reći da mi je to bilo jedno od najljepših iskustava u životu. Ozračje je bilo predvino, djeca preslatka, a zahvaljujući glazbenicama svi smo uživali. Nadam se da će imati još prilika posjetiti mališane koje sam upoznala, a i da će svatko od njih uskoro pronaći pravu i dobru obitelj. Zauvijek će ih se sjećati i oni će uvijek biti u mojim molitvama.

Katarina P., 3. r. Medicinske škole

U petak smo bili u Domu za nezbrinutu djecu. Donata i ja smo svirale dva klasična stavka, a kasnije smo se s djecom družile u njihovoj prostoriji za druženje. Djeca su bila oduševljena i zanimali su ih instrumenti, čak je jedno dijete, kada je čulo zvuk gitare, počelo plakati, ali brzo se smirilo i uživalo u pjesnicama. Bila sam sretna što smo toj djeci omogućili čuti klasičnu glazbu uživo, jer ona za to nemaju prilike. Voljela bih opet ići, praviti im društvo i upoznati ih s raznim glazbalima.

Anastazia Š. U., 2. r. Glazbene škole

U Domu za nezbrinutu djecu oduševila me jedna mala, preslatka djevojčica. Uživala sam u njezinu društvu. To su tako slatka i dobra djeca. Neopisivo mi je dragو što sam ih uspjela ove godine posjetiti.

Emina K., 2. r. Ekonomске škole

„Cor“ na 10. dehonijadi

U subotu 30. svibnja održana je u Zagrebu jubilarna 10. dehonijada užupi BDM Majke Crkve i sv. Maksimilijana Kolbe na Trnovčici u organizaciji Hrvatske dehonijanske mladeži koja se okuplja oko svećenika Srca Isusova. Nakon srdačnoga poziva organizatorice Dehonijade Jelene Vuković, naše sestre Marijana, Tajana i Martina rado su se odazvale uz prijedlog osnuttka vlastite skupine mladih „Cor“ (Srce) kojoj je nadahnuće Hvalospjev ljubavi (1 Kor 13).

Djevojke Lina Saršon, Antonia Mlacović, Katarina Šestan, Elizabeta Bartulac, Petra Pilić i Ivanka Zeko, rado su prihvatile poziv i krenule na put sa sestrama. U Zagrebu su nam srdačnu dobrodošlicu izrazili organizatori, a posebno župnik o. Andrije Wosko, SCJ, koji je predvodio molitveni dio programa. Na susretu koji je započeo u ranim jutarnjim satima bilo je mnogo smijeha, zabave, druženja i novih poznanstava.

Uz klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramantu i zajedništva u Euharistiji još više smo se približili Bogu kao prava braća i sestre u Kristu te smo proslavili njegovo Srce molitvom i pjesmom. Poslijepodne su održane dehonijadske igre u kojima je sudjelovalo 18 skupina mladih po šest članova, a među njima i mi iz Rijeke. Ova Dehonijada nam je donijela nova iskustva i vrlo zanimljivu zabavu, stoga se nadamo da će nam se iduće godine pridružiti još mladih. Radujemo se već sada zajedničkom druženju!

Ivana Zeko

Formativni susret za vrhovnu upravu i predstojnice

U samostanu Srca Isusova u Zagrebu održan je 24. siječnja formativni susret za Vrhovnu upravu i predstojnice zajednica naše Družbe. Nakon molitve Srednjega časa dobrodošlicu pristiglim sestrama i voditelju susreta don Stjepanu Boljkovcu, SDB, uputila je vrhovna glavarica s. Nives Stubičar. Uvodni pozdrav usmjerio nas je u samo središte i smisao svih naših formativnih susreta, a to je vrednovanje naših motivacija u svjetlu istinskog Izvora vjerodstojnoga redovničkog života i djelovanja kako to u dokumentu „Radost evanđelja“ izlaže papa Franjo (usp. br. 264). Tema susreta bila je *Obnova redovničkog života prema ciljevima Godine posvećenog života*. Poticaj za to bilo je i pismo pape Franje u kojem je istaknuo kao ciljeve ove Godine one iste koje je Ivan Pavao II. predložio Crkvi na početku trećeg tisućljeća, ponavljajući, u stanovitom smislu, ono što je već rečeno u posinodskoj apostolskoj pobudnici *Vita consecrata*: „Vi nemate samo slavnu povijest koje se treba sjećati i koju treba pripovijedati, nego veliku povijest koju treba izgraditi! Gledajte u budućnost, u koju vas šalje Duh da s vama učini još velikih stvari“ (br. 110). Ciljevi su dakle: 1. *Gledati prošlost sa zahvalnošću*; 2. *Živjeti sadašnjost s velikom ljubavlju*; 3. *Prigriliti budućnost s nadom*. O njima smo promišljali tijekom susreta na temelju okružnog pisma „Radujte se!“ U prijepodnevnom dijelu programa don Stjepan je stavio naglasak na ključne riječi odnosno dijelove pisma, a to su veselite se, kličite, radujte se i tješite moj narod. Uslijedilo je razmatranje o istima na temelju naznaka nadbiskupa J. R. Carballa o redovničkom posvećenju, značenju poticaja pape Franje, zadacima redovništva danas te pozivima pred kojima se onda nalazi svatko od posvećenih i zajednice u cijelini. Poslije prvoga dijela uslijedila je prilika za svetu ispovijed, a zatim sveta misa.

Nakon podnevne pauze, sestre su izložile sažetke promišljanja i zaključke rada u skupinama na temelju pitanja pape Franje koje donosi spomenuto okružno pismo. Slijedilo je završno izlaganje voditelja o temi „Svjedoci Boga živoga“ u kojоj su nam predstavljena neka razmišljanja i preporuke kao izvanredan poticaj na obnovljenu zauzetost oko svetosti, koja je naš poziv, te kako bi ga, kako je to svojedobno poticao i don Pascual Chávez, pretvorili u osobni životni program, u odgojno-pastoralnu ponudu i u elemente upravljanja. Taj nas poziv dovodi pred određene izazove, među kojima su

i oni već uočeni na razini redovništva uopće, a ti su: *kriza identiteta, kriza uočljivosti i kriza vjerodostojnosti*. Oni koji pred tim izazovima ukazuju na ispravnost naših odgovora su siromašni. Oni su naša domovina i oni koji njima služe koračaju ususret radosti koju im nitko neće moći oduzeti. Na kraju susreta prisutnima se još jednom obratila Vrhovna glavarica zahvalivši svima i zaželjevši da nam poticaji ovog susreta budu na pomoć u promišljanjima, dijalogu i provođenju smjernica koje nam po papi Franji upućuje Kongregacija za ustanove posvećenog života i društva apostolskog života kako bi isti donijeli ploda i u našim zajednicama. U tom duhu ovo naše kratko javljanje zaključujemo riječima sv. Franje Saleškog, kojeg smo toga dana slavili: „Kad god nešto poduzimamo ili započinjemo, ako smo se dobro posavjetovali, imajmo pred očima cilj. Da, moramo ga imati pred očima.“

s. Kristina Tunić i s. Marijana Mohorić

Formativni susret za sestre u Rijeci

U samostanu Presv. Srca Isusova u Rijeci održan je 14. veljače seminar za sestre o okružnom pismu „Radujte se“ Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života. Voditelj seminara don Stjepan Bolkovac, SDB, na vrlo jednostavan način protumačio je glavne zahtjeve učiteljstva papa Franje kojima je protkano okružno pismo. Pozvao nas je ponajprije odgajati vlastito srce u duhu karizme koja je dar Duha Svetoga Crkvi, tj. živjeti Evanđelje na autentičan način svjesni kako evanđelje pišemo svojom vjerom. Po nama, zapravo, ljudi čitaju tko je Bog. Pozvani smo živjeti dubokim duhovnim i krjeposnim životom i to u radosti koja ponajprije mora prožeti naša srca, koja bivaju prožeta radošću u razmatranju Božje riječi. Samo onda će u slobodi i ljubavi naše zvanje postati trajno Božje djelovanje, kad budemo potpuno zahvaćeni Kristom. Tada ćemo, poput apostola, moći i svojim trpljenjem pokazivati Isusovu ljubav.

Drugi zahtjev iz okružnice je naše poslanje. Božju riječ koja nam je donijela utjehu trebamo pretvoriti u djelovanje kako bismo ljudima darivali Boga i uveli ih u Božju blizinu. Nošeni nemirom ljubavi trebamo se neprestano obnavljati po Evanđelju. Moramo postati ljudima bližnji i širiti oko sebe sigurnost Božje prisutnosti svjesni da je mjera naše svetosti samo Bog, a ne čovjek. Pozvani smo na izlazak, da budemo graditelji kulture susreta i prihvaćanja, a susret s Bogom događa se u vjeri. U Dušu poslanja potrebno je otvoriti se i preispitati svoju karizmu. Strukture ne smiju biti naša sigurnost. Naša snaga jedino je Bog. Samo u Njemu postat ćemo plodni očevi i majke, kadri probuditi svijet, poput proroka koji dozvoljavaju da Bog kroz njih govori. Tako ćemo postati sveti kao pojedinci i kao zajednica, jer neautentičnost narušava povjerenje, zajedništvo i istinsko svjedočenje. Moramo si trajno posvjećivati da nema radošti bez poniznosti. Poniznost je istina o sebi.

U životu trebamo učiti male stvari činiti na velik način te, unatoč grijehu, uviđati u drugima milost Božju. Kad to postignemo, znat ćemo da smo ljudi Evanđelja. No ta cijena plaća se vlastitim životom. Dobra sredstva na tom putu su molitva i askeza, post i djela milosrđa. Ona će nam pomoći istinski spoznati da je čovjek put Božji, ali i put prema Bogu, ne da po njemu gazimo, nego da mu služimo. Bog će nas tako očistiti od naših potajnih grijeha i pomoći nam gledati na prošlost sa zahvalnošću, prihvatići sadašnjost s ljubavlju i s nadom gledati u budućnost.

s. Tajana Hrvatin

Seminar za vrhovne i provincijalne poglavarice

U organizaciji Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica od 26. veljače do 1. ožujka 2015. održan je seminar za vrhovne i provincijalne poglavarice u duhovnom centru Gospe Karmelske u Krku. Na temu seminara „Poruke Pape Franje redovništvu“ govorio je prof. dr. sc. Jakov Mamić, OCD. Ovaj tradicionalni, godišnji seminar okupio je 21 sudionicu. Otac Jakov Mamić, potudio se proniknuti u bogatstvo poruka pape Franje današnjem redovništvu temeljeći svoja izlaganja na: Papinoj pobudnici

„Evangelii Gaudium“ („Radost Evanđelja“) upućenoj biskupima, prezbiterima i đakonima, posvećenim osobama i svim vjernicima laicima; potom na Papinom obraćanju redovničkim vrhovnim poglavaricama kad je u Rimu najavio Godinu posvećenog života, 29. studenoga 2013.; na Papinom obraćanju prigodom otvaranja Godine posvećenog života u Rimu, 30. studenoga 2014.; te na dvjema okružnicama Kongregacije za UPŽ i DAŽ : „Radujte se!“ i „Istražujte“. Otac Jakov je naglašavao potrebu osluškivanja vlastite povijesti, a posebno sadašnjosti koju živimo. Jučerašnji se kalupi ne mogu primijeniti na nove okolnosti, već oboružani hrabrošću i svetošću, evanđeosku poruku treba utjeloviti u svom vremenu. Karizma nije mrtva, ona je živa i primjenjiva i danas. Treba osluškivati što nam Duh govori, on će nas poučiti kojim putem krenuti, on će naše djelovanje učiniti učinkovitim. Naglasio je pet bitnih okosnica bez kojih nema životnosti karizme:

- Prva je zahvalnost koja izvire iz poznavanja prošlosti, iz svijesti da je povijest svake redovničke zajednice izričiti Božji zahvat u povijest.
- Druga je traženje. Treba sagledati ideale utemeljitelja, uvidjeti razloge uspona i poteškoća preživljavanja karizme, uočiti kreativnost vlastite karizme, pronaći načine njena preživljavanja u povijesti. Pitanja današnjeg svijeta postaju pitanja naših zajednica. U našim zajednicama još uvijek postoji i svetost i životnost.
- Treća okosnica je autentičnost. Karizme su putevi Božji, a ti putevi su žive osobe koje imaju identitet. Živost identiteta je rezultat povezanosti osobe i zajednice s Duhom. I samo zajedništvo je djelo Duha. Što je povezanost s Duhom jača, to je sigurniji osjećaj pripadnosti. Svima nam je potrebna smjelost rizika. Najvažnije je uprisutniti Evanđelje u određeni stil života. Potrebni su novi pristupi novom vremenu, a polazište je vjera. Oni koji snagom vjere čitaju znakove vremena nači će kreativan odgovor na zahtjeve današnjeg vremena. Bit ćemo autentični samo onda kad uspijemo čuti govor karizme za darovano nam vrijeme.
- Četvrta okosnica je nada. Rađa se iz činjenice da budućnost gledamo, ne kroz sebe i svoje limite, već kroz onoga koji je budućnost. Njegov glas je čuo i Jeremija kad nije bio nikakve budućnosti: „Ne boj ih se: jer ja sam s tobom da te izbavim“ (Jer 1, 8). Postoje stvarni razlozi straha koji izlaze iz podizanja starosne dobi, materijalne nesigurnosti u

globaliziranim vremenu, zamke relativizma, gurnutosti na marginu društva. Sviest da je u našoj povijesti prisutan onaj koji zove, šalje i ohrabruje, omogućit će nam da i dalje pišemo povijest svoje zajednice.

- Peta okosnica je proročki znak. Mi već jesmo oporba društvu učinkovitosti. Pozvani smo biti korektori vremena, buditi svijet, stvarati communiu, izlaziti iz sebe i svojih limita. Postoji čitav jedan svijet koji na nas čeka. Nema mjesta utopiji, ali ni strahu. Uloga kvasca je snažna, a to bismo trebali biti mi, redovnici i redovnice.

Na kraju susreta s. Miroslava Bradica, dopredsjednica HKVRPP-a zahvalila se o. Jakovu te karmelićanima koji su ugostili sestre. (www.redovništvo.hr)

Korizmena duhovna obnova za sestre

U ponedjeljak 2. ožujka u Kući utemeljenja Družbe sestara Presvetog Srca Isusova u Riječi, korizmenu duhovnu obnovu za sestre Družbe održao je dr. Mladen Parlov, svećenik Split-sko-makarske nadbiskupije. Susret za pedesetak sestara započeo je razmatranjem iz Matejeva evanđelja (6, 1-6. 16-18) i razmišljanjima o molitvi, postu i milostinji na što nas je Crkva pozvala na početak korizme u pripremi za najveći kršćanski blagdan Uskrs.

Predavač je pozvao sestre na razmišljanje o kvaliteti molitve. „Samо ustrajnom borbom stizemo do prave molitve, odnosno do toga da čujemo Božji glas u svojoj nutrini i u svom srcu.“ Govoreći o četiri razine molitve upozorio je kako nam se već na prvoj može dogoditi da molimo tako da „ne čujemo Boga niti Bog čuje nas“. Razlog je nedostatak sabranosti i preveliki broj riječi, pojasnio je predavač. Osvrćući se na drugu razinu, istaknuo je da obično molimo, ali tako da „Bog čuje nas, ali mi ne čujemo Boga“, jer nismo ustrajni u sabranosti i silasku u vlastite dubine srca gdje je potrebno stvoriti prostore tišine, mira i praštanja. Potrebno je misliti na osobni susret s osobom živoga Boga, Boga ljubavi i milosrđa. Da bismo se susreli s Bogom, potrebno je u molitvi ući u svoju sobu i u svoje srce, zatvoriti vrata od sve buke i vidjeti što se sve rađa u našemu srcu, rekao je Parlov. „Isus kuća na vrata naših srdaca i želi s nama razgovarati, ali nas često nema doma. Istina je, mi ne znamo što da molimo, ali Duh Sveti će nas poučiti.“ Dodao je kako se tek na trećoj razine molitve događa da „kada mi čujemo Boga i Bog čuje nas“. Tek kada se molitva rađa u našemu srcu, odnosno kada smo otvoreni poticajima Duha Svetoga, tada je to moguće. Jedinstvo s Bogom, odnosno spoj akcije i kontemplacije moguće je samo onda ako se svakodnevno borimo odbacivati glasove ovoga svijeta, a nastojimo čuti Božji glas u vlastitom srcu, poručio je. U nastavku je naglasio kako danas ništa manju važnost nema asketski put očiju. Za to je važna hrabrost u odricanju od prekomjernog korištenja i ponuda glasova televizije, novinskih zapisa i inter-

zajednicu i ponudu glasova televizije, novinskih zapisa i inter-

neta. Također, post i milostinja na putu vlastitog odricanja vode u našu nutrinu, u susret s Bogom, koji nikad ne isključuje ljubav prema bližnjemu, rekao je dr. Parlov. Zaključujući predavanje istaknuo je kako na posljednjoj, četvrtoj razini ustrajnosti u molitvi, dolazimo do sjedinjenja s Bogom gdje čujemo Očevo glas: „Ti si sin moj, kći moja ljubljena“. Nakon razmatranja, slijedilo je kratko pokorničko bogoslužje uz ispit savjesti iz okružnice Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života „Radujte se“. Tom prigodom dr. Parlov je pozvao sestre da prihvate poticaje koje papa Franjo upućuje: da koračaju u istinskoj radosti i stalnim nemirom za Bogom. Susret je završio euharistijskim klanjanjem i nastavljen u zajedništvu u zajednici.

Helena Anušić

Doprinos katoličkih vrtića u evangelizaciji obitelji

U organizaciji Povjerenstva za predškolski odgoj pri Hrvatskoj konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica u prostorijama samostana Bezgrešnog začeća BDM u zagrebačkoj Dubravi 6. i 7. ožujka 2015. održan je stručni skup za odgojitelje i stručne suradnike u katoličkim vrtićima na temu : „Doprinos katoličkih vrtića u evangelizaciji obitelji“. Skup je privukao 95 sudionika iz Hrvatske i BiH. Tri predavanja i s njima povezane radionice imali su za cilj pridonijeti boljoj realizaciji zadaća Godišnjeg plana i programa rada i osnažiti sudionike za kvalitetniji rad s obiteljima djece koje pohađaju katoličke vrtićima. U petak skup je započeo zajedničkom molitvom Večernje nakon čega je uslijedilo predavanje dr. Antona Tamaruta na slavljenju „Evangelije obitelji“. Dr. Tamarut je nadahnuto potaknuo sudionike na promišljanje o proročkoj, svećeničkoj i kraljevskoj dimenziji obiteljskog života naglašavajući da obitelj kao „kućnu crkvu“ obilježava uzajamnost i zajedništvo u službi.

Nakon prigodne uvodne molitve u subotu ujutro dr. Petar-Krešimir Hodžić, voditelj Ureda HBK za život i obitelj, svojim je predavanjem „Obzor nade za obitelji u Hrvatskoj“ oduševio sudionike ukazujući na obzore nade za hrvatske obitelji te što katolički vrtići mogu činiti u širenju tih obzora. Slikovito je predstavio korake koje je u tom kontekstu potrebno učiniti te pozvao sudionike da i sami uočavaju obzore nade kako bi o njima mogli govoriti i prema njima usmjerivati obitelji djece koja su im povjerena. U kratkoj raspravi svoja su promišljanja iznijele i neke sudionice, a pojavile su se i ideje mogućih projekata. Na to se izvrsno nadovezalo predavanje s. Gordane Igrec o doprinosu redovništva u pastoralu obitelji u kojem je istaknula važnost recipročnog odnosa obitelji i redovničke zajednice. Progovorila je, nadalje, o ulozi pastoralu obitelji u životu župe, mogućnostima djelovanja istoga kao i o izazovima redovništva danas posebice kroz prizmu društveno-kulturnih promjena. Svoje predavanje završila je sintagmom: Biti svjedok, nositelj i poslužitelj života, a odgoj u katoličkim vrtićima izravan je put evangelizacije. Nakon predavanja održane su četiri pedagoške radionice koje su još više produbile temu skupa i odgojiteljima ponudile nova znanja i vještine:

1. Komunikacija u obitelji (Dubravka Nikšić Kreber, psiholog)
2. Autentičnost sv. Andjele Merići u suvremenoj obitelji
3. Autentičnost bl. Marije Petković u suvremenoj obitelji
4. Tradicijske igre djece rane i predškolske dobi (DV „Svete Male Terezije“ i DV „Cvjetnjak“)

Snažan dojam ostavilo je i svjedočanstvo obitelji Ivanković čija djeca pohađaju katolički vrtić. Njihova razmišljanja glede očekivanja i postignuća u odgoju njihove djece u vrtiću dala su korisne informacije što jest i što bi trebao biti katolički vrtić. Naglasak su stavili na duhovo dobro svoje djece i na sigurnost da za njihovu djecu sestre mole.

Skup je završio kratkim prikazima odgojnih načela pojedinih utemeljitelja redovničkih zajednica i njihov doprinos u odgojnog radu s djecom predškolske dobi. Bilo je zanimljivo upoznati karizme različitih redovničkih zajednica i skupljati to blago koje je pohranjeno u svakoj zajednici. Niknula je i ideja kako bi bilo vrijedno i korisno u Godini posvećenog života, malo jače otvoriti te škrinjice odgojnog blaga i zajednički se u odgoju nadahnjivati odgojnim načelima pojedinih utemeljitelja za dobrobit djece i njihovih obitelji. (www.redovnistvo.hr)

Susret odgojitelja/ica u vjeri Riječke nadbiskupije

Susret odgojitelja/ica u vjeri Riječke nadbiskupije i predstojnice Katehetskog ureda Ksenije Rukavine Kovačević o temi „Stanje i perspektive vjerskog odgoja u javnim i privatnim (katoličkim) dječjim vrtićima na području Riječke nadbiskupije“ održan je 9. ožujka u dvorani Nadbiskupskog doma u Rijeci. Odazvalo se 18 odgojitelja/ica iz različitih vrtića: u sklopu DV Rijeka iz DV Potok, DV Zvončica i DV Delfin, iz DV Viškovo te iz tri privatna katolička (DV Zvjezdica mira, DV Nazaret i DV Mima) i jednog privatnog svjetovnog vrtića (DV Snjeguljica). Premda je sklopljenim Ugovorima sa Svetom Stolicom omogućeno roditeljima da za svoju djecu traže vjerski odgoj, u posljednjih nekoliko godina uočena je tendencija smanjenja broja vjerskih odjeljenja u javnim vrtićima, a time i broja zaposlenih odgojitelja u vjeri. Među najznačajnijim razlozima za takvu pojavu odgojitelji vide u: nedovoljnoj informiranosti roditelja o važnosti vjerskog odgoja djece predškolske dobi, u nedovoljnoj osvještenosti čitave župne zajednice za brigu o institucionalnoj vjerskoj pouci najmanjih, u slaboj promociji zvanja odgojitelja u vjeri od strane nadležnih civilnih tijela te u nacionalnoj obrazovnoj strategiji koja u holističkom pristupu cijelovitom dječjem odgoju u predškolskoj dobi ne pridaje previše pažnje vjerskoj dimenziji. Kada je riječ o pedagoško-didaktičkoj opremljenosti za provođenje predškolskog vjerskog odgoja odgojitelji su također iznijeli određene poteškoće. Prije svega, nedostatak katehetskih materijala za neposredni odgojno-katehetski rad, zbog čega se u praksi nerijetko moraju snalaziti kako znaju i umiju. Od velike pomoći su im različiti oblici stručne formacije na nadbiskupijskoj i nacionalnoj razini, no potreba za dodatnim stručnim usavršavanjem i dalje postoji. U tom smislu odgojitelji su izrazili želju za: snažnijim „umreža-

vanjem“ informacija i stručnih materijala putem novih medija, obogaćivanjem profesionalne prakse onim pedagoško-katehetskim modelima koji su se u različitim nad/biskupijama pokazali najučinkovitijima, organiziranjem češćih stručnih susreta odgojitelja privatnih i javnih vrtića na način prezentiranja pojedinih aspekata rada (sličnosti i razlike) u jednima i drugima te većom otvorenosti Crkve i društva za potrebe vjerskog odgoja u predškolskim ustanovama. Izabrani su i novi voditelji Županijskih stručnih vijeća za odgojiteljice u vjeri. To su odgojitelji Valentina Jerković iz DV Nazaret i Tomislav Prpić iz DV Zvjezdica mira. Vjerski odgoj u predškolskim ustanovama provodi se kroz tri programa: cjelodnevni, poludnevni i kraći. Odgojitelji/ice u vjeri provode vjerski odgoj u svoje radno vrijeme potpuno besplatno, za razliku od niza aktivnosti za koje roditelji moraju izdvojiti, uz redovno plaćanje vrtića, i poveći novčani iznos. U posljednjih petnaestak godina na Metropolitanom pastoralnom institutu u Rijeci doškolovalo se više od pedesetak odgojitelja/ica u vjeri, no danas ih upola manje provodi vjerski odgoj jer se vjerski odjeli rapidno gase. Opće je poznato da je predškolski odgoj puno više od čuvanja djece dok roditelji rade, napose zbog socijalizacije djece i njihove cjelovite priprave za polazak u školu. Isto tako, vjerski odgoj u predškolskoj dobi od iznimne je važnosti u cjelovitom vjerskom odgoju djece jer on postupno uvodi dijete u otajstvo vjere, zbog čega vjeronauk u školi, po svojoj naravi i specifičnostima, nije i ne može biti kompenzacija u bilo kojem smislu. (www.ika.hr)

Formativni susret za sestre u Kući matici

U našoj Kući matici, 21. ožujka s početkom u 9 sati, održan je seminar za sestre. Voditelj don Stjepan Bolkovac, SDB, u dvama izlaganjima govorio je o aktualnim temama redovništva u Godini posvećenog života. Evo nekoliko riječi o porukama prvoga izlaganja koje su me se posebno dojmile: lijepota posvećenja, pronađeni, zahvaćeni, preobraženi, radošt vjernoga „Da“, hod s Bogom, poslanje, zajednička i osobna karizma, otkrivanje Božje volje u otkrivanju Evangelijskog poslušnosti Božjoj riječi, nemir ljubavi. U drugom razmatranju dotakli smo se tema koje označuju naš odgovor na Božji poziv i posvećenje. To je danas jedan poseban poziv koji od nas zahtijeva da stvaramo blizinu i susret, nosimo Božji zagrljaj. Za to je potrebna milost jakosti za darivanje, milost prihvatanja sebe i bližnjih u susretu s Bogom, sa samim sobom i s bližnjima. Duša koja ne ljubi zadovoljava se osrednjošću. Za izlazak iz te situacije potrebno je biti uvjeren da život treba obnavljati po Evangeliju i po smjernicama pape Franje kako bi se nepotrebno odbacilo, a strukturama dalo života. Zato treba raditi na osobnoj svetosti što je i projekt vlastitoga života.

U popodnevnom dijelu programa radile smo u skupinama i posebno se bavile okružnicom „Radujte se“. To je bilo jako zanimljivo, a navest će samo nekoliko zaključnih misli: Što je najlakše? – Pogriješiti; Najgora greška - Predati se; Korijen svih zala – Sebeljublje; Najveća tajna

– Smrt; Ono bez čega se ne može – Dom; Najblaženiji osjećaj - Unutarnji mir; Najbolji lijek – Optimizam; Najveća moć na svijetu – Vjera; Najpotrebnije osobe – Roditelji; Najljepše od svega - Ljubav. I na kraju, dan je bio kratak da sve ovo odmah i usvojimo. Hvala poglavarima koji su nam omogućili dan ovako bogat sadržajem i hvala don Stjepanu koji nam je s mnogo zanosa uljepšao dan, da s većom motivacijom i vjerom u Boga nastavimo svoj redovnički hod i poslanje koje nije nimalo lako, misleći često na papu Franju i njegove poticajne riječi.

s. Zvonimira Marojević

Seminar za kućne poglavarice

U organizaciji HKVR-PP-a, od 23. od 26. ožujka u duhovnom centru Gospe Karmelske na otoku Krku, održan je seminar za kućne poglavarice s temom: „Poruke pape Franje redovništву“ koji je vodio o. Jakov Mamić, OCD. Na samom početku predstavljen nam je logo Godine posvećenog života s natpisom o nekim prioritetnim zahtjevima redovništva: *Evangelje, proroštvo, nada*. Drugi dan bio je posvećen promišljanjima na temelju Lk 22, 31-34.

Pater nam je govorio o entuzijazmu sv. Petra na početku njegova stupanja u zajednicu s Isusom, kao i Isusov realizam. Usporedio je to s našim početnim oduševljenjem. Kao i Petar, i mi se sada razlikujemo od onih koji smo bili. Petrov entuzijazam je različit od onoga početnoga, u zanosu spremam je i umrijeti za Isusa, i nema zapreke tome stajnu. Uzrok je tomu spoznaja Isusa. S druge strane ipak je okrenut sebi. Isus mu je jednom zgodom rekao da, kada se vrati k sebi, neka učvrsti svoju braću u vjeri. Kao da mu je rekao: „Petre, spoznaj svoju istinu, a ta je istina tvoja slabost, sebičnost... Učini korak od oduševljenja u realizam u vjeri – vraćajući se k meni, ne k sebi.“ Kad se Petar vraća? Onda kad je u procesu vjere otkrio Isusa kao Izvor. No može se dogoditi da se Izvor zamiri

jeni s ispucanim kladencima koje smo sami napravili, kao kod Jeremije. U početnom oduševljenju misliš da možeš sve, ali „dodučasi, Kriste Bože ti nas spasi“. Isusa mi izjednačimo sa svojim habitom, dnevnim redom, običajima... djelom svojih ruku. Povratak k djelu svojih ruku – takav povratak ne spašava. Takav „Isus“ ne spašava.

Vrijeme je da vreće svoje zajednice protresemo i iz sita izbacimo sve što je nečisto. Početno oduševljenje ne smije biti prijevara, jer ono to nije. Došli smo u zajednicu, a da smo je vrlo malo poznivali, trebalo nam je poznavanje Isusa; tu, u Družbi, trebamo ga bolje upoznati. Papa govorio posvećenim osobama i predstavlja se osobno, kao Učitelj koji učvršćuje braću svoju, kao Petrov nasljednik, kao naš brat. On je posvećen Bogu kao redovnik. Govori iz iskustva. Njegov govor je egzistencijalan, ne naučen, on je plod mukotrpnoga izrastanja redovnika. Duhovni život

nema recepata, postoje samo ponude kao „može ti koristiti“. „Ne prelazimo olako preko ponuda!“, naglasio je voditelj. Papa je uvjeren da smo živi, da imamo Duha, no potrebno je nešto stubokom mijenjati. Trebamo provjeru mješina. Mogu li stare mješine primiti novo vino? Sv. Otac kao teolog želi nas učiniti osjetljivima za otkrivanje svetosti koja je u nama, ne one koju ćemo postići, nego one koja postoji u nama, u našoj osobnosti i identitetu, a on je jedinstven i različit. Često nismo svjesni toga. Stoga je važno povezati svetost i svijest, odnos govora i svetoga u nama. Pitamo se: „Jesu li zajednice u mogućnosti otkriti u sebi sveto!“ Mladi u početku često ne prepoznaju tu svetost. Sv. Otac naglašava potrebu zahvalnosti Ocu zbog više razloga. Prvi je poziv na naslijedovanje Isusa po evanđelju! Usklađenost s evanđeljem, u govoru, postupcima, opredjeljenju da se bude radosna vjesnica u ovome svijetu! Sva naša askeza, vježbe, odricanja i drugo pripadaju identitetu redovništva, ali redovništvo je prvenstveno lice Isusovo u vremenu. Posljedica takvoga stava je uprisutnjene Isusa u različitim situacijama.

Drugi je razlog u njegovu govoru po Duhu Svetom svim posvećenima koji su nositelji i službenici određene karizme. Svi smo mi eklezijalni, imamo eklezijalni identitet. To je ljepota Crkve! Darovi Duha Svetoga čine Crkvu lijepom, ona je Tijelo Kristovo. Ako se prisjetimo Blaženstava te onoga da pruži li se nekome čaša hladne vode, nju piće Isus... Svi mi, biskupi i svećenici i vjernici, bez razlike, svi smo braća i sestre. Svi zajedno smo lice Kristovo, ljepota Crkve (usp. LG, 12). Pater je naglasio važnost Drugoga vatikanskog koncila. Nekad su zajednice bile nekako zatvorene u sebe, nisu imale eklezijalni element.

Treći razlog je izljev Duha Svetoga u nas. Tu počinje teći potok svega dobra. Duh Sveti ne krpa, On uvijek stvara novo, našim pristankom, kao Marija u kojoj se dogodio susret osobe i Duha Svetoga. Duh Sveti čini da budemo radosni! Mi smo savjetovališta Bož-

Prag ili mistagoški element našega „sutra“ u nama je „nada“. Naša nada je prisutnost onoga što još nije (eshatološki vid). U propovijedi na sv. misi primijetio je pater da smo umorni u hodu kao nekad izabrani narod. Sve se temelji na obećanju. U pustinji nema oslonca. Na vjetrometini svijeta, sotone, ponuda, tijela... Zidovi samostana su probijeni. Za električnu moć nema zida, ideali su pali, a put traje, hrana koja nam se nudi gadljiva je, puni smo egocentričnosti, pobune, bez oduševljenja... U osobnom sjećanju, kao i u sjećanju zajednice na prošla vremena, plačemo za egipatskim loncima koji su bili naši interesi, a put do slobode u Obećanu zemlju još je uvijek dug. Spopada nas napast da provjerimo je li vjerodostojno Božje obećanje! U takvom slučaju valja ispraviti pogled, a ne mijenjati dioptriju. Naš „izlazak“ je ispravnost pogleda, a to je pogled prema Raspetom Kristu. A to je i pitanje naše vjere! Umor na putu je normalan. Dramatično je kad se odlučimo ne ići dalje. Pojam da smo kao redovništvo „Božji dokument“ bio mi je jako zanimljiv, kao i to da smo „Božji projekt“. Nažalost, ima puno napuknutosti u zajednicama kao što su manjak osjećaja pripadnosti, nedijeljenje intelektualnih i materijalnih dobara, još je teže podijeliti dobra srca... Papa očekuje od nas da budemo znaci komunikacije. Trebamo prepoznati u sebi Božji zahvat, ojačati u sebi i zajednici duhovnu dimenziju posvećenog života. Gdje je početak tome? Početak je dodir, milost, nježnost našoj duši, iskaz ljubavi. Za primjer su uzeta ona dva prsta u Sikstinskoj kapeli koja se dodiruju... Nastali smo Božjim dodirom da nas postavi za znak. Ako ga nema, ni Crkva ni svijet ne zna puta. Mi smo povjesna prisutnost Isusa danas. Dodir Duha otkriva značenje vremena, a to je vjera: po njoj sve dobiva svoj smisao. „Čuvajte se vjere koja je zatvorena u pobožnost, običaje...“ rekao je pater. Vjera je novost spoznaje koja je svojstvena Bogu. Vidiš nevidljivo! Razumiješ nerazumljivo! Shvaćaš nenučeno znanje! Nedostaje

TRAJNA FORMACIJA

nam povjerenje da okusimo snagu vjere, a to je predanje. Strašno je ako se pretvorimo u znak koji poručuje da nema Znaka! Na kraju je pater sintetizirao svoja predavanja te nas potaknuo na traženje novih izričaja ljubavi i služenja Crkvi danas, na to da budemo izričaj karizme danas, a ne iz prošlosti. To je potrebno svakoj Družbi u svijetu. Bog šalje zvanja, sve prihvaćajmo kao sjeme. Ovo je vrijeme sijanja, a ne žetve. Naći pravo tlo za pravo sjeme, drugim riječima birajmo zajednice koje odgovaraju pojedinoj osobi. Sadašnjost je naša Pasha! Pozvani smo da budemo znak Znaka, znak jedinstva, mjesto otajstva i lještote Boga i Crkve, oaze zajedništva, blagovatelji Ljubavi. Pozvani smo sve dići na razinu besplatnosti ljubavi te postati „Proročka galama“ svijetu. „Potrebno je provjeriti jesmo li možda izgubili kompas! Postiže li naše poslanje ciljeve za danas? Imamo li istu strast za ljudе kao Utjemeljitelji? Jesmo li bliski ljudima? Nudimo li im odgovor? Omogućujemo li im govor nade? Čuvamo li utvrđene zidove?“ Pater nam je savjetovao da se mladima koji dolaze u samostan postavi pitanje: „Jesi li spreman(na) živjeti za druge? Ako jesi, potpiši!“ Tako će osoba biti dar Crkvi u naravi karizme. Osvrćući se na kriterije autentičnosti življjenja posvećenosti, naglašeno je da je jedan od njih radost pokazatelj da je Bog u nama, da je On sposoban ispuniti srce da se ne traži drugdje neke radosti. „Probudite svijet svojom prisutnošću! Ne dopustimo da nam se ukrade zajedništvo! Ne budimo mušnje iz muzeja ako smo žalosni, frustrirani. Frustracija je grijeh protiv Duha Svetoga. Ta i panj može pustiti mladicu! Idimo prema novosti u odnosima“, zaključio je o. Jakov. Na kraju seminara uveličao je i uljepšao našu radost novi krčki biskup mons. dr. fra Ivica Petanjak, u redovničkom odijelu. Ostao je i na zajedničkoj večeri koja je protekla u veselom raspoloženju.

s. Bernardina Maslać

TRAJNA FORMACIJA

Osluškivanje Božjega glasa

Prvi ciklus ovogodišnjih duhovnih vježbi za sestre Presvetog Srca Isusova održao je karmeličanin o. Antonio-Mario Čirkо, župnik u Remetama. Tridesetak sestara započelo je ove šestodnevne duhovne vježbe 12. travnja u večernjim satima zazivom Duha Svetoga u Domu pastoralnih susreta u Lovranu, a tema je bila „Osluškivanje Božjega glasa“. Već u uvodnom predavanju o. Antonio-Mario je pozvao sestre: „Otrijeznite se! Bdijte! Protivnik vaš, đavao, kao ričući lav obilazi tražeći koga da proždre“ (1 Pt 5, 8), te tako u preplavljenosti mnoštvom glasova, nauče razlikovati Božji glas od svoga glasa i od drugih glasova kako bi mogle živjeti u radosnoj ljubavi, jer „Božji glas u ovim duhovnim vježbama nas treba protresti“. Svaka mora sebi odgovoriti koje je njezino „zlatno tele“ da bi mogla očistiti svoju dušu i drugima donositi blagoslov.

Svakodnevno je o. Antonio-Mario temu tumačio dvjema meditacijama, posvješćujući sestrama važnost konkretnog i autentičnog življjenja svakodnevice kroz: važnost molitve, istinsko vjerovanje u Božju Riječ, zajedništvo,нутarnju slobodu u čistoći srca, askezu i odricanje, tj. darivanje, strpljivost i ustrajnost, snagu euharistije, privlačenje duša k Bogu, posvećenost jezika, obraćenje i radost svjedočanstva te predanje. Svaku meditaciju potkrijepio je Konstitucijama Družbe, Evanđeljem te okružnicama Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života „Radujte se!“ i „Istražujte“.

Na osobit način pozvao je sestre na novo predanje u svijesti da su ljubljene od Boga, kako bi mogli biti autentično svjetlo, svjetlo radosti u ovo današnje vrijeme, ljubeći sve ljudе milosrdnom ljubavlju. Pozvano ih je gledati u dubinu kako bi Evanđelje, kao vrhovno pravilo, mogli iščitavati u vlastitim Pravilima i tako ispravno shvatiti svoju karizmu. To će moći jedino ako gaje zajedništvo i molitvom uđu u proces čišćenja, jer molitva je korijen za djelovanje i održavanje elana duhovnoga života. Jedino Duh Sveti može dati ispravna rješenja kako bi mogli rasti u izgradnji vlastitoga identiteta te oduševljavati životom molitve i radosnoga služenja.

„Krhkost i grešnost zajednice ne smiju nas razočarati“, rekao je o. Antonio-Mario. Askezom i vlastitim obraćenjem Gospodin obnavlja snagu onoga koji se uzda u njega i hoda u strpljivosti sa svojim Bogom. Zato redovnički život mora poprimiti zakon duha ljubavi kako srce bilo koje sestre ne bi postalo poput pogađenog tla kraj puta ili usahlog korijena, nego kako bi svoju krhkost mogli živjeti u prisutnosti Božje milosrdne ljubavi i donositi plodove

privlačenjem duša k Bogu. Za to su postavljeni jasni kriteriji: posvetiti svoju osobnost Bogu, u poniznosti dati se voditi Kristovim duhom u svakoj situaciji i službi, imati u srcu strast za ljude osvajati ih za Krista, vratiti se Evandelju i Konstitucijama upoznavajući vlastitu karizmu i ostvarujući je u današnjem vremenu, imati povjerenja u Božja obećanja i imati povjerenja da je Bog svemoćan.

Bogu je moguće i ono što je ljudima nemoguće. Zato svaka osobno treba pasti na koljena pred Bogom i odreći se same sebe, uranjujući sve u ranu Kristova Srca, kako bi Bog u njoj proizvodio i htjeti i djelovati da uzmogne zajedno sa sv. Pavlom reći: „Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist. A što sada živim u tijelu, u vjeri živim u Sina Božjega koji me ljubio i predao samoga sebe za mene“ (Gal 2, 20). Važno je čuvati se nelogičnosti i zabrinutosti koje oduzimaju snagu kako bi redovnička zajednica postala kvasac društva. Prije svega potrebno je zahvaljivati i svoju brigu povjeriti Bogu koji brine za sve i čestim ispitom savjesti pitati se: „Hoće li me moje riječi i djela opravdati ili osuditi?“. Ponajprije Bogu posvećene osobe pozvane su tražiti Kraljevstvo Božje, žđajući svom dušom za njim koji uvijek vjeran ostaje te zajedno s kušnjom daje i ishod učeći ih nositi svoj križ.

Bogu posvećena osoba treba „biti kapljica bistre vode u kojoj će se zrcaliti Božja ljubav“, kako bi rekla Majka Terezija. Papa Franjo jasno kaže da Bogu posvećene osobe trebaju imati srce ispunjeno radošću Evangelijskog, kako bi svatko u njihovoj blizini dobio priliku živjeti vječnim životom. Zato moraju raditi na vlastitom oslobođanju rušeći barijere u sebi i gledajući jedni u drugima blagoslov. Samo tako će autentičnim svjedočanstvom moći odgovoriti na specifične potrebe vremena ako postanu slične Kristu, sposobne probuditi ovaj svijet. Svjesne da je Isus njihova današnja mana trebaju čeznuti za onim naprijed, pazeći da ih đavao ne odvoji od Boga, molitve, odnosa s ljudima i odnosa sa sobom. Zato je vrlo važno iskreno obnavljati svoje zavjete, jer kako kaže papa Benedikt: „Vaš je život taj koji mora govoriti. Vrijednost posvećenog života je živjeti evangelje.“

s. Tajana Hrvatin

Svibanjska duhovna obnova u Kući matici

U Godini posvećenog života i mjesecu svibnju koji je na poseban način posvećen Majci Mariji, uzoru svetosti i posvećenog života, u našoj Kući matici na Drenovi imale smo priliku sudjelovati na duhovnoj obnovi na kojoj se okupio lijep broj sestara iz Rijeke i okoline. Na samom početku sve je pozdravila vrhovna glavarica s. Nives Stubičar. Duhovnu obnovu vodio je o. Ivan Podgorelec, OCD, a tema našega razmatranja bila je prisutnost Presvete Bogorodice u euharistijskoj žrtvi. Na temelju nekoliko svetopisamskih tekstova naglašena je povezanost euharistijskoga otajstva i Djevice Marije. Osobito je istican događaj u Kani Galilejskoj te Marijina prisutnost i uloga kao jedna od ključnih za ostvarenje punine svadbene gozbe i radosti. Dublje pronicanje u tu tajnu otkriva vezu Blažene Djvice Marije i euharistije još mnogo prije događaja u Kani, a povezanost se otkriva još jasnije u događaju na Golgoti. Marija je bila sudionica i svjedokinja spasenjskih događaja u njihovu povijesnom razvoju, s vrhuncem u Otkupiteljevoj smrti i uskrsnuću. Upravo stoga Marija ima posebno mjesto i ulogu u otajstvu euharistije, ona je naša Majka upravo po euharistiji, istaknuo je o. Ivan. U drugom dijelu meditacije isticano je kako tu povezanost tumače neki crkveni oci (Petar Krizolog, Epifanije, Efrem Sirski, Ambrozijs, sv. Augustin, sv. Bonaventura, sv. Toma Akvinski, sv. Franjo Saleški) sve do naglaska Drugoga vatikanskog koncila u dogmatskoj konstituciji o Crkvi.

Marija, Majka Crkve, predstavljena nam je kao uzvišeni uzor poslušne vjere Riječi Božjoj, kao uzor velikodušnoga sudjelovanja u žrtvi prikaza Isusa u Hramu i podno križa, kao ona koja je „cijelim svojim životom uz Krista, a ne samo na Kalvariji, svojom učinila ‘žrtvenu dimenziju Euharistije’“ (*Ecclesia de eucharistia*, 56), kao najviši uzor zahvalnoga sudjelovanja u božanskim tajnama kako je to opjevala u svome „Veliča“.

U svagdašnjem životu, kao i u euharistijskom slavlju, Marija je „Djedica koja prinosi“, ona je „euharistijska“ žena čitavim svojim životom. „Pripravljujući se iz dana u dan za Kalvariju, Marija živi jednu vrst ‘anticipirane Euharistije’, reklo bi se ‘duhovne pričeststvi’ želje i prinosa koji će svoje ispunjenje imati u sjedinjenju sa Sinom u muci, a potom će se, u post-pashalno vrijeme, izraziti njenim sudjelovanjem u euharistijskom slavlju kojem će predsjedati apostoli, kao ‘spomen-činu’ muke“ (*Ecclesia de eucharistia*, 56). Njezini stavovi vjere, žrtvenog karaktera i zahvaljivanja otkrivaju da je Nazaretska Djedica bila euharistijska žena, kako je o njoj učio i sv. Ivan Pavao II. Crkva, promatrajući Mariju kao svoj uzor, pozvana je naslijedovati je i u njezinu odnosu s ovim presvetim Otajstvom.

Prvi dio duhovne obnove bio je doprinos za produbljenje našega osobnog pristupa otajstvu euharistije u kojem su Marijina prisutnost i njezini stavovi nama uzor u bogoštovlju, pomoći i zagovor u življenju. U drugome dijelu duhovne obnove okupile smo se u klanjanju pred Presvetim Oltarskim Sakramentom tijekom kojega je bilo moguće pristupiti sakramantu pomirenja. Duhovna obnova završena je počašćenjem i druženjem. Zahvalujemo za sve! Neka naš život bude *Magnificat* Gospodinu!

s. Velimir Marinović

Predškolski vjerski odgoj - vitalna potreba djeteta

U subotu 9. svibnja u organizaciji Katehetskog ureda Riječke nadbiskupije u Nadbiskupskom domu u Rijeci održano je Županijsko stručno vijeće za odgojitelje/ice u vjeri Riječke nadbiskupije na temu Kateheza Dobrog Pastira prema odgojnim načelima Montessori pedagogije. O temi je govorila predavačica s. Jelica Đuzel, specijalistica iz područja Kateheze Dobrog Pastira u Hrvatskoj. Na samom početku susreta sve je okupljene pozdravila predstojnica Katehetskog ureda Ksenija Rukavina Kovačević i suvoditelj ŽSV-a za odgojitelje/ice u vjeri Tomislav Prpić, nakon čega je svoju pozdravnju riječ uputio i riječki nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić. U svojoj riječi otac nadbiskup je istaknuo važnost suradnje odgojitelja u vjeri s roditeljima djece koju odgajaju u vjeri te je potaknuo i hrabrio sve odgojitelje/ice u njihovoj službi da i dalje ustrajno i hrabro prenose riječ Božju najmanjima. Nakon uvodnih riječi uslijedilo je predavanje s. Jelice. Razmišljajući o vjeri kao odnosu, o djetetovu odnosu s Bogom

i njegovoj specifičnosti te o vjerskom odgoju kao vitalnoj potrebi djeteta s. Jelica je naglasila da je dijete biće vjere i u njemu postoji religiozni potencijal koji teži ostvarenju, punini. Ako se djetetu na adekvatan način predstavi koncept Božje ljubavi, ono može kroz svoj odnos s Bogom zadovoljiti ne samo potrebu za sigurnošću i zaštićenošću nego i potrebu za stvaranjem odnosa, odnosa ljubavi. Poštujući djetetove razvojne potrebe i specifičnosti njegova odnosa s Bogom odgojitelji u vjeri imaju primarnu ulogu pomoći djeci u njihovu cijelovitom razvoju na čvrstim temeljima Božje ljubavi. Kateheza Dobrog Pastira izbliza slijedi liturgijsku godinu, a središnja prispoloba za djecu predškolske dobi jest ona o Dobrom Pastiru (Iv 10, 1-16). Kateheza je utemeljena na kerigmi, navještaju, događajima koji čine Radosnu vijest. Pri tome su temeljni izvori i sadržaji: Biblija (dar života, savez, uskršnje); liturgija (krštenje, Euharistija); život (čuđenje i divljenje nad čudesnošću života i svijeta koji je u njemu i koji ga okružuje). Kateheza se odvija u posebno pripremljenoj okolini, atriju, koji je, kako kažu djeca, mjesto gdje se otkrivaju tajne Božje i gdje se slavi s Bogom. Kateheza Dobroga Pastira odgovara na tiki zahtjev djeteta: Pomozi mi da se sam približim Bogu! (www.ri-nadbiskupija.com)

Duhovne obnove za sestre u Zagrebu

Kuća Novicijata i ove je godine mjesto susreta sestara koje žive i djeluju na području grada Zagreba. Riječ je, dakako, o mjesечnim duhovnim obnovama na kojima smo pod vodstvom prof. dr. sc. Ivana Bodrožića nastavile svoj hod prema trostrukom cilju koji smo u ovoj Godini posvećenog života pozvane ostvariti, i na osobnoj i na zajedničkoj

razini: sa zahvalnošću spomenuti se nedavne prošlosti, s nadom prigrlići budućnost i sa strašću živjeti sadašnjost. Kako i sam naslov kaže, tema ovogodišnjih susreta pismo je Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života: „Radujte se!“.

Hodočasnička dimenzija redovništva

Nakon prvoga susreta u kojem nas je voditelj pozvao na novi izlazak iz nas samih kako bismo usredotočile svoj život na Krista i njegovo evanđelje, započele smo svoj put „radosti“ razmišljajući o hodočasničkoj dimenziji redovništva. Naime, poput hodočašća koje pretpostavlja fizički i duhovni hod prema nekom svetom mjestu na kojem se događa osobni susret s Bogom i redovnički život na svojem putu darivanja Bogu i čovjeku prepostavlja trajni izlazak i hod prema mjestu na kojem smo prvi put čule Božji poziv. No isti je i trajno hodočašće prema naprijed, trajno oslobođanje samih sebe i svega onoga što nas može udaljiti i spriječiti u ostvarivanju njegova cilja - punine života i zajedništva s Bogom.

Sjećanje – temelj redovničkog života

Prva dionica navedenog puta čišćenje je sjećanja. Prema prof. Bodrožiću riječ je o antropološkoj i teološkoj datosti koju možemo definirati temeljem redovničkog života. Kao što je Izrael na svojem putu izlaska iz Egipta i ulaska u Obećanu zemlju uvijek iznova čistio svoje sjećanje i mi smo pozvane činiti isto u svojem redovničkom hodu jer je i naše sjećanje opterećeno zlom i grijehom. No, poput Izraela, na tom putu nismo same jer nam se Bog neprestano objavljuje kako bi sačuvao naše sjećanje od zaborava i onečišćenja koja mu uvijek iznova prijete. Međutim, božansko sjećanje koje u sebi nosimo, pročišćavamo i čuvamo, pozvane smo projicirati i u budućnost. Drugim riječima, onaj tko živi sjećanje na susret s Bogom koji uvijek čini prvi korak, sjećanje na njegove riječi koje unose toplinu u naša srca i sjećanje na njegova djela spasenja kojima nam daruje život, taj ne samo da je pozvan nego i zna isto probuditi i u srcima drugih.

Decentralizacija samoga sebe

Druga temeljna dionica je decentralizacija, micanje samoga sebe iz središta. Poput sjećanja i ovdje je riječ o naravnoj datosti. Naime, svaki čovjek po svojoj naravi stavlja samoga sebe u središte. Iz toga proizlazi kako nitko od nas nije izuzet od egoizma i egocentrizma. Stoga su Bogu posvećene osobe na poseban način pozvane dati novo svjedočanstvo života u čijem središtu neće biti moje Ja nego Kristovo Ti jer autentični život Bogu posvećenih osoba započinje samo onda kada se u njegovu središtu nalazi Bog. Riječ je o trajnom izlasku iz samoga sebe, oslobođanju središta i izgradnji vlastita postojanja na Kristu. Naime, prema voditeljevim riječima jedino pravo rješenje između antropocentrizma i teocentrizma je kristocentrizam u kojem je božansko s ljudskim spojeno. Na taj način pozvane smo izići iz samih sebe, u središte svojeg života staviti Krista te krenuti ususret drugima živeći svoje redovničko posvećenje i poslanje koje je, poput Isusova, poslanje i posvećenje „za drugoga“.

Kao što na svakom putu, od vremena do vremena, čovjek zastaje kako bi odmorio i okrijepio tijelo, tako smo i na putu obnove duha zastajale za stolom Božje. Riječi kako bismo okrijepile i ojačale duh, a za sestrinskim stolom zajedništva tijelo. Okrijepljene i ojačane nebeskim i zemaljski kruhom svaka od nas vraćala se svojem svakodnevnom hodu darivanja vlastita života Bogu i bližnjemu, dakako, do ponovnog susreta.

s. Silvana Fužinato

Susret redovničkih odgojitelja

U Karmelu sv. Ilike u Zidinama, Buško blato, odvojenom od buke svijeta, održano je 44. vijećanje odgojitelja i odgojiteljica 8. i 9. svibnja na temu: „Posvećeni život: Evanđelje, prosto, nada u današnjoj Crkvi.“ Nakon molitve Trećeg časa, skup je pozdravila voditeljica Povjerenstva za početnu formaciju redovnika i redovnica, s. Marina Kosina, karmeličanka BSI, a zatim fra Jure Šarčević, predsjednik HKVRPP-a, provincijal kapucina. Potom je prvo predavanje održao prof. dr. sc. fra Ante Vučković o kreativnosti.

Redovnicima je svojstvena kreativnost, životnost i radost evanđeoskog života koji se očituje u velikom bogatstvu, plodnosti i ispunjenosti kreativnog življenja punine poziva Isusovih sljedbenika. Predavač je predstavio biblijske uzore u povijesti spasenja: Abrahama, Mojsija, Jeremiju i druge u trenucima njihove kreativnosti i suradnje s Božjim planovima. I sam nas Isus danas poziva: „Izidite iz vlastite udobnosti, imajte hrabrost ići na periferije.“ U tom izlasku treba nas voditi i nositi radost Evanđelja, misijska radost, radost koja je dar Duha Svetoga. Snagu kreativnosti i izlaska imamo na mnogim mjestima u Evanđelju kao što je Isusov poziv učenicima: „Hajdemo drugamo“ (Mk 1, 38). Biti kreativan, znači preuzeti inicijativu, učiniti prvi korak bez straha, ići u susret na raskrižja životna (egzistencijalna), moći premostiti udaljenosti, kako nas Papa poziva, „mirisati na ‘ovce’“. Što mogu odgojitelji /ce? Mogu učiti i poticati kreativnost kod svojih odgajanika/ca. Da bi to mogli moraju, prije svega, sami biti kreativni i hrabri upustiti se u avanturu izlaska iz sebe i približavanja drugima. Biti dobar primjer kreativnosti svojim mladima, dobro ih upoznati, znati što oni vole, što ne vole, što ih pokreće, što su spremni dati, staviti ih u nove i izazovne situacije bez straha od prezahtjevnosti. Staviti ih u teške situacije i vidjeti kako će se u njima snaći. Naučiti ih i u neuspjehu vidjeti novu priliku i prihvatići je. Živjeti radost u svakodnevici izazov je za odgojitelja, kao i odgajanika - u tome mogu zajedno rasti i dozrijevati. Nakon predavanja i kratkog odmora bio je rad u radionicama gdje smo, uz sadržaj koji nudi radionica, imali priliku razgovarati o aktualnim izazovima i poteškoćama s kojima se odgojitelji susreću u radu s mladima. U popodnevnom dijelu predavač je, uz evanđeoski odlomak (Lk 2, 41-51), ukazao na važne trenutke u odgoju uvezši za primjer Isusov odnos prema Mariji i Josipu u trenutku kad ostaje u hramu bez njihova znanja. Isusov odgovor da mu je biti u kući Očevoj, Marija i Josip nisu razumjeli, ni mi nećemo moći uvijek razumjeti naše mlade i odnos između Boga i odgajanika. Na nama je da im stvorimo ozračje u kome će oni graditi svoj odnos s Bogom.

Drugoga dana predavač don Stjepan Bolkovac, SDB, predstavio je drugu okružnicu Kongregacije za UPŽ i DAŽ „Istražujte“ te su odgojitelji i odgojiteljice u radu u skupinama produbljivali i podcrtavali važne stvari u odgoju. Oba dana moderator Vijećanja bio je fra Željko Cestar, OFMCap., član Povjerenstva za početnu formaciju redovnika i redovnica pri HKVRPP.

U prvom i drugom danu izmjenjivali su se trenuci molitve, rada i zajedništva što je svima prisutnima dalo nove snage i ohrabrenja u zahtjevnom radu, odgoju mladih. I na kraju, završit će rečenicom koju je papa Franjo rekao na Međunarodnom kongresu za odgojitelje u posvećenom životu: „Posvećeni život je jedno od najdragocjenijih blaga Crkve, a poslanje odgojitelja u posvećenom životu je povlastica sudjelovanja u djelu Oca koji oblikuje Sinovljevo srce u onima koje je Duh pozvao.“

s. Kristina Tunić

Ostati u Kristu i biti s njime

Za tridesetak sestara naše Družbe, o. Anto Gavrić, provincijal Hrvatske dominikanske provincije, vodio je od 10. do 16. svibnja duhovne vježbe u Domu pastoralnih susreta u Lovranu. Polazište duhovnih vježbi bilo je promišljanje o posvećenom životu prema nauku Ivana Pavla II. u apostolskoj pobudnici „Vita consecrata“, koje je obilježeno otajstvom Preobraženja (usp. Mt 17, 1-9). Uz to, voditelj je prozeo svoja razmatranja i pobudnicom pape Franje „Radost evanđelja“ te okružnim pismima koja su nam upućena u Godini posvećenog života.

Preobraženje je objava Kristove slave, ali i priprava za suočavanje s križem, zato ono pokazuje i bitne dimenzije posvećenoga života. Pogled u blistavo Kristovo lice u tajni Preobraženja uključuje uzlaženje na brdo i silaženje s brda, silazak u dolinu, tj. povratak u svakodnevnu zbilju. Tako je bilo i za trojicu učenika na gori koje je Otac pozvao na poslušnost Kristu, da ga učine središtem svoga života. Voditelj je podsjetio na važnost srastanja s riječju Božjom, na važnost suočavanja Kristu, na naslijedovanje Krista kako je predloženo u Evanđelju, da ono, kao i utemeljiteljima redovničkih zajednica, bude apsolutno pravilo, a Krist ideal, na što nas neumorno poziva i papa Franjo u Godini posvećenog života. U takvom naslijedovanju rađa se poziv na preobraženu egzistenciju – biti svjedocima Božje preobražujuće prisutnosti u životu i prepoznavati iskustvo radosti koja je ispunila živote trojice apostola, napose sv. Petra koji je uskliknuo: „Dobro nam je ovdje biti!“. A oni su zapravo gledali Krista koji je mislio na Križ, u kojem je njegova ljubav dosegla vrhunac, njegovo siromaštvo sve odbacilo, a njegova poslušnost nama darovala život (usp. VC, 23).

Voditelj je zatim uveo u razmatranje o Kristu Raspetom, iz kojega potječu svi darovi, a posebno dar posvećenoga života. Taj dar nam je darovan kako bismo ostvarili svetost, a ona se prihvata i živi u tisini klanjanja, u molitvenom ozračju. Put kojim se kroči na putu svetosti uključuje prihvatanje duhovne borbe. Na tom putu važni su osobni kontakti s Kristom kako bi naši susreti s ljudima bili svjedočanstvo radosti o iskustvu susreta s Bogom. Na taj dinamizam života potiče nas papa Franjo kako

bismo bili „pronađeni, zahvaćeni i preobraženi“ (*Radujte se*, 5). Jedino tako možemo učiniti ono na što Papa poziva sve posvećene osobe – da probude svijet stvarajući mjesta gdje se živi evanđeoska logika dara, bratstva, prihvatanja različitosti i uzajamne ljubavi. Takve zajednice su mjesta preobraženja, jer su kvasac novoga društva i grad na gori. To su zajednice gdje se učimo postajati stručnjacima zajedništva. Voditelj je stoga predložio neke smjernice koje nas potiču na još veću darežljivost i predanje u zajedničkom poslanju. Kako bismo primili milosti koje su svakoj osobno potrebne na putu preobraženja, tijekom duhovnih vježbi svoj odnos s Kristom produbljivale smo u molitvi prošnje, zahvale i klanjanja uz razmišljanja iz enciklike „Crkva živi od Euharistije“, sv. Ivana Pavla II.

s. Tomislava Kulaš

Apsolventsko putovanje

U ranim jutarnjim satima, 17. svibnja, krenuli smo iz Zagreba preko Slovenije u Austriju, u poznato marijansko svetište Mariazell kako bismo okrunili naš dvogodišnji studij Teologije posvećenog života (2013.–2015.). Putem smo zajedno molili, pjevali, zabavljali se, uživali u ljepoti prirode, zelenilu šumu i pašnjaka te bijelim vrhuncima Alpa, ali i naučili nešto od bogate povijesti Austrije i svetišta Mariazell zahvaljujući našemu profesoru o. Juri Zečeviću.

Dobro raspoloženi stigli smo u Mariazell oko podneva.

Euharistijsko slavlje u 13 sati predvodio je o. Franjo Podgorelec u kapelici milosti pred čudotvornim kipom, uz koncelebraciju o. Jure Zečevića i o. Endre Nagya. Liturgiju je, na bogato ukrašenim orguljama u baroknom stilu, animirao dominikanac fr. Mladen Folković. Bio je to središnji događaj našega putovanja u kojem smo molili zajedno s Blaženom Djivicom Marijom, našom Majkom za istinsku ljubav. Ona je ta koja nas uvijek okuplja oko svoga Sina. Zahvalili smo Bogu za poziv i poslanje koje nam je povjereno.

Nakon sv. mise razgledali smo svetište i mjesto, a zatim smo se uputili prema alpskom jezeru Erlaufsee koje se nalazi u blizini Mariazella. Prošetali smo uz jezero po svježem alpskom zraku, a zatim krenuli u Graz u samostan otaca karmeličana Hrvatske karmelske provincije sv. oca Josipa. Tamo nas je dočekao prior o. Endre Nagy s ostalom braćom iz zajednice. Priredili su nam odličnu večeru. Mogu reći da smo se osjećali kao u svojoj obitelji i na tome im od srca zahvaljujemo.

No sve što je lijepo kratko traje, ali u srcu zauvijek ostaje, pa je kucnuo čas da se uputimo natrag u našu lijepu Hrvatsku. U Zagreb smo stigli oko 22,30 pomalo umorni, ali srca puna dojmova.

Što reći na kraju ovoga lijepog putovanja osim Bogu dragom hvala i slava. Iza nas su dve godine druženja i učenja. Vjerujem da će svima nama koji smo pohađali studij Teologije posvećenog života u srcu trajno ostati nova prijateljstva koja smo stekli i bogatstvo naših karizmi. Ono što nas je povezalo je ljubav prema Bogu i želja da produbimo našu vjeru i bit redovničkog života.

Zahvaljujemo svima koji su nam omogućili ovaj studij i putovanje: voditelju studija o. Franji Podgorelcu, tajnici Snježani Foršek, svim profesorima i djelatnicima studija, kao i našim poglavarima koji su nam omogućili ovo iskustvo. Još jednom Bogu hvala i ... sretno na ispitima!

s. Martina Vlahović

Seminar za sestre juniorke

„Redovnički zavjeti kao nastavak krsnog posvećenja“ bila je tema ovogodišnjega seminara za sestre juniorke koji je održan 22. i 23. svibnja u Duhovno-obrazovnom centru Marijin dvor u Lužnici pored Zaprešića. Na seminaru je bilo pedesetak sestara juniorki i njihovih odgojiteljica iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, među kojima smo bile i mi, s. Martina i s. Ana.

U uvodnom predavanju, voditelj seminara p. Marijan Steiner, DI, istaknuo je kako polaganje zavjeta ima svoje korijene u krsnom pozivu i poziv na redovnički život je poziv na radikalno življenje krsnoga saveza s Bogom. Potaknuo nas je da uđemo što dublje u smisao i značenje svoje, na prvom mjestu, kršćanske egzistencije, a potom i redovničke. Kroz tri predavanja govorio nam je o tri redovnička zavjeta: siromaštvu, čistoći i poslušnosti. Redovničko siromaštvo u svome dubokom značenju je u prvom redu karizma, posebni Božji dar. Mi ovim zavjetom želimo reći da nije naglasak na „imati“, nego na „biti“. Mi se od toga imanja i posjedovanja želimo otrgnuti i to nam je zadatak, poziv i dar. Evanđeoski tekst koji izvrsno tumači ovaj nauk o siromaštvu kao pravoj kršćanskoj vrijednosti je: „Ne sabirite sebi blago na zemlji, gdje ga izgriza moljac i rđa (...) Nego sabirite sebi blago na nebu (...) Jer gdje ti je blago, tu će ti biti i srce“ (usp. Mt 6, 19-22). Posvećena čistoća je izvanredan dar milosti koji nam omogućuje da ljubimo velikodušno i nesebično. Mi se odričemo bračnoga života kako bismo se u potpunosti podložili volji Božjoj i potrebama Crkve. Ono što je najviše moje, to je cijela moja osoba kojoj pripada i moja spolnost, to želim darovati Bogu. Osim fizičke čistoće, mora postojati čistoća nakane u svemu, mora biti i duhovna čistoća, čistoća srca i duše. Redovnička poslušnost zov je na korjenito sebedarje po Isusovu primjeru. Kao što je Krist vršio volju Očeva predavši se u ruke ljudima i redovnička poslušnost znači predanje u ruke zajednice kojoj pripadamo, a po našoj zajednici u Očeve. Zavjet poslušnosti ne znači odreći se svoje savjesti ili svoje osobne slobode, nego znači odreći se svojevoljnosti da bi se bolje ostvarivala karizma naše redovničke zajednice.

Dvodnevni susret protekao je u uzajamnom druženju, upoznavanju i obnavljanju uspomena. Zahvaljujemo organizatoru Hrvatskoj konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica, voditelju seminara p. Steineru te sestrama milosrdnicama na gostoprimstvu. Seminar je završio euharistijskim slavljem i porukom p. Steinera: „Sestre, Isus vas je pozvao. Budite hrabre i vjerne na tom putu.“

s. Ana Kapular

Dani molitve za duhovna zvanja

DAN ZAJEDNICE SESTARA

1. Samostan Presvetog Srca Isusova, Rijeka
2. Samostan sv. Josipa, Otočac
3. Sestra na studiju, Rim
4. Dom pastoralnih susreta, Lovran
5. Bogoslovno sjemenište i hospicij, Rijeka
6. Samostan BDM Bezgrješne, Kraljevica
7. Biskupski dom, Gospić
8. Katedrala sv. Vida, Rijeka
9. Samostan u Omišlju
10. Kuća matica „Nazaret“, Drenova
11. Župa sv. Križa, Ogulin
12. Nadbiskupski dom, Rijeka
13. Samostan Uzvišenje sv. Križa, Zagreb
14. „Dom starica“, Grižane
15. Samostan Gospe Lurdske, Slatina
16. Samostan Presv. Srca Isusova, Crikvenica
17. „Moj mir“, Dobrinj
18. Kuća novicijata, Zagreb
19. **Zajednički dan molitve za duhovna zvanja**

Za tu prigodu na internetskoj stranici Družbe u rubrici **Pastoral mladih – Molimo** objavljaju se tekstovi za klanjanja i molitvu sv. krunice. Preporučujemo i časopis za promicanje redovničkog života „Susret“, koji možete naručiti na adresi: urednistvo@susret.net

Povjerenstvo za pastoral mladih i animaciju zvanja

s. Tajana Hrvatin s. Marijana Mohorić s. Martina Vlahović

Kontakt: +385 (0)51 254 266 ♦ zov.srca@gmail.com ♦ +385 (0)98 94 44 250

Dan zahvalnosti

U samostanu Presvetog Srca Isusova u Rijeci 5. kolovoza obilježava se Dan zahvalnosti. Toga dana 1911. u samostanskom vrtu podignuta je špilja Gospe Lurdske kao zahvala za ozdravljenje Majke Marije Krucifikse Kozulić. U našoj domovini to je ujedno i Dan domovinske zahvalnosti.

Proslava redovničkih jubileja

U zahvalnosti za dar poziva 14. kolovoza proslavit ćemo jubileje naših sestara.

Šezdesetu godišnjicu zavjeta slave:

s. Rozalija Elek i s. Regina Kristanić

Pedesetu godišnjicu zavjeta slave:

s. Alojzija Toto, s. Flavija Prepunić, s. Ignacija Mihaljević,
s. Judita Podnar, s. Leopoldina Rukav,
s. Mihaela Djaković, s. Natalija Franjković,
s. Viktorina Radošević, s. Viliberta Čepelja

Katehetske škole

Katehetska ljetna škola
za vjeroučitelje u srednjoj školi
21. i 22. kolovoza 2015., Zagreb

Katehetska ljetna škola
za vjeroučitelje u osnovnoj školi
24., 25. i 26. kolovoza 2015., Split

Katehetska jesenska škola za odgojitelje u vjeri
osoba s teškoćama u razvoju
16. i 17. listopada 2015., Zagreb

Katehetska jesenska škola za odgojitelje u vjeri
u predškolskim ustanovama
6. i 7. studenoga 2015., Zagreb

U Godini posvećenog života

Radionica za mlade redovnike i redovnice
Rim, 23. - 26. rujna 2015.

Jubilej milosrđa

Jubilej milosrđa slavit će se od svetkovine Bezgrješnog začeća, 8. prosinca 2015.,
do 20. studenoga 2016., svetkovine Krista Kralja svega stvorenja.

† s. Emilija Elek

Pokojna s. Emilija je rođena 11. rujna 1928. godine u Otoku kod Senja od oca Mate i majke Ande r. Tadić-Šutra. Na krštenju, u župi sv. Luke, 11. rujna iste godine, dobila je ime svoje majke.

Osnovnoškolsko obrazovanje završila je u Otoku. U Družbu sestara Presvetog Srca Isusova došla je 6. lipnja 1953. Prve redovničke zavjete položila je 16. rujna 1956. godine u Crikvenici, a doživotne 3. listopada 1962. godine. Tijekom svoga redovničkog života djelovala je u crkvenim ustanovama i na nekoliko župa. Još za vrijeme početne formacije bila je poslana na službu u Bogoslovno sjemenište u Rijeci. Najveći dio svoga života s. Emilija je posvetila njezi starijih i nemoćnih osoba. Još kao mlada sestra službovala je u svećeničkom domu „Šalda“ u Selcu gdje su dolazili na oporavak svećenici iz svih krajeva naše domovine. Od 1958. godine u više navrata djelovala je i u staračkom domu u Grižanama, brinući se za nemoćne i starije osobe, kao i za redovničku zajednicu sestara u službi predstojnice. Djelovala je u župi Gospe Karmelske u Senju, na Vratniku, u župi sv. Obitelji na Pećinama u Rijeci te od 1989. godine na župi Navještenja BDM u Gospicu. Više godina posluživala i one najmanje, pomajući sestrama u odgoju djece jasličke dobi u samostanu Presv. Srca Isusova u Rijeci, nikad ne zaboravivši one najpotrebnije, starije i umiruće osobe, za koje se nije imao tko brunuti. Posljednje godine života na zemlji s. Emilija je provela u samostanu Bezgrještne Djevice Marije u Kraljevcima, doprinoseći „zboru velikog duhovnog svetišta u kojem molitva i hvalospjevi podržavaju zajednicu koja radi i svakodnevno se bori za život“, kako je nedavno o ulozi starijih i bolesnih osoba rekao papa Franjo. Ispunivši svoje poslanje na zemlji s. Emilija je preminula 26. ožujka oko 22 sata u Kraljevcima, u 87. godini života i 59. godini redovništva. S. Emilija pokopana je u Kraljevcima 28. ožujka, a sprovodne obrede vodio je župnik vlč. Ivica Klanac.

† s. Marcijana Uložnik

Pokojna s. Marcijana Uložnik rođena je 7. rujna 1941. u Podboru, kod Prozora (BiH), od oca Franje i majke Mare r. Zane. Na krštenju, 7. rujna iste godine, dobila je ime Mara, a na blagdan rođenja Marijina, 8. rujna 1950. krizmana je na Šćitu. Osjetivši duhovni poziv odazvala se Gospodinu u želji da se posveti Bogu u Družbi sestara Presvetog Srca Isusova. Primljena je u kandidaturu 2. srpnja 1968. godine u Crikvenici. Novicijat je započela 3. listopada 1968. godine u Crikvenici gdje je položila prve zavjete godinu dana poslije. U jesen 1969. godine postana je na službu u Großrußbach, u Austriju, u dom pastoralnih susreta gdje je bila na službi sve do veljače 1975. godine. U ljetu 1975. godine položila je doživotne zavjete. Najveći dio života posvetila je njezi starijih i nemoćnih osoba u Njemačkoj, u Caritasovu staračkom domu u Karlsfeldu (1975. - 1981. i 1991. - 2006.) i u Neussu (1981. - 1991.). Provodila je u djelo zahtjeve redovničkog života, prihvaćajući iz Božje ruke sa zahvalnošću događaje i bližnje, iskazujući dobrotu svima. Njezin služenje u inozemstvu zaključeno je 2006. godine, kada je zbog zdravstvenih poteškoća premještena u samostan sv. Križa u Zagrebu. Za vjernike koji su je susretali u župi Bezgrještne Srca Marijina na Jordanovcu, ona je bila „ona najmlađa sestra“, uvijek blaga i poletna, skrovita i srdačna. Sestra se samostalno mogla nositi sa zdravstvenim teškoćama sve do kraja ožujka, kada je doživjela moždani udar. Tijekom rehabilitacije već oslabljenih snaga preminula je u Stubičkim Toplicama 15. travnja u 74. godini života i 46. godini redovništva. Za primjer njezina predanja i služenja Bogu i bližnjima zahvaljujemo Gospodinu riječima njezina životnoga gesla: „Ti si Bog moj – tebi zahvaljujem!“ (Ps 118, 28). S. Marcijana pokopana je 20. travnja na Mirogoju u Zagrebu. Sprovodne obrede predvodio je o. Blaženko Nikolić, DI, župnik s Jordanovca, a na sv. misi zadušnici propovijedao je o. Marko Matić, DI.

Priredila: s. Marijana Mohorić

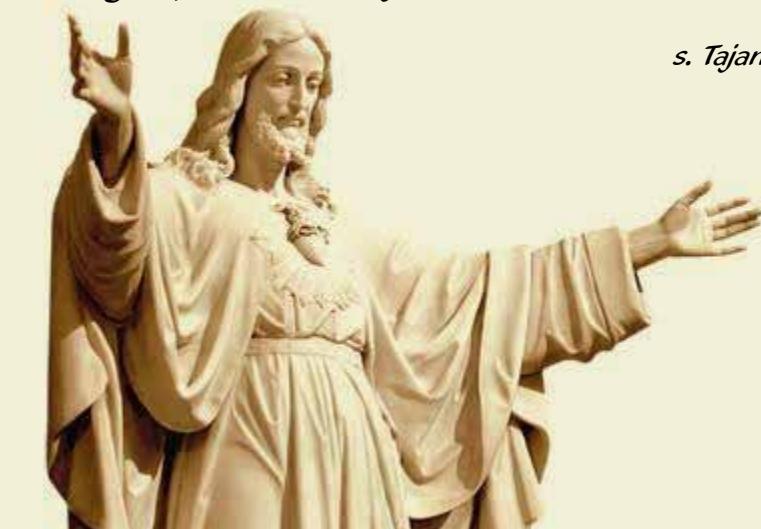
Zagledani u Srce koje nas ljubi

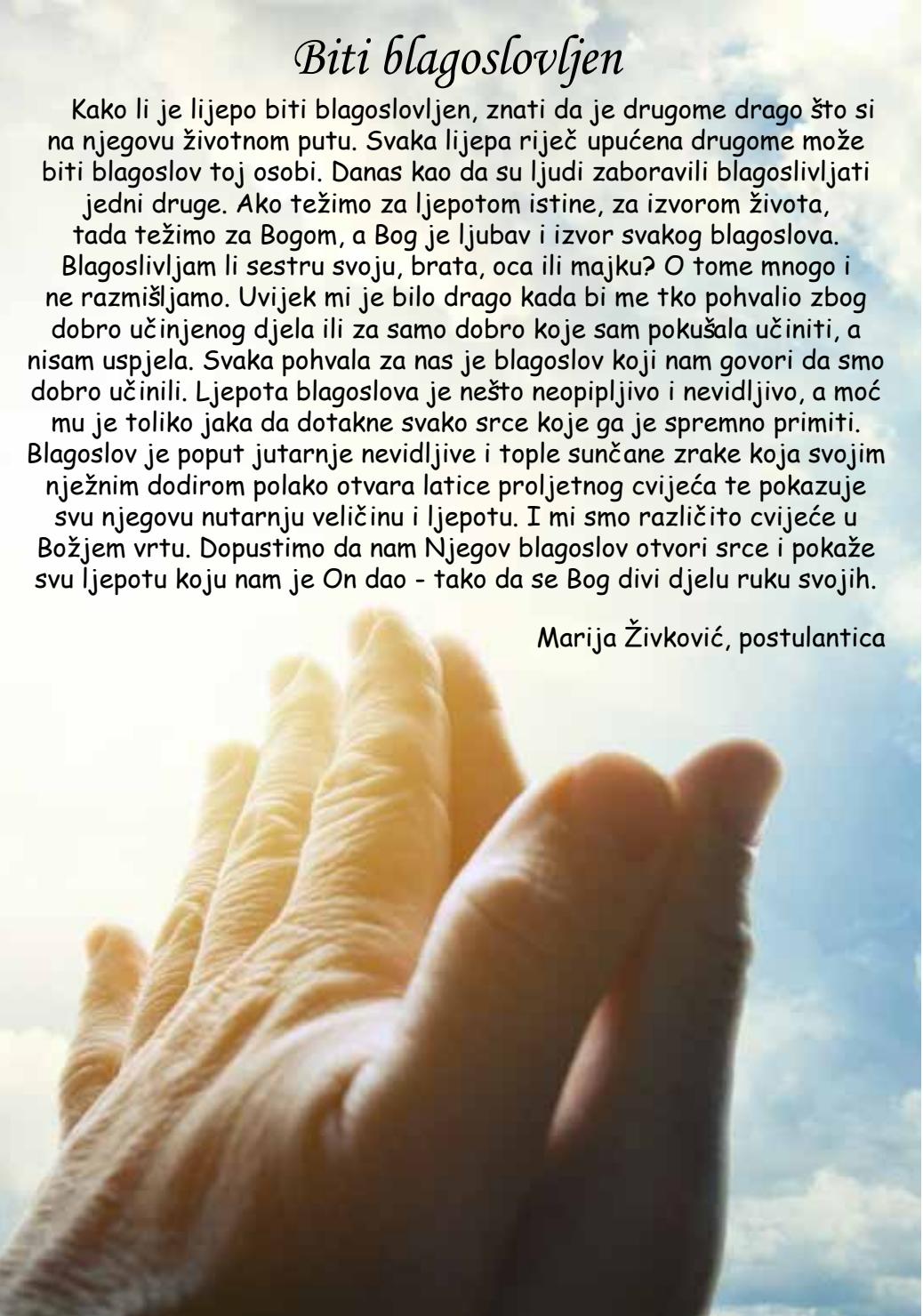
Gospodine Isuse, danas nas pozivaš da budemo graditelji mira molitvom i svjedočanstvom života potpuno opredijeljeni za Tebe koji si Ljubav. Pred nas stavljaš veliki izazov: da u ovome svijetu, koji Te tako često odbacuje, gradimo Tvoje Kraljevstvo, da budemo Tvoje ruke, noge, glas,... jednom riječju, da budemo Tvoja prisutnost u ovome svijetu. Šalješ nas kao janjce među vukove u opasnost i nesigurnost ovoga svijeta, ali nas istovremeno, potičeš i upozoravaš da budemo i ostanemo: „mudri kao zmije, a bezazleni kao golubovi“ (usp. Mt 10, 16).

Danas nas pozivaš da obnovimo svoju vjeru i svoje predanje, da svoje poslanje ne vršimo zabrinuto, nego s potpunim povjerenjem da nas Tvoj Duh vodi. Želiš da u ovaj svijet koji Te više ne nalazi unosimo Tvoje svjetlo, da u ovome svijetu koji Te više ne čuje budemo glas Tvoje Istine, da u ovome svijetu koji klizi stranputicama budemo i noge i ruke koje će hititi jedino da čine dobro. Pozivaš nas da obnovimo svoju gorljivost, da se vratimo prvoj ljubavi, da se obratimo, da više postanemo nalik Tebi. Da naši zavjeti svoj izvor i korijen imaju u Tvojome Presvetome Srcu koje je radi nas i radi našega spasenja probodeno kopljem. Daj da vjerom budemo uvijek zagledani u to Srce koje nas ljubi, u kojem naš život ima smisao, svoj početak i vječni život.

„Žetva je velika, ali radnika malo.“ Molimo Te, Gospodine, da milostivo pogledaš na sve one koji Te traže, ali se prtišnuti vrevom i bukom ovoga svijeta ne mogu odlučiti za Tebe. Usavrši u njima ljubav za Tebe da se ne boje poslušati Tvoj glas. Dok im svijet nudi raskoš, a s njome prazninu, Ti im nudiš križ, ali s križem i ispunjenja svih svojih obećanja. Samo je u Tebi radost i istinski mir. Daj im snage, Gospodine, da se ne boje odgovoriti Tvojemu pozivu, da ostave sve ne osvrćući se natrag, da podu kamo ih šalješ. Amen!

s. Tajana Hrvatin

Biti blagoslovljen

Kako li je lijepo biti blagoslovljen, znati da je drugome dragو što si na njegovu životnom putu. Svaka lijepa riječ upućena drugome može biti blagoslov toj osobi. Danas kao da su ljudi zaboravili blagoslivljati jedni druge. Ako težimo za ljepotom istine, za izvorom života, tada težimo za Bogom, a Bog je ljubav i izvor svakog blagoslova.

Blagoslivljam li sestru svoju, brata, oca ili majku? O tome mnogo i ne razmišljamo. Uvijek mi je bilo dragو kada bi me tko pohvalio zbog dobro učinjenog djela ili za samo dobro koje sam pokušala učiniti, a nisam uspjela. Svaka pohvala za nas je blagoslov koji nam govori da smo dobro učinili. Ljepota blagoslova je nešto neopipljivo i nevidljivo, a moć mu je toliko jaka da dotakne svako srce koje ga je spremno primiti. Blagoslov je poput jutarnje nevidljive i tople sunčane zrake koja svojim nježnim dodirom polako otvara latice proljetnog cvijeća te pokazuje svu njegovu nutarnju veličinu i ljepotu. I mi smo različito cvijeće u Božjem vrtu. Dopustimo da nam Njegov blagoslov otvorí srce i pokaže svu ljepotu koju nam je On dao - tako da se Bog divi djelu ruku svojih.

Marija Živković, postulantica

"I ZA NJIH POSVEĆUJEM SAMOG SEBE" (Iv 17, 19)

Redovnički zavjeti u svjetlu Isusova posvećenja

Uvod

Nalazimo se u Godini posvećenog života u kojoj smo pozvane zaustaviti se na putu nasiđovanja Isusa čista, siromašna i poslušna te iznova otkriti smisao i cilj svojega redovničkog posvećenja. Poput svakog hoda i hod Bogu posvećenih osoba izložen je iscrpljenosti, umoru, strahu, bescilju, sumnji, raznim opasnostima... Stoga, potrebno je, ponekad, zastati i zapitati se: Kamo / komu idem? S kim / čim putujem? Koji je smisao i cilj mojega putovanja? Odgovore na postavljena pitanja pokušat ćemo pronaći u Isusovu posvećenju onako kako ga prikazuje evanđelist Ivan.

Isusovo posvećenje kao dar samoga sebe

U oproštajnom susretu s učenicima (Iv 13-17), moleći Oca da očuva od Zloga one koje mu je dao, Isus se objavljuje kao onaj koji posvećuje samoga sebe da i oni budu posvećeni u istini (usp. Iv 17, 19). Egzegeti nisu suglasni oko značenja izraza „i za njih posvećujem samog sebe“. Međutim, kao što primjećuje Brown, navedeni izričaj vrlo je blizak izrazu: „ja dajem svoj život [...] dajem ga sam od sebe“ (Iv 10, 17-18)¹. Potvrdu navedenom tumačenju nalazimo i u kontekstu u kojem je izrečen, u kontekstu Isusova poslednjega susreta s učenicima neposredno prije svoje muke i smrti na križu. U svjetlu navedenoga jasno je kako je Isusovo posvećenje dar samoga sebe za spasenje svijeta i čovjeka, dar dobra pastira koji će u potpunoj slobodi položiti svoj život za svoje ovce, kao što je i rekao: „Ja sam pastir dobri i poznajem svoje i mene poznaju moje, kao što mene poznaje Otac i ja poznajem Oca i život svoj polažem za ovce. Nitko mi ga ne oduzima, nego ja ga sam od sebe polažem. Vlast imam položiti ga, vlast imam opet uzeti ga“ (Iv 10, 14-15.18).

Isusovo posvećenje kao dar samoga sebe, objavljeno je potpuno u njegovoj smrti na križu koju Ivan, za razliku od sinoptika, prikazuje

u pozitivnom svjetlu. Naime, u Ivanovu evanđelju užasan i bolan trenutak Isusove smrti nije kraj, nego početak, trenutak rađanja novoga života. Drugim riječima, Ivan ne prikazuje trenutak Isusova umiranja na križu kao poraz, nego kao pobjedu, trijumf ljubavi u kojem posljednja riječ ne pripada smrti, nego životu. Ključ za razumijevanje Isusove smrti kao dara samoga sebe, nalazimo u iskustvu žene koja rađa, a koje susrećemo upravo u Ivanovu evanđelju: „Žena kad rađa, žalosna je jer je došao njezin čas; ali kad rodi djetešce, ne spominje se više muke od radosti što se čovjek rodio na svijet“ (16, 21). O kakvom je iskustvu riječ?

Iskustvo rađanja istovremeno je iskustvo radosti i boli, jakosti i slabosti, života i smrti. Riječ je o paradoksalnom iskustvu u kojem žena, s jedne strane osjeća veliku radost zbog rađanja novoga života, no s druge strane radi se o iskustvu boli, nemoći i smrti jer u trenutku dok na svijet donosi novi život, žena živi iskustvo smrti života u vlastitom tijelu. Naime, dijete se rađa na novi život svijetu, ali umire životu u majčinu krilu. Stoga, možemo reći kako je čin rađanja u samome sebi istovremeno iskustvo života i smrti. Umiranje žena pri porodu, napose u antičko vrijeme, nije bilo ništa neobično. No u Starom zavjetu samo su dva takva slučaja: Elijeve snahe (1 Sam 4) i Rahele (Post 35, 16-20). U prvom slučaju nakon vijesti o bitci s Filistejcima u kojima su oteli Kovčeg Božji i ubili oba njegova sina, Eli je pao sa stolice, slomio vrat i umro. Njegova snaha koja bijaše pred porodom kad je čula da je otet Kovčeg Božji te da je umro njezin svekar i poginuo muž zadobiva iznenadne trudove i umire pri porođaju dajući sinu ime Ikabod – „Otišla je slava od Izraela“ (r. 20). Za razliku od Elijeve snahe koja je umrla zbog prijevremenoga poroda uzrokovana tragičnim i bolnim gubitkom muža i svekra, razlog Rahele smrti ne znamo. Naime, u Post 35, 16-20 čitamo: „Potom odu iz Betela. Još bijaše malo puta do Efrate, a Rahela se nađe pri porođaju. Napali je teški trudovi. Kad su joj porođajni bolovi bili najteži, reče joj babica: ‘Ne boj se jer

¹ Raymond Edward BROWN, Giovanni, Assisi, 1979., str. 934.-935.

ti je i ovo sin! Kad se rastavlja s dušom - jer umiraše Rahela - nadjenu sinu ime Ben Oni; ali ga otac prozva Benjamin. Tako umrije Rahela. Sahrane je na putu u Efratu, to jest Betlehem. A na njezinu grobu Jakov podigne spomenik - onaj što je na Rahelinu grobu do danas."

Rahelina smrt simbol je Isusove smrti na križu, kao dara ljubavi, koja je proizlazila iz njegove potpune posvećenosti Bogu i čovjeku. Pogledajmo o kakvoj je smrti riječ. Rahela je bila žena koju je Jakov volio više od Lee i za koju je morao služiti njezinu ocu Labanu četrnaest godina (usp. Post 29, 14-30). Za razliku od Lee koju je Bog, vidjevši da nije voljena, učinio plodnom, Rahela bijaše nerotkinja. Činjenica da Jakovu nije mogla podariti djecu učinila ju je ljubomornom, ali i nesretnom do te mjere da se jednoga dana obratila mužu riječima: „Daj mi djecu! Inače ču umrijeti!“ (Post 30, 1). Na te riječi Jakov se razljuti na Rahelu te joj reče: „Zar sam ja namjesto Boga koji ti je uskratio plod utrobe?“ (Post 30, 2). Međutim, nakon što je Lea Jakovu podarila šestero sinova i kćer biblijski pisac navodi: „Bog se sjeti Rahele: Bog je usliša i otvoril njezinu utrobu. Ona zače i rodi sina te reče: 'Ukloni Bog moju sramotu!' Nadjene mu ime Josip, rekavši: 'Neka mi Jahve pridođa drugog sina!'" (Post 30, 22-24). I doista Bog joj daruje i drugoga sina. Međutim, pri njegovu porodu Rahela umire. Kakav paradoks! Rahela koja kao nerotkinja bijaše već mrtva, a koju Bog oživljuje darom plodnosti, sada zbog istog toga dara umire. Dijete koje je toliko željela umjesto života donosi joj smrt.

Umirući Rahela želi dati sinu ime Ben Oni što znači „Sin moje boli“ jer ne želi biti zaboravljeni što je sasvim normalno za majku koja umire darujući sinu život. Ali Jakov, kojemu se tako ime činilo zloslutno, daje mu ime Benjamin što znači „sin moje desnice“, „sin moje snage“ jer sinovljeva budućnost nije trebala biti obilježena majčinom smrću. Jakovljeva promjena sinovljeva imena značila je i konačnu Rahelinu smrt jer nije mogla nastaviti živjeti ni u sjećanju svojega sina. Umjesto u sinovljevu imenu, sjećanje na majku biva upisano na hladnu kamenu zagrobnoga spomenika (usp. Post 35, 20). Je li moguće da Jakov na času smrti uskraćuje Raheli i posljednju želju? Ne čini li je na taj način mrtvom po drugi put? Odgovor na postavljena

pitanja nalazimo u semantičkoj dvoznačnosti imena Ben Oni koji u hebrejskom jeziku može potjecati od dva korijena. U prvom slučaju riječ je o korijenu - *awen* – „bol“ a u drugom o - *on* – „snaga“, „bogatstvo“, „sila“. Nalazimo se, dakle pred imenom koje je u sebi nosilo dvostruko značenje: bol i snaga. Dajući sinu ime Ben Oni Rahela izražava duboku istinu koju će Jakov u promjeni imena samo naglasiti, Ben Oni je sin njezine boli, ali i sin njezine snage jer Rahela u snazi ljubavi preobražava bol i smrt u život. Tako Rahela umire ne samo darujući svoj život u potpunosti sinu nego i oslobađajući sina smrtri koju je trebao nositi u svojem imenu.

U svjetlu Raheline otkrivamo značenje i Isusove smrti. Naime, poput Rahele koja umire izgovarajući sinovljevo ime, i Isus, prema Ivanovu evanđelju, umire izgovarajući svoje posljedne riječi: *Tetelestai* - „Ispunjeno je!“ preobražavajući smrt u život: „Nakon toga, kako je Isus znao da je sve dovršeno, da bi se ispunilo Pismo, reče: 'Žedan sam.' A ondje je stajala posuda puna octa. I natakoše na izopovu trsku sružvu natopljenu octom pa je primakoše njegovim ustima. Čim Isus uze ocat, reče: 'Ispunjeno je' i prignuviš glavu, preda duh“ (Iv 19, 28-30).

Iako je znao što se događa i što će se dogoditi, Isus izabire smrt u potpunoj slobodi jer je ljubio svoje sve do kraja: „Isus je znao da je došao njegov čas da prijeđe s ovoga svijeta Ocu, budući da je ljubio svoje, one u svijetu, do kraja ih je ljubio“ (Iv 13, 1). Snaga slobode snaga je ljubavi koja će i u Isusovoj smrti, kao i u Rahelinu, preobraziti smrt u život. Poput Rahelinih i Isusove su riječi izričaj boli i snage. S jedne strane Isusov „Žedan sam“ znak je slabosti jer je normalno da čovjek raspet na križu ima suhe usne te da ih u trenutku umiranja želi osvježiti kapljicom vode, ali je ujedno i znak jakosti jer je u sebi nosio duboku želju za ispunjenjem Očeve volje. Naime, za vrijeme uhićenja Isus će reći Petru: „Djeni mač u korice! Čašu koju mi dade Otac zar da ne pijem?“ (Iv 18, 11). No žeđ koju Isus osjeća znak je i njegove ljubavi u kojoj želi ispuniti Očevo volju u potpunosti i bez pridržaja.

Zanimljivo je uočiti kako su u Ivanovu evanđelju, za razliku od sinoptika², posljednje Isuso-

² Posljednje Isusove riječi u Lukinu evanđelju su: „Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!“ (23, 46),

ve riječi na križu: *Tetelestai* - „Ispunjeno je!“³. Isusovo umiranje Sinoptici opisuju kao trenutak u kojem Isus povika iz glasa i ispusti duh / izdahnu (usp. Mt 27, 50; Mk 15, 37; Lk 23, 46) što je označavalo smrt i kraj. Međutim, u Ivanovu evanđelju Isus ne ispušta, nego predaje duh u smislu novoga stvaranja. Poput Boga koji je stvorio čovjeka od praha zemaljskoga udahnuvši mu u nosnice dah života (usp. Post 2, 7) i Isus u trenutku svoje smrti stvara svijet i čovjeka darom samoga sebe, darom svojega duha. Možemo, dakle zaključiti kako je Isusova smrt, prema Ivanovu evanđelju, dar rađanja novoga života. Poput Rahele, Isus u vlastitom umiranju iz ljubavi prema Bogu i čovjeku preobražava smrt u život. Na taj način Isusova dragovoljna smrt na križu postaje najočitiji znak njegova posvećenja Ocu i vjernosti povjerenu mu spasenjskom poslanju. Riječ je, dakako, o snazi ljubavi koja jedina ima snagu preobraziti smrt u život, tamu u svjetlost, kraj u novi početak.

Ljubav – smisao i znak redovničkog posvećenja

U Isusovoj posvećenosti kao daru samoga sebe u potpunosti očitovanu u smrti na križu i naš posvećeni život pronalazi svoj potpuni smisao te zadobiva svoje autentično značenje. Bog, kakav nam se objavio u Svetom pismu, Bog je ljubavi i života koji je otkupio svijet i čovjeka smrću svojega Sina koja je, kao što smo vidjeli, bila dar, dar ljubavi koja je svoje ljubila do kraja, do ispunjenja, do posljednjega *tetelestai* koje je smrt preobrazila u život. Ljubav je, dakle ona koja našem posvećenom životu daje smisao.

Naime, i naš život, poput Isusova, trebao bi biti i jest, ne bijeg od svijeta niti posvećenost koja bi imala svrhu u samoj sebi, nego dar ljubavi Bogu i čovjeku. Poput Isusa, posvećene smo zato da bismo u svojoj posvećenosti, kao daru ljubavi Bogu i čovjeku, preobražavale smrt u život. Jer samo kada se umire, trpi, živi... za Nekoga / nekoga, kada se daruje život iz ljubavi prema Nekome / ne-

a u Matejevu (27, 46) i Markovu (15, 34): „Eloi, Eloi, lama sabahani?“

³ Grčki glagol *teleō* znači „dovršeno je“, ali i „ispunjeno je“. Navedeni izričaj u uskoj je povezanosti s onim u 13, 1 u kojem autor navodi kako je Isus ljubio svoje do kraja, tj. do ispunjenja (*eis telos*).

kome smrt nema posljednju riječ jer u ljubavi sve biva ispunjeno, iznova rođeno. Stoga nam ne smiju biti draži zidovi od ljudi, vlastita sigurnost, udobnost i komotnost od potreba braće i sestara kojima smo poslane. Upravo na to poziva nas i Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života u pismu „Radujte se“ pozivajući se na učiteljstvo pape Franje:

„Sablast protiv koje nam se boriti je slika redovničkog života shvaćenog kao utočište i utjeha pred teškim i složenim svijetom.“ Papa nas potiče „izaći iz gnijezda“ kako bismo upoznali život muškaraca i žena našega vremena, i predali sami sebe Bogu i bližnjemu [...] Pozvani smo dakle, kao Crkva, izaći van i krenuti prema geografskim, urbanim i egzistencijalnim periferijama - periferijama misterija grijeha, patnje, nepravdi, bijede - , prema skrivenim prostorima duše gdje svaka osoba kuša radost i trpljenje života [...] Za svoga pastoralnog pohoda Asizu papa Franjo se zapitao, čega se to Crkva treba oslobođiti? I odgovorio je: „[Mora se oslobođiti] svega onoga što se ne čini za Boga, svakog djela koje nije od Boga; oslobođiti se straha da otvorit vrata i, bez odgode, poći ususret svima, osobito najsiromašnjima, najpotrebnijima, najjudaljenijima. Zacijelo ne zato da se izgubimo u brodolomu svijeta, nego zato da hrabro nosimo Kristovo svjetlo, svjetlo Evanđelja, također u tenu, gdje se ne vidi, gdje se može dogoditi da se spotaknemo. Oslobođiti se prividne sigurnosti koju pružaju strukture, koje, premda su zasigurno nužne i važne, ne smiju nikada potamniti jedinu istinsku snagu koju nose u sebi: Boga. On je naša snaga! [...] Osjećamo li nemir ljubavi? Vjerujemo li u ljubav prema Bogu i prema drugima? Ili smo na to ravnodušni? Ne na apstraktan način, ne samo riječima nego konkretni brat, sestra su ti koje susrećemo, brat i sestra koji su tu pokraj nas! Jesmo li dirnuti njihovim potrebama ili ostajemo zatvoreni u same sebe, u naše zajednice koje su mnogo puta za nas 'zajednice u kojima nalazimo udobnost'?“⁴

⁴ Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Radujte se. Okružnica posvećenim muškarcima i ženama*. Iz učiteljstva pape Franje, Rim, 2014., objavljeno u: *Vijesti Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i*

U posvećenom životu shvaćenu kao daru ljubavi Bogu i čovjeku i evanđeoski savjeti zadobivaju svoj istinski smisao. Zašto, zbog koga ili čega se odreći punine uzajamne ljubavi i dara majčinstva? Odgovor na postavljeno pitanje samo je jedan: iz ljubavi. Zavjet čistoće ako nije shvaćen kao dar ljubavi absolutno je besmislen. Drugim riječima, isti nema nikakvog smisla ako smo djevice, a ne ljubimo, ako su naše zajednice mjesta bez ljubavi, zajednice Bogu posvećenih djevica u kojima se ne živi i ne svjedoči ljubav nego samoča, egoizam, usredotočenost na samu sebe, borba za prestižem, želja za vlašću, samodokazivanje... Djevičanstvo je izbor života a ne smrti samo ako postane mjesto ljubavi i ispunjenja inače vrijedi ono što je rekao sveti Krizostom: „djevica može biti duhovna prostitutka a prostitutka u Kristovu spasenjskom naumu može postati djevica.“ Zavjet čistoće ima smisla samo i isključivo ako je darovan i življen u ljubavi za Nekoga / nekoga. Samo onda kada se odričem najljepše stvari – dara novoga života - kako bih svjedočila Ljubav / ljubav tada ono ima svoj smisao. Jedino na taj način odricanje života rađat će novim životima. Samo u ljubavi zavjet čistoće koji se čini kraj, jer ne donosimo na svijet novi život, može postati naš *tetelestai* – „ispunjeno je“ koje će smrt preobraziti u život, a kraj u ispunjenje.

Jednako tako i zavjet siromaštva. Ako nismo sposobne podijeliti komad kruha, novac, ono što jesmo i što imamo, tada je zavjet siromaštva besmislen. U Dj 4, 32-35 koje se često uzima za sliku idealne zajednice Luka ne opisuje kršćansku zajednicu kao zajednicu siromašnih, nego kao zajednicu u kojoj nitko svojim nije zvao ništa od onoga što je imao i kojima bijaše sve zajedničko, kao i zajednicu u kojoj nitko nije oskudjevalo jer su oni koji su imali davali onima koji su oskudjevali. Ono što zavjetu siromaštva daje smisao je, dakle dijeljenje onoga što jesmo i što imamo - u ljubavi.

Ljubav je ona koja i zavjetu poslušnosti daje autentičan smisao. Naime, poslušnost bez ljubavi postaje ropstvo, i

zvor trajne frustracije napose za zrele, samostalne i neovisne osobe. Iz osobnoga iskustva znamo kako postoje razne vrste poslušnosti: poslušnost iz straha, iz koristoljublja, ropska i nezrela poslušnost. Međutim, istinska poslušnost je zrela i odgovorna te kao takva motivirana ljubavlju, a ne strahom, željom za osobnim i zajedničkim dobrom, a ne za promoviranjem ili pak bijegom od odgovornosti. U svjetlu Isusove posvećenosti kao dara samoga sebe, i naš posvećeni život zadobiva svoj smisao i autentično značenje. Naš posvećeni život je, i trebao bi biti, poput Isusova, „život za drugoga“ koji proizlazi, nadahnjuje se i crpi snagu u ljubavi koja jedina ima snagu preobraziti smrt u život u našem svakodnevnom darivanju u kojem smo pozvane uvijek iznova izgovarati svoj *tetelestai* – „ispunjeno je“.

Zaključak

Vjerujem da je Godina posvećenog života prilika i svima nama ne samo da se sa zahvalnošću prisjetimo prošlosti, s nadom prihvatićemo budućnost i s radošću živimo sadašnjost nego prije svega da se susretнемo sa samima sobom kako bismo mogli iskreno odgovoriti na temeljno pitanje: Gdje smo, tko smo i kako živimo svoje posvećenje? Riječ je o susretu koji je preduvjet osobnom susretu s Bogom i čovjekom. Upravo o njemu ovisi autentično življenje našeg posvećenja koje je u svjetlu Isusove posvećenosti, posvećenje „za drugoga“, „dar samog sebe“. Drugim riječima, u ovoj Godini posvećenog života pozvane smo, na poseban način, vratiti se k samima sebi te u istini o sebi poći k izvoru i temelju našega posvećenja – Isusu, jer o nama samima i osobnom poimanju posvećenoga života ovisi i njegovo autentično življenje i svjedočenje. Stoga, vratimo se k svojem izvoru te u Isusovoj smrti na križu iznova otkrijmo značenje i smisao svojega osobnog posvećenja. Budimo žene koje će u ljubavi prema Bogu i čovjeku u svojem svakodnevnom *tetelestai* preobražavati smrt u život, tamu u svjetlost, očaj u nadu, bol u radost... kao što je to činila i naša Majka Uteteljiteljica.

s. Silvana Fužinato

SI. Božja Marija Krucifiksa Kozulić
(Rijeka, 20. rujna 1852. - 29. rujna 1922.)

Gospodine Bože, Ti si odabrao Majku Mariju Krucifiksu Kozulić da širi ljubav Tvoga božanskog Srca među malenima i najpotrebnijima. Proslavi svoju Službenicu čašću oltara da nam bude primjer i zagovornica na našem životnom putu i radu za rast Tvoga kraljevstva na zemlji. Ponizno Te molim da mi po njezinu zagovoru udijeliš milost za koju Te sada posebno molim... Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

